FASCICULUS MEDITATIONUM VIÆ PURGATIVÆ

Ad usum præcipuè Sacerdotum,
à R. P. NICOLAO RUGGIERI,
Congregationis Piorum Operariorum Alumno
COLLECTUS;
Jam quarta vice,
in Typographia Florentinà,
REIMPRESSUS;
Tandem ex Italico in Latinum Idioma
TRANSLATUS,
Brunopoli quinta vice typis
demandatus,
Nunc denuo cum Superiorum
Permissu
In publicam lucem
DATUS.

VILNÆ
Typis Academicis S. J. Anno MDCCXLIX.

Concaluit cor meum intra me: & in meditatione mea exardeſcet ignis.

Pſalmo 38. ℣. 4.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

ADeò conveniunt omnes ſacri Scriptores de utilitate orationis mentalis ſeu meditationis, ut ſupervacaneus ille labor dici poſſet, quem quis ad hanc veritatem fuſe confirmandā aſſumere vellet. Quæ enim certitudinis & evidentiæ gaudent privilegiô, probationum non indigent adminiculô, ea namq; vis & indoles eſt veritatis, ut mentes ratione præditas ſuaviter & fortiter ad ſe trahat, nec ullam ibi ſinat dubietatis manere caliginem, ubi ſuæ lucis diffundit claritatē. Suppoſitâ itaq; hac utilitatis certitudine, nullus eſſe deberet, qui ſufficienti capacitate præditus meditandi conſuetudinem induere non deberet. Omnibus autem in hoc ſalutari exercitio præire tenerentur Sacerdotes, non e-

nim erravero, si quod Laicis profectus & pietatis est, ipsis necessitatis esse, asseruero. Supponamus aliquem Sacerdotem immorigerum, & sensim in varia vitia prolapsum; illius emendationem quis operabitur? Ut Deus illi appareat, & Saulum in Paulum convertat, possibile quidem est, sed arduum imò temerarium speratu. Tẽtabit amicus fraterna illum admonitione convertere? in cassum laborabit, & risu aut contemptu ipsius admonitiones audientur, vel elevatô superciliô, & sæviente in verbis & oculis bile rejicientur. Posset verbum Dei populis annunciatum, cor ipsius tangere ad compunctionem, sed quis ille Sacerdos est, qui conciones frequenter audiat, audiens proficiat? Audit potius ut censuret, quàm ut se emendet. Adeóq; nihil impossibilius *ait D. Joannes Chrysostomus* quàm eum

cor-

corrigere, qui omnia ſcit, & tamen contemnens bonum, diligit malum. *Unica ergo, quæ pro tali Sacerdote remanet ſalutis anchora conſiſtit in aliqua inſpiratione à Deo miſericorditer in mentem illius immiſſa. Hanc autem non conſuevit Deus infundere niſi illis, qui ad ipſum accedunt, ait enim Proph.* Accedite ad eum & illuminamini. *Modus autem accedendi ad Deum nihil aliud eſt, quàm ipſius attributa humili conſideratione recolere, beneficia ab ipſo accepta ſibi commemorare, propriæ conditionis obligationes perpendere, defectus circumſpicere & deteſtari, veritates æternas conſiderare, & ſuper his omnibus interna colloquia cum ipſomet Deo miſcere, hoc autem eſt, quod dicimus, meditari; Tunc Deo mirabiliter in anima operante fides firmatur, ſpes roboratur, amor accenditur, & quan-*

tum quis antea indulsit vitiis, tantum imposterum anhelat fulgere virtutibus. Hæc illa mutatio dexteræ Excelsi, *quam per meditationis exercitium in peccatoribus habemus sperandam. Qualiscunque ergo sis, benevole Lector, sequentes meditationes pro tua commoditate & speciali profectu à me in latinum idioma translatas non minori, quàm quo à me tibi offeruntur, suscipe affectu; nec te offendat styli simplicitas, ubi non laus propria, sed tua solummodò desideratur utilitas. Quòd si ex hac lectione, prout firmiter spero, te in spiritu & virtutibus profecisse perspexeris, Deo bonorum omnium Largitori gratias humiliter agas, ipsumque mihi propitium tuis precibus reddere quæso non abnuas. Vale.*

MEDI-

MEDITATIO PRIMA
Hæcque Fundamentalis.
CAPUT I.

PErpende, quòd Deus ideo in Ecclesia sua instituit Sacerdotes, ut essent cultui suo specialiter intenti, & rebus eundem cultum spectantibus singulari curâ præessent, super omnia autem seduli essent circa ministeriũ tremendi Altaris Sacrificii, quod Deus sibi offerri mandavit, & in quo vere & realiter Jesu Christi Corpus tangitur & immolatur. Ad hoc itaq; Officium assumptus fuisti per verba in Ordinatione tua prolata: *Accipe potestatem offerre Sacrificium Deo.*

Considera igitur, quòd sicut De-

us ex Angelicis Hierarchiis aliquos sublimiores Spiritus elegit, qui nullo addicti Ministerio, solum supremi Monarchæ assisterent solio: ita inter homines aliquos deputavit, qui nulli terrenæ curæ vacantes, unicè Dei cultu, & obsequio occuparentur, hosq; Ecclesiasticos, & præcipuè voluit esse Sacerdotes, quibus dictum est. *Separavi vos à cæteris, ut essetis mei.* Propterea Tribus Ecclesiastica fuit Tribus Levi, quasi dicat *assumptus*, quia separati à reliquis, & Dei perpetuo servitio assumpti sunt, & ideo Ecclesiasticus *Sanctus Deo & Homo Dei* nominatur. Dicitur quoq; Clericus id est *sors*, *pars*, seu *portio*, quia ex omni humano genere totaliter spectat ad Deum, non quòd cæteri homines Dei non sint, sed prout ait S. Hieronymus, quia Deus illos inter

omnes elegit, ut ſpeciali modo ſibi aſſiſtant ac famulentur, ipſosq́; Deus rem & portionem ſpecialiter ſuam reputat, & velut tales notat, & indelebilis characteris ſigno ſigillat.

Tandem hoc etiam ſignificare voluit Deus cum in Levitico mandavit,ut Victima pro Sacerdote oblata tota conſumeretur, nec pars vel minima ipſius remaneret, ut hinc intelligerent Sacerdotes vitam ipſorũ eſſe debere victimam, totamq́; Deo conſecratam, ita ut nihil de ea mũdo, ſibi aut aliis remaneat, ut ait Theodoretus: *Ut integritas ſacerdotis demonſtraretur, qui non aliquatenus, ſed planè totum ſe Deo dicaverit.*

Conſidera itaq́; ſacerdos, debitũ quo obſtringeris Deo, ut totus ipſius exiſtas, & ideo totus obſequio illius incumbas, quia ſic Sacerdotis munus & conditio demandat.

Omnes creaturæ & quidem irrationabiles ac ſenſu carentes ad finẽ quæq́; ſuum currunt, idq́; ad quod à Deo conſtitutæ ſunt, operantur, quemadmodum per ſingulas ſpecies inquirendo diſcernere potes. Si itaq́; ſcis te Sacerdotem ad hunc referri finem, prout ſupra dictum eſt, officium tuum implere debes, & apta ad id arripere media, ne te à brutis animantibus in tui muneris impletione ſuperari turpiſſime videas, & erubeſcas.

Conſidera 2do, ſi in dignitate, & officio ſacerdotali, in quo Deus te miſericorditer conſtitutum voluit, munus tuum implere, fructumq́; à te expectatum facere ſolicitus fueris. Perpende, an tanquam Eccleſiaſticus digne te geſſeris, & ſi ſacerdotii tui annos cultui, & obſequio Dei totos impenderis; forſan

in-

invenies te minus, quàm plures ex sæculo Divinis obsequiis, & honoribus operam nuncupasse. Forsan invenies te non totum, imo nullam tui partem Deo adhæsisse, sacerdotalia munia negligenter obiisse, imo sæpius neglexisse, ac veluti mundanus ex professione fuisses, mundana, & utinam licita exercuisse. *O nos miseri* cum Divo Gregorio exclamans dico: *Officium quidem sacerdotale suscipimus, sed opus officii non implemus.* Si talem te ut antea dixi, agnoscis, fateri potes, ac debes te non sacerdotis vitam, non ministri Altaris, non Ecclesiastici peregisse, *Verus enim minister Altaris*, ut cum D. Ambrosio loquar, *Deo, non sibi natus est.*

Itaq; o sacerdos, qui totus Dei esse debes, quare Dei servitium detrectas? quam quæso vitam agis? Sa-

cerdos es an Laicus? agnoſcis quibꝰ legibus te ſubieceris? expergiſcere. Vide quanta diligentia Dæmonum ſacris; vel, ut melius dicam, ſacrilegiis falſorum Numinum antiſtites incumbant. Tu qui veri Dei miniſter es, minuſne, quam illi, ſolerter eidem debes famulari, qui te ad talem, tantamq; evexit dignitatem? excita cor tuum ad veram contritionem ob offenſam à Te Divinam Maieſtatem, & lacrymans exclama; pœnitet me optime Deus, quòd loco tibi diligentiſſime ſerviendi, ut mea requirebat conditio, te peccatis meis offendi. Non geſſi me ut miniſter, ſed, ut hoſtis tuus, non tanquam electus tuoq; famulatui conſecratus, ſed tanquam ſceleſtus mihi ſoli, mũdiq; vanitatibus unicè intentus; verbô, non ut Sacerdos, ſed ut Diabolus à te receſſi, & peccatis animam

me-

meam coinquinavi. Da mihi optime Deus verè nunc dolenti veniam, dona indulgentiam. Hinc feriò, & sincerè proponas tui emendationẽ, vitæ præteritæ in melius mutationẽ, officii tui impigram adimpletionem, ut finis tui merearis assecutionem. Si creaturæ tuos affectus requisierint, dicas illis: *Deus cordis mei & pars mea Deus in æternum.* Mundanis rebus valedicas, & quod vitæ residuum tibi superest, Deo soli, ministerioq; tuo tribuas, satis enĩ sæculo, & plusquam satis te præbuisti.

CAPUT II.

Considera, quòd Sacerdos deputatus est ad tractandum non solum verum, & reale Corpus Christi, sed etiam Corpus mysticum, nempe Fideles, & animabus Christi sangvine redemptis auxilio esse, easq; per salutis rectum tramitem verbo, & exem-

xemplo ducere, in hoc enim ſumma officii ſacerdotis verſatur. *Ille enī* ait D. Gregorius, *unctionis officium exequitur, qui ſola animarum lucra operatur.* Colligitur hoc evidenter ex verbis, quæ Prælatus ordinans ſacerdoti ordinato profert nempe: *Sacerdotem oportet offerre, præeſſe, & prædicare*, & deinde *ſit odor vitæ veſtræ delectamentum Eccleſiæ Chriſti, atq; exemplo ædificetis domum, id eſt, familiam Dei.* Propterea vocātur à Domino Sacerdotes lux mundi, & ſal terræ, quia illorum munus eſt animas illuminare, ab illis vitiorum putredinem avertere, & rerum cœleſtium ſapore conſpergere. Propterea ſacerdotum labia, ut Spiritus S. per os Malachiæ ait, Divinæ ſcientiæ plena eſſe debent, ut æternæ ſalutis monita ſibi concreditis populis valeant annunciare.

Si super his vel modicum te reflectas, facile videbis, quòd ipsum sacerdotis nomen has præsefert veritates, nam sicut ait D. Antonius *idem est dicere sacerdotem, ac sacra docentem sive sacrum ducem*, & convenit cum D. Ambrosio, qui sacerdotes vocavit *Duces & Rectores gregis Christi.* Item nomen Presbyter idem sonat ac præbens iter, teste Honorio Augustodunensi.

Professio Ecclesiastica à sacris Cõciliis vocatur militia clericalis, & vita ecclesiasticorum est vita belligerantium, quia quemadmodum milites Regum Provincias defendere amissasq; armis recuperare tenentur, ita Sacerdotes validis precum, & sacrificiorum armis, animas veluti Regna Dei tuentur, & quas hostis infernalis sibi per peccata subiugavit, ab hujusmodi hostis tyrannide

vin-

vindicare tenentur. Ideo Corpus, sive congregatio fidelium vocatur, *Populus acquisitionis*. Officium verè lucrosum est officium sacerdotũ, quod S. Ambrosius vocat *officiũ quæstus, non utiq; pecuniarũ, sed animarũ.*

Itaq; ô Sacerdos convictus, uti esse debes, tam palpabilis veritatis, lætare inprimis, quòd Deus ad animarum salutem procurandam te sibi velut coadjutorem elegit, hoc enim sublime ministerium tibi felicissimam promereri potest æternitatẽ; *Omnium enim divinorum divinissimũ est cooperari saluti animarum* ait Areopagita.

Deinde considera, quàm arcto obligationis vinculo stringeris, ut sedula applicatione salutem animarũ, tanquam unicum, & principale munus tuum, exequaris. Quanta rerum perturbatio foret, si sol, qui ad

mun-

mundum illuminandum deputatus eſt, contractâ radiorum ſuorum vibratione cuncta tenebris obſcurata relinqueret? non minor autem eſt diſordo, & rerum perverſa facies, ſi ſacerdos ſaluti animarum ordinatꝰ, eaſdem regere, aut negligat, aut prætermittat.

Conſidera 2do, quot jam annis ſis Sacerdos, & quot animas hoc tempore Deo fueris lucratus; quot in viã ſalutis reduxeris aberrantes, quantũ laboris pro utilitate ſpirituali tui proximi impenderis, quomodo Corpus Chriſti verum, & myſticum pertractaveris, quantos exempli tui luce illuminaveris, quantos verbis tuis meliores effeceris. In ſacerdotio, quod eſt officium laboris, forsã vitam ſegnem duxiſti. Forſan animæ Chriſti ſangvine redemptæ, & tuæ curæ commiſſæ periclitantur, aut pere-

pereunt, & tu domi otiaris, ruri vagaris, de officio, de anima tua, ne parum quidem cogitando, ſolicitaris; quid ſperent à te proximi, ſi teipsũ ita negligis? quod ſi ê contra animarum ſaluti te impendiſti, vide an nõ id ex humanis reſpectibus, vel turpis lucri gratiâ feceris, & in hoc caſu ſcias te muneri tuo non ſatisfeciſſe, ſed loco meriti, iram tibi in die iræ theſaurizaſſe. Hinc ſi loco ædificationis, pravo exemplo tuo proximum ſcandalizaſti, ſi loco auxilii jacturam animarum procuraſti, ſi cùm eaſdem ad Deum dirigere debueras, ad infernum protruſiſti, ſi pro debita ipſis inſtructione nugas, fabulas, & forſan quid pejus docuiſti, ſi tandem cùm illas, tanquam bonus Paſtor in humeris tuis ad caulam Dominicam geſtare debueras, vilis mercenarius, aut lupus rabidus eaſ-

dem

dem dilaniaſti, aut perire permiſiſti, tota animi contritione contendas, ut ab eo conſequaris veniam, qui peccatoribus ad ſe ſincere confugientibus nunquam denegat gratiam.

O Sacerdos Coadjutor Chriſti amarè fleas, quòd factus ſis Coadjutor Diaboli, excitare jam à ſomno tuo, & confugiens ad pedes dulciſſimi Salvatoris tui Crucifixi, inter lacrymas & ſuſpiria, dic ipſi: miſerere mei clementiſſime Jeſu. Ignoſce mihi, qui malè adeò ſacerdotalis officii mei leges implevi. Tu, mi Jeſu, pro animarum ſalute vitam ærumnis plenam duxiſti, & amariſſima morte concluſiſti; Ego autem miſerrimus homo, ut genio meo indulgerem, ut otio & mundi illecebris vacarem, non tantùm animarum profectum neglexi, officium non adimplevi, sed te turpiſſimè, & inquiſſimè

mè toties offendi. Imploro itaque coram te humiliatus & contritus peccatorum meorum veniam. Tu ſangvinem tuum totum in paſſione pro animabus noſtris effudiſti,& adhuc pro unica anima, ſi fieri poſſet, effunderes,ego autem ſceleſtus quot perire ex negligentia permiſi, imò quot ipſemet in manus Diaboli tradidi, adeoq́; in ipſummet malitiæ abyſſum penetravi. Miſerere itaq́; mei Domine, dele iniquitatem meã. Erunt lacrymæ meæ panes mei die ac nocte, quia heu nimium peccavi, & malum coram te feci.

CAPUT III.

Conſidera primò, quàm indecens, quàm turpe ſit ſacerdotem operi tam ſublimi, tam ſancto,cultui nẽpe Dei, animarumq́; ſaluti deputatum, inter mundanas curas, & ſæcularia negotia ſordeſcere; hoc planè intel-

liges

liges, si tecum ipse sic exempli causa discurras: Quàm turpe, quàm sacrilegum mihi videretur, si quis calicem consecratum culinariis usibus adhiberet, vel si olea sacra in lucernæ alimenta converteret? Id solum audire causa est horroris, argumentum iniquitatis; Ast non minus Deo dicatus est sacerdos, quàm calix aut oleum consecratum. Quàm ergo indignum, quàm horrendum est, ut idem Sacerdos ministeriis, & usibus terrenarum, viliúmq; rerum adhibeatur. Si primarius aliquis minister regius, cui Regni summa negotia commissa sunt, eadem negligeret, ut aliquot rusticorum rebus incumberet, quid de eo sentires, quid interrogatus proferres? Sic facimus nos sacerdotes, inquit D. Gregorius: *Dei causas relinquimus: & ad terrena negotia vacamus*, posthaben-

tes

tes cauſas cœleſtis Regis, quæ omnibus mundi prævalent Regnis, intē-ta mente terreſtria, per ſe ſordida, & vilia procuramus. Perpende, quòd iſta adeo dedecent, ut in antiquis Canonibus ſæpe vetitum fuerit Eccleſiaſticis ſæcularia tractare negotia, & iidem Canones in Oecumenica Tridentina Synodo confirmati, ac renovati fuêre. Dedecent inquã iſta tam multum, ut Concil. Carthagin. Seſſ. 22. vetuerit Miſſas celebrari pro iis, qui ſacerdotes propriorum Teſtamentorum deſignarēt executores. Et Eccleſia volens hanc veritatem Clericis inſtillare, tonſuram capillorum demandavit, per quam ſignificaretur, juxta Cō-cil. Toletanum, temporalium omnium depoſitio. Similiter S. Pontif. Sylveſter ut quotidie Eccleſiaſtici veritatis hujus memores eſſent, mandavit,

davit, ut dies quinq; unius hebdomadæ feriæ seu vacationes nũcuparẽtur: *Quotidie clericos abjecta cæterarum rerum cura uni Deo prorsus vacare debere.* Tandem adeo naturæ lumini veritas hæc est conformis, ut ipsimet gentiles suis Sacerdotibꝰ Magistratus gerere prohiberent, ne per hoc à Numinum suorum cultu distraherentur.

Nunc ergo reflecte te ô sacerdos super vitam quam ducis, examina cogitationes quas nutris, negotia quæ geris, curas quibus occuparis, & si advertis ista non ad Deum animarumq; salutem, sed ad temporalia terrenaq́; respicere, scias pro certo te præter exigentiam tui statûs vitæ vitam à Dei voluntate alienam, vere muneri officioq́; tuo planè repugnantem, adeoq́; seriò cogita, & statue conversationem à sæculo segregatã, & ve-

& vere ſacerdotalem aſſumere.

Conſidera 2do, quod tam indecens eſt Dei miniſtro curis ſæcularibus ſe irretire, ut etiam ſi hoc ad bonũ finem directum ſit, attamen cenſurã mereatur, & reformationem; evidẽs hujus veritatis teſtimonium habemꝰ in ſacris literis. Jetro reprehendit Moyſen Generum ſuum, qui cum à Deo electus eſſet in Ducem populi Hebraici, ut in ſpiritualibus gubernaret, circa lites rixaſq́; forenſes dirimendas occupabatur; dixitq́; illi *Non bonam rem facis, ſtulto labore conſumeris, eſto tu Populo in his quæ ad Deum ſunt.*

O quot ſunt, in diebus noſtris, qui ducunt quidem ſicut Moyſes animas ad terram promiſſionis, hoc eſt æternæ ſalutis, & Chriſtianæ perfectionis, & verè directionis ipſorũ virgâ operantur prodigia ſed quia

ingerunt se pœnitentium suorũ negotiis temporalibus, à vocatione sua procul aberrant, & proprii officii splendorem obfuscant; sed tandem semel intelligant, quòd etiamsi bono fine procedant: *Non bonam rem faciunt & stulto labore consumuntur.* Non vocavit vos Deus vestrorũ pœnitentium Procuratores, Advocatos, aut dispensatores, sed animarũ Duces, & Zelatores. *Esto Populo in his, quæ sunt ad Deum.* Perpende ulterius, quòd si hæc non licent nec decent, quid de sacerdotibus negotiatoribus erit, quid de sacerdotibus proxenetis, quid de mercatoribus, quid de agricolis? Mi Deus quid fiet, cùm parebimus ante Te! Interim pudeat sacerdotem Deo & cultui ejus dicatum, animarum curæ præpositum, inter terrestria versari negotia, & procul à Dei famulitio,

cui nomen dedit, per devia illicitarũ occupationũ compita divagari.

Quicunq; hæc agis sacerdos, seriã age pænitentiam vitamq; tuam stude in melius reformare. Versentur semper ante oculos cordis tui illa verba Apostoli: *Nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus, ut ei placeat, qui se probavit.*

CAPUT IV.

COnsidera primo tanquam rem jam certam, & probatam, quòd scopus, & officium sacerdotis est Divinus cultus, & spiritualis directio proximi. Quòd autem plurimi sacerdotes ad hunc scopum non tendant, inde provenit, quia vel hunc scopum non agnoscunt, vel si eundem speculativè sciunt, ad illum propriam intentionem non dirigunt, seu hunc pro objecto, & fine sibi non proponunt. Utinam aliqui non

essent,

essent, qui clericali militiæ sua dant nomina, & ne prima quidem apprehensione Divini cultûs, & obsequii, nec non instructionis proximi, & animarum salutis momenta percipiunt, sed pro unico & principali objecto habent vitæ commoda, & Statûs Ecclesiastici privilegia, & ut ait D. Prosper: *Ordinantur, non ut meliores fiant, sed ditiores, non ut sanctiores fiant, sed honoratiores.* Quot sunt, qui non valentes aliquid sibi commodi, aut honoris in sæculo procurare, Sacerdotes fieri volunt, ut missarum stipendiis à stipe petenda liberentur. O divinum Sacerdotium, quo devenisti! o turpissimus abusus, clamabat Magister Avila, *Sacrificare, evangelizare, ut comedant, cælum dirigere ad terrã, & pro esca corporis escam animæ profanare!*

Perpende, quomodo talis farinæ Ecclesiastici vocationi propriæ respondebunt, & quanta perversitate actiones ipsorum ad solū Deum dirigendæ, ad fines adeo incongruos ordinabunt, *quærentes, quæ sua sunt, non quæ JESU Christi.* Hinc sequitur, quòd immemores sacerdotalium obligationum, aliud, quàm temporalia bona, non cogitant, & ut ait Isidorus Pelusiota, *ad stipendia dumtaxat oculos habent.* Non quærunt ditescere in doctrina, & spiritu, ut ministeriis propriis aptiores fiant, sed solùm commodis inhiant; *non virtutum merita, sed subsidia vitæ præsentis exquirunt, ait D. Gregorius,* & postquam id, quod appetebant obtinuerunt, nil ultra cogitantes, velut lapides ad centrū hærentes, quiescunt.

O summe Deus, qui Sacerdotale Offi-

Officiũ ad tam ſublimia munia inſtituiſti, aufer ab hominum mente viles adeo ſines, tantam tolle perverſitatem, dirige cogitationes eorum, & cordis affectus ad id, quod exigit ipſorum Dignitas; Illumina illos, ut reſipiſcant, propriam vitam emendent, ut Tibi inde proveniat honor & gloria, nunc & in perpetuum.

Conſidera 2do, quis te finis ad Sacerdotium ſuſcipiendum permovit; & an verè & coram Deo ſolus amor cultûs ac gloriæ Dei, nec non ſalutis proximi tibi hoc ſvaſit; an opportunis aptisq; mediis ad munus hoc obtinendum uſus fueris, & an tui Officii partes ritè adimpleveris; Si inveneris alia te habuiſſe motiva, verè habes cur te pœniteat, & cur amarè gemas coram Deo, cùm poſtquam cæleſtem viam elegiſſes, ad

terrenos imò infernales tramites conversus es, bene incepisti, in medio malê te gessisti, in fine, ni resipiscas, infernum promeruisti. Sed quandoquidem characterem in anima tua impressum delere non est tibi ampliùs possibile, & omnino Sacerdos manere debes, ideo doleas inprimis, quòd hucusque Officium tuum nec cognovisti nec implevisti, firmiter propone imposterum verè Ecclesiasticam vitam assumere, & verè Sacerdotem agere, ac si hìc & nunc sacram ordinationem susciperes. Implora ferventer Divinæ gratiæ adjutorium, eoque feliciter obtento exultans exclama: *Nunc cæpi; hæc mutatio dexteræ Excelsi.*

MEDITATIO II.

Fundamentalis.

CAPUT I.

Con-

COnſidera primò, quòd Deus te vocando ad Sacerdotium, in valde excelſa, & ſublimi te conſtituit dignitate. Finge tibi, ait D. Ignatius, omnes honores, dignitates, & præeminentias hujus mũdi, & ſcias, quod *omnium, apex eſt Sacerdotiũ*, & hoc ideo, quia eò nobilior & honorabilior eſt dignitas, quò ſublimior eſt finis, ad quem dirigitur. Cùm ergo excogitari non poſſit finis nobilior, quàm immediatus Dei cultus, & ſalus animarum, per conſequens Sacerdotium omnes mundi honores, & titulos longè ſuperat.

Inſuper quo major, & admirabilior eſt poteſtas alicui adnexa officio, tanto majoris pretii eſt ipſummet Officium; cùm autem poteſtas Sacerdotii omnes mundi excedat poteſtates, ergo neceſſario infertur Sacerdotiũ omniũ eſſe apicẽ dignitatũ;

Et quidem ſi cogites, quanta ſit Sacerdotum poteſtas, invenies eam omni mundanæ potentiæ ſuperiorẽ, paucis enim verbis inanimem panis ſubſtantiam in verum vivumq́; Corpus Chriſti convertit, *obediente veluti Deo voci hominis.* D. Chryſoſtomus ponderans illam admirabilẽ poteſtatem Sacerdotũ, qua peccata remittunt, ait, *ſicuti Pater æternus totam divinam potentiã tribuit Verbo, ita quodammodo Chriſtus eandem Sacerdotibus communicavit: Cæterũ video omnifariam ipſam poteſtatem à Deo filio Sacerdotibus traditã.* Meritò igitur â S. Dionys. Areop. Sacerdotalis dignitas: *Ingens & Divina dignitas,* & à S. Ephrem, *Immenſa & infinita Sacerdotum Dignitas* nuncupatur. Hìc perpende, quòd cùm ad tam eximiam Dignitatem ſis evectus à Domino, tibi incumbit,

Ipsi diligentiùs famulari, gloriãq; ipsius zelare, & pro virili procurare. Deinde tibi convenienter statui tuo vivendũ est, ne Dignitas tuâ culpâ vilescat, sed potiùs tuo merito glo-riosior evadat, & sic implebis præceptum Apostoli dicentis: *Dignè ambuletis in vocatione, qua vocati estis.*

Considera 2do, quomodo in statu Sacerdotali te gessisti, & forsan agnosces dici de te posse, quod D. Gregorius deflebat: *Nullum majus præjudicium, quàm à Sacerdotibus tolerat Deus.* Illũ offendisti peiùs forsan, quã irreligiosus laicus, imò forsan Dignitate tua usus es, ut illũ faciliùs offenderes. Imaginare tibi vocem querulantis contra te Dei dicentis: Ego tanto honore te cumulavi, & tu me inhonorâsti, & peccatis tuis summâ injuriâ affecisti:

Mecum peiùs, quàm cum tuo quodã mancipio fecisses, egisti; Ego velut Pater cum filio tecum processi, carne & sangvine meo te nutrivi, tu autem me tuis commodis, tuis passionibus postposuisti. *Filios enutrivi & exaltavi, ipsi verò spreverunt me.* Filius honorat Patrem, & servus Dominum. *Si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus; Et si Dominus ego sum, ubi est timor meus,* dicit Dominus Exercituũ ad vos Sacerdotes.

His tactus, cõpunctusque vocibus Dei tui, agnosce Sacerdos maximã injuriam, quam ipsi intulisti, & corã Divina Majestate prostratus, veluti alter publicanus culparũ suarũ conscius, qui oculos in cælum levare non audebat, te confitere super omnes scelestissimũ, nec clamare cesses: Deus propitius esto mihi peccatori.

catori. Propone deinde verã prõptamq; tui emendationem, nempe amare imposterũ, & glorificare ex totis viribus Deum, qui te gratiis & favoribus tantis ornavit, deinde seriò studere, ut omnes actiones tuæ sacerdotali ex æquo respondeant Dignitati.

CAPUT II.

COnsidera, quòd etiamsi Dignitas Sacerdotalis ita sublimis sit & excelsa, *ut nullis*, ait D. Ambrosius, *possit comparationibus adæquari*; nihilominus, ut speciem aliquã ipsius tibi efformes, cogita, quòd si supremæ in terris Dignitates sunt Imperia, Regna, & Monarchiæ, attamen non solùm easdem adæquat, sed superat Sacerdotiũ. Habemus in Sacris literis vetitum fuisse, ne quis ex una Tribu uxorem sibi ex alia Tribu assumeret. Soli verò Tribui Levi,

quæ fuit Sacerdotum Tribus, indultum est matrimonia contrahere cũ Tribu Juda, quæ Regũ Tribus fuit, idque ùt scribit Lyranus: *Propter utriusq; Nobilitatem:* Pariter mandavit Deus, ut soli Tribui Levi cæteræ Tribus præberent tributũ, veluti Regibus, & Principibus, prout Philo Hebræus scripto reliquit.

Si itaq; Sacerdotiũ antiquæ Legis, quod umbra evangelici sacerdotii fuit, pro regia dignitate reputabatur, quanto meliori titulo Sacerdotes à Christo instituti, & consecrati, quique non pecudes immolant, sed verum Dei filium, veluti agnum absq; macula æterno Patri offerunt, Imperatores, & Reges dignitate præcellunt? Hoc ipsum testatus est Costantinus Imperator, qui in Concilio Nicæno post omnes Sacerdotes sedem, & quidem demissiorem, sibi

poni

poni mandavit. Rex pariter Bolesla-us nunquam coram sacerdotibus sedere visus est.

Si ergo tanti decoris, & pretii est Dignitas Sacerdotalis, vide quanta animi majestate, & decore, quanta corporis compositione, & munditie sit exercenda, & ab omni nævo custodienda. Quemadmodum summi dedecoris esset Regem vilioribus de plebe se associare, ita extremi pudoris & prostitutionis foret Sacerdotem actibus professione sua indignis se ipsũ coinquinare. Quapropter perpende, an tu hucusq; o Sacerdos, dignè steteris in gradu tuo; An ita operatus fueris, uti decuit Virũ regali dignitate fulgentẽ. An coram Deo, & hominibus virtute corruscans comparueris, an tui Officii munia debito decore, & diligentiâ compleveris. Audio matrem Ec-

clesiam exclamantem contra abusus, & absurditates Sacerdotũ, & Hieremiæ lachrymis dicentẽ: *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus.* Unde factum est, o Sacerdotes, ut vestri Ordinis celsitudinẽ adeò deprimi feceritis? Vos nobilissimi filii Sion, ministerio altissimi præpositi, & in mensa Domini recepti, quare ad tam viles epulas accessistis. *Filii Sion inclyti amicti auro primo amplexati sunt stercora.* Eja exurgite, Dignitatẽ vestrã custodite, & qui Deo ministrare debetis, vilia apud homines obsequia respuite. D. Gregorius optimè applicavit Sacerdotibus, Officium suũ non æstimantibus illum Textũ Davidicum: *Homo cùm in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.*

O sacerdotiũ obscuratũ, o digni-

tas pessumdata, o præeminentia in contemptum conversa! resipiscite tandem o Sacerdotes, & mementote vobis dixisse Apostolum Petrum, *Vos genus electum, regale Sacerdotium, gens sancta*, nec unquam ampliùs vestra fiat culpa, ut dicamini *opprobrium hominũ, & abiectio plebis.* Flete coram Crucifixo miseriam in quam incidistis, honorem unde excidistis, scandala, quæ præbuistis. Deinde proponite 1mo, idq; firmissimè in vestri characteris decore persistere, & quidquid illum obfuscare potest, abominari. 2do, Vestrã Dignitatem officiumq; vestrũ frequenter ponderare, examinare, ut rectè perceptũ valeatis de condigno exercere, ait enim S. Ambrosius: *Dignitas Sacerdotalis prius noscatur, ut deinde à vobis servetur.*

CAPUT III.

Con-

COnsidera 1mo, quàm nobilis sit Dignitas Sacerdotalis cõparando illam cũ cælestibus & angelicis Potestatibus, Sacerdotes enim in Sac. literis *Angeli* nominantur. Malachias de ipsis loquens, ait: *Sacerdos angelus Domini est*, & D. Hieronymus: *Sacerdos Domini verissimè angelus dicitur*, quia cùm ordinatus sit ad ministrandum immediatè Deo, ad juvandos homines circa negotiũ æternæ salutis, ad ostendendã iisdẽ Divinam voluntatẽ, fungitur in his Angelorum Officio, Sanctus Bernardus ait, Sacerdotes non solùm Angelis æquiparari, sed Archangelorũ dignitatem superare; *Prætulit nos Deus Angelis & Archangelis, prætulit Dominationibus*. Et ratio est, quia Angeli dicuntur Servi Dei, *omnes sunt administratorii spiritus*, Sacerdotes autẽ amicorũ & domesticorũ

no-

nomenclaturâ donantur. *Non jā dicā vos servos, sed amicos.* Præcellunt etiā Angelos omnes ratione potestatis, omnes enim Angelicæ Hierarchiæ Christi Corpus consecrare, aut peccata remittere non possunt. Quod tamen utrumque facit Sacerdos.

Si itaque plus quàm angelica est Dignitas Sacerdotū, consequens est; ut ipsorum vita angelica sit, angelica conversatio, angelica quæcunque operatio. Et hoc innuit D. Laurentius Just. his verbis: *Angelicā potiùs quā humanam debet Sacerdos conversationem habere.*

Hîc reflecte te Sacerdos super vita tua, & fortasse invenies te imitatū fuisse, imò superâsse angelos, sed angelos rebelles & infernales, fors enim peius vixisti Sacerdos, quàm vixeras sæcularis, & de te dici valet: *Si videbas furem, currebas cum*

eo,

eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas. Si ita eſt, erubeſce, confundere, & terge lachrymis turpes maculas criminis.

Conſidera 2do, quòd tã magna eſt Dignitas Sacerdotis, ut quaſi adæquet Dignitatem Virginis Matris. In iſtius Utero incarnatus ſemel eſt Dei filius; in manibus Sacerdotis quodammodo incarnatur Chriſtus Jeſus. Audi S. Auguſtinum: *Verè veneranda Sacerdotum Dignitas, in quorum manibus Dei filius, velut in utero Virginis incarnatur.* Unde ſi Virgo Maria Deipara dicitur, quia peperit Chriſtum Deum-Hominem; Sacerdotes à D. Bernardo vocantur *Chriſti parentes*, ob poteſtatem, quã habent Chriſti Corpus conſecrandi, & eundem per Divinam gratiam in corde Peccatoris abſoluti à peccatis quaſi parturiendi. Si hæc con-

ſide-

ſideras, tibi clariſſimè elucet, quàm ſublimis ſit prærogativa, qua te Deus illuſtravit, adeoq́; habes, quòd in corde tuo læteris, & Divinam clementiam eodem, quo uſa eſt Beatiſſima Virgo Cantico, laudes dicens: *Magnificat anima mea Dominum, & exultavit ſpiritus meus in Deo ſalutari meo: Quia fecit mihi magna, qui potens eſt*, & quo magis te indignum agnoſcis tantâ, tamq́; glorioſâ dignitate, ad quam te Deus ſublimavit, tantò magis te diffundas in laudes illius, qui te in honore tam excelſo miſericorditer collocavit.

Ponderans tandē quàm malè huic immenſo beneficio hucusq́; reſponderis, verè compunctus, & contritus corde Divinam indulgentiam implora; & immutabiliter propone muneris tui meritum & pretium de

con-

condigno æſtimare, & inſuper te in virtutibus exercere, quibus Beatiſſima Virgo placuit Altiſſimo, humilitate nimirum & puritate.

CAPUT IV.

COnſidera 1mo Apicem Dignitatis ſacerdotalis, nam Sacerdotes nomine, & poteſtate ipſimet Deo aſſimilantur. Et quantū ad nomen attinet, habemus ſpecialiter in Exodo, quôd Sacerdotes Dii vocantur, nam Deus volens inhibere Hebræis, ne malè de Sacerdotibus loquerentur, dixit, *Diis non detrahes.* Unde advertit S. Gregorius, quòd Sacerdotes non ſolùm à Populo Dii vocantur, ſed *Deus etiam ipſe Deos appellat*, & propterea S. Dionyſius Areop. dixit de Sacerdotali dignitate, *Divina dignitas*; & S. Clemens vocat Sacerdotem, *poſt Deum, terrenum Deum.*

Quan-

Quantum verò ſpectat ad poteſtatem perpende, quòd ſi remiſſio peccatorum adeò propria eſt Divinæ potentiæ, & authoritatis, ut Judæi audientes Chriſtum peccata remittentem, mirantes dicerent: *Quis poteſt peccata dimittere, niſi ſolus Deus?* & ideo tribuens Chriſtus hanc Sacerdotibus poteſtatem Vice-Deos in terra eoſdem conſtituit. Adſtipulatur S. Pont. Innocentius, dicens: *Sacerdotes per excellentiam Ordinis, & Officii Dignitatem, Deorum nomine nuncupantur.*

Perpende igitur, quàm meritò poteſt tibi Deus dicere: *Quid debui ultra facere tibi?* Te glorificavi ſuper terram, Deum terrenum te feci, & ſi bene uſus fueris beneficiis meis, immarceſſibilis gloriæ Coronâ in cælis te glorificabo. Tu autem è converſo quid Deo reſpondere pō-

tes, nisi forsan sic: quid ultra mali facere potui & non feci. Plus fecissem si potuissem, sed tu misericors impedivisti. Peccator mortaliter peccans quantum in se est, ajunt Theologi, tentat esse suũ Deo surripere; Si tu itaque lethaliter peccâsti, Deum, qui te suũ in terris vices gerentem fecit, tollere tentâsti, & de capite coronam suæ Majestatis impia manu auferre voluisti ei, qui te inæstimabili Sacerdotis honore ac gloriâ decoravit.

Agnoscens tandem, quàm procul à via tuæ vocationis aberrâsti, & quàm indecens ac turpe sit in tanto Officii honore versari, & vitâ adeò contrariam vivere, irrevocabiliter statuere debes veram & indilatam tui reformationem, & Divino auxilio implorato omnem adhibere conatum, ut Dignitati tuæ adeò sanctæ

par

par tua vita, & conversatio respondeat.

Considera 2do, ob quam rationẽ Sacerdotes, quorũ dignitas adeò nobilis est, sæpe modica existimatione gaudent, imò interdum maximo à sæcularibus afficiuntur contemptu, non aliter, ac si de infima plebe essent. Hoc non provenit, ut quidam putant, ex eo, quòd nimis multi sint numero, hæc enim multiplicitas illos contemptibiles facere nullo modo potest, quin imò si adhuc plures essent, & singuli exemplariter, & sanctè viverent, apud omnes essent in pretio & honore. Neque ipsorũ, ut aliqui asserunt, paupertas & curta domi supellex minùs observatos illos reddit, & vilipensos; experientiâ enim constat Sacerdotem verè pium, & exemplarem, atque pro tali agnitum, quò viliori comparet

veste,

veste, eò magis ab hominibus coli & amari. Vera & unica huius disordinis ratio sunt mali Sacerdotũ mores, libera nimis conversatio, vitia quibus indulgent, virtutes quibus carent. Aurum luto conspersum non splendet, neque sui desiderium excitat, non curatur, sed conculcatur.

Et ecce Dignitas sacerdotalis in homine immorigero aurum est luto conspersum, *Ornamenta in luto, dignitas in indigno*, ait Salvianus. Mi Deus, qualem possunt profiteri sæculares reverentiã illis Sacerdotibus, quos vident quotidie in circulis histrionũ, in conventibus lusorũ, in foris mercatorũ? Qui cũ sæcularibus sæculariter vivunt, cum fornicariis fornicantur, & quæ horret scribere calamus, ab ipsis audacter & impudentissimè perpetrantur. *Ornamenta*

ta

ta in luto, dignitas in indigno. Dicamus pro veritate: Stantibus tot sceleribus, & scandalis malorũ Sacerdotum, prodigium fidei vocari potest, quòd sæculares nostris Sacris assistant, conciones audiant, & Sacramentis utantur.

Flebat olim Oseas obscuratũ, & honore destitutũ Sacerdotiũ, nulla enim inter vitam Sacerdotũ, & sæculariũ differentia intercedebat, *sicut Populus sic Sacerdos;* sed quàm nunc nobis amariùs flendũ est, dũ hodiedũ experimur, quòd non solùm non differunt Sacerdotes à sæcularibus, sed cum D. Bernardo dici potest, *non sic Populus ùt Sacerdos,* nam mali Sacerdotes & Ecclesiastici, in vitiis, & peccatis pejores, superant sæculares, *non ita corruptis moribus vivunt sæculares ùt Ecclesiastici,* prosequitur D. Bernardus.

O Deus infinitæ Majestatis, qui adeò sublimẽ Dignitatẽ miseris & fragilibus hominibus conferre dignatus es, robora illos gratiâ tuâ, ut proprii muneris decorem conservare, imò augere possint in terris, & tandem æterna beatitudine misericorditer donati vivant in cælis, per Christum Dominũ nostrũ, cui gloria, laus, & imperiũ in tota æternitate, Amen.

MEDITATIO III.

Quàm grave sit Sacerdotum mortale peccatum.

CAPUT I.

COnsidera, quòd licet mortale peccatũ à quolibet homine commissũ sit in seipso gravissimũ, quia est offensa, contemptus, & displicentia sũmi Dei, in persona tamen Sacerdotis magis ponderosũ est,

quia

quia magis læditur Deus culpis Sacerdotũ, quàm ſæculariũ. Hanc veritatem teſtatur S. Bernardus dicens: *Iniquè agunt cæteri contra Chriſtũ, crudeliorem tamen eam cenſet perſecutionem, quam à propriis Miniſtris ſuſtinet.*

Et hìc perpende huius rei primã rationem; & eſt intimior amicitia & familiaritas inter Deum & Sacerdotes. Hi enim ſpecialiter dicuntur *Domeſtici Dei*, qui illos miniſtros conſtituit *ſuper omnia bona ſua*, adminiſtratores patrimonii ſui, *diſpenſatores myſteriorum Dei*. Cõmenſales ſuos fecit, quotidie corporis, & ſangvinis ſui participes, ipſosq́; cuſtodit quaſi pupillam oculi, & velut ſibi acceptiſſimos, ſuæq́; Deitatis participes. Ipſemet enim per os Proph. ait: *Ego dixi Dii eſtis, & Filii Excelſi.* Quòd ſi ſim-

plex Vaſallus contra propriũ Regẽ aliquid machinetur, malũ hoc quidẽ eſt, ſed non tam grave, quàm ſi primarius Regis Miniſter, quem ſuper omnes amat, ſibique commenſalem fecit, ſuo Regi mortem machinaretur. Agnoſce te hìc o Sacerdos, cùm peccas, nam Deus dicit, meum te feci miniſtrum, commenſalem, amicum, tu autem mortem tuis mihi moliris ſceleribus. Tibi ſimiles non reputo Sacerdotes, ſed proditores, non multùm Judæ diſſimiles, ipſi enim ut quondam ille, *me vendunt & produnt.*

Hac tibi illuceſcente veritate, horrorem concipere debes maximũ de peccato lethali, & inde inferre, quàm graviter Deo diſpliceat ille Sacerdos, qui ſimili culpa illum inhonorat, contemnit, & quodammodo conculcat. Clamant omnes le-

ges contra proditorem, abhorrent omnes gentes à tam execrando facinore, & tamen Sacerdos, qui eſt Domeſticus intimus, & miniſter Chriſti dilectus, peccando lethaliter hoc horrendo ſcelere ſe coinquinat, & Dominum ſuũ prodit; Ideo Deus ſummê per hoc offenſus, ait: *ſi inimicus meus maledixiſſet mihi, ſuſtinuiſſem utique.* Injuriæ ab hoſtibus provenientes pungunt, ſed quæ ab amicis fiunt, cor transverberant.

Conſidera 2dò, & vitam tuam præteritam recole, vide, an, à quo es Sacerdos, gravia peccata commiſeris. Quòd ſi ita eſt, cogita quã intimè diſplicueris Domino tuo adeò amabili, & tui ſingulariſſimè amanti. Judas ſemel Magiſtrũ prodidit, & Chriſtus ait: *Bonum erat ei, ſi natus non fuiſſet homo ille.* Tu autem o Sacerdos, quot vicibus in

Chriſti menſa corpore & ſangvine illius ſaturatus abiviſti, & ad illum prodendum te contuliſti? Judas Chriſtum vendidit pro 30. denariis, tu pro viliori pretio idem feciſti. Vix Judas peccaverat, & ſuum peccatum agnovit, atque confeſſus eſt, dicens: *Peccavi tradens ſangvinem juſtum*, & ſi confiſus fuiſſet in Dei miſericordia, eandem procul dubio conſecutus fuiſſet. Tu autem à quanto tempore perſiſtis in peccato tuo, neque adhuc ſincerè, & efficaciter dixiſti: Peccavi. Sed quouſq; tandẽ temetipſum torpentẽ non excitabis, ut agnito, deteſtatoque peccato, proditionum tuarum miſericordiam conſequaris?

Ut ergo faciliùs ad contritionem exciteris, imaginare tibi Jeſum tenerrimè in corde tuo ſic loquentẽ: *Dilectus meus in domo mea fecit ſcelera*

lera multa. Tu autem ita responde: O mi svavissime Jesu, quàm penetrantia sunt hæc tua verba; si saxa audire ea possent certò certius scinderentur, & tamen cor meũ lapidibus durius nondum scinditur. Contere tu illud, mi clementissime Jesu, efficaci gratia tua. Voca me Domine, & audiet Servus tuus. Ecce jam sentio pondus iniquitatum mearum, & toto pectore clamo: Peccavi tradens sangvinem justum, non sicut Judas desperans, sed sicut Petrus vel Magdalena cordicitus lacrymans, & veram emendationẽ proponens.

CAPUT II.

COnsidera imò, quòd peccata Sacerdotum graviora sunt etiam ex capite ingratitudinis enormissimæ, quam includunt. Et ut de hac veritate convincaris, tecum sic dis-

curre: Quo plures quis recipit favores, & beneficia, & vicissim parũ retribuit, imò ingratus est benefactori suo, culpa graviore notatur, & hinc ait s. Thomas Aqu. quòd peccata Regum & Principum multò graviora sunt peccatis populorum, idq; *propter ingratitudinem*. Si ergo tu beneficia tanta quâ homo, quà Christianus, quà Sacerdos recepisti, & hoc non obstante peccas, vide quâm enorme sit pondus tui peccati, & cogita quàm iniquum sit inhonorare, qui te summo honore dignum fecit, contemnere, qui te adeò appretiavit, offendere, qui super candelabrum sublimis adeò dignitatis te collocavit; Verè nullus intellectus creatus capax est concipere gradum hujus atrocis malitiæ tuæ, & verè quantùm ad hoc attinet, dici potest, *Dilicta quis intelligit?*

Ora ergo ſupplex Spiritũ ſanctũ, ut gratiæ ſuæ lumine mentem tuam illuſtret, ut clarè agnoſcas quâm horrendum ſit corã oculis Dei Sacerdotis peccatum; Inſta, ut in tuã mentem immittat cœlitus lucis ſuæ radium, & voluntatem tuam roboret, ita ut agnita tui peccati gravitate, illud deflere, deteſtari, & impoſterum evitare valeas.

Ut meliùs intelligas hujus ingratitudinis enormitatem, conſidera 2dò, injuriam & diſplicentiam, quam infers Domino, cùm peccas lethaliter; S. Joan. Chryſoſtomus in hanc rem ita ſcripſit: *Nulla re magis offenditur Deus, quàm quòd indigni & peccatores ſacerdotii dignitate præfulgeant.* Et quidem conſidera, quòd non tam ægrè fert Princeps, cùm quis ex vilioribus famulis ſuis illum offendit, quàm cùm ab ali-

quo ex magnatibus aulæ suæ quodammodo læditur. Sic pariter Divina Majestas offenditur quidē per peccata sæcularium, sed summè læditur, & irritatur per graves culpas Sacerdotum, qui ut toties dictū est, sunt primarii & intimiores ipsius ministri.

Perpende etiam, quàm magno sui contemptui adscribat Deus, cùm videt illum à se velut Deum in terris constitutum adeò se prostituere, ut dæmonis mancipium fieri non apprehendat. Quid tu ipse sentires, si te ab eo, quem pluribus beneficiis cumulâsti, & honore prosecutus fuisti, contemptum imò graviter læsum, absque ulla tui culpa videres? Procul dubio exclamares, o summa iniquitas, o ingratitudo abominabilis, & execranda! Cogita, quòd similiter clamat Deus contra

te,

te, quem adeò ſublimavit, cui beneficia tanta contulit, & locò honoris & gratitudinis, injurias, offenſasque à te ſolummodo reportavit. *Dignioris Perſonæ gravius eſt delictum* ait s. Joannes Chryſoſtomus, & s. Iſidorus *tantô maius cognoſcitur peccatum, quantô maior, qui peccat, habetur.* Si itaque adeò excelſum eſt officium, ad quod te Deus evexit, vide quàm gravia imò graviſſima ſint delicta, quæ perpetrare non erubeſcis. Seriò itaque perpende, quid contra Deum peccâſti, & contra te ipſum, & ſenſus potentiasq́; tuas contra Deum conjuratas exclama: *Hæccine reddis Domino popule ſtulte & inſipiens*, hæccine eſt retributio, quam retribuis Domino, qui te ſacerdotali ſplendore illuſtravit? O mi Deus, agnoſco me cunctis aliàs gratum creaturis, ti-

bi soli ingratum fuisse, cum tua solummodo Majestate, feris crudeliorem me fuisse; nam hæ quidem sibi benefacientibus blandiuntur, ego autem contra te summum bonũ meũ sævire non desii. Agnosco reatum meũ, & opto imploroq́; oculis meis fontem lacrymarum, ut die nocteque defleam multitudinẽ iniquitatũ mearum. Contere Domine cor meũ, ut agnita peccatorum sacerdotaliũ gravitate, ab illis imposterum constanter, & immutabiliter abhorream, & abstineam.

CAPUT III.

COnsidera 1mò, quòd cùm Sacerdotes præ cæteris Dei cognitionem habeant, hinc etiam peccata eorum meritò graviora reputantur. Pejor enim absque dubio est, qui agnoscens offendit, quàm qui ignorans lædit. Ignorantia sæpe excusat

peccantem, malitia aggravat delinquentẽ. Hinc eſt, ait Ezechiel, quòd culpa Luciferi fuit graviſſima, *quia ſapientiâ plenus* fuit, & ideo Judæorum peccata fuêre maxima, quia *cùm cognoviſſent Dominum, non ſicut Deum glorificaverunt.* Sacerdotes ratione officii ſui cùm intimiores Deo fiant, frequentius de eo Divinas ſcripturas loquentes audiant, & eorum mentes in ſacris myſteriis peragendis illuminentur, nemo ambigere poteſt quin lucidiori cognitione Dei polleant, ac propterea lucernæ accenſæ & ſuper candelabrum poſitæ vocantur, quippe qui lumen doctrinæ, & cognitionis Dei aliis communicare tenentur.

Non poſſunt itaque ſacerdotes excuſationem ignorantiæ prætendere; & ſic peccata, quæ committunt, maximam ex motivo *perfectæ*

co-

cognitionis malitiam includunt; Ideo s. Joan. Chrysostomus putavit peccatis sacerdotum applicari debere verba s. Pauli Apostoli: *Christum conculcare, sangvinem ejus pollutum ducere, & spiritui gratiæ contumeliam facere.* Protegat te Deus, o Sacerdos, ne in similes prolabaris excessus, & si horrescis solummodo cogitando, si sacra Hostia pedibus tibi foret calcanda, horrescas pariter ad solum nomen peccati, quod idem est, ac Divinæ majestatis execranda conculcatio.

Perpende ulteriùs, quòd tu sufficientem Dei notitiam habueris, cælestia & occulta fidei mysteria cognoveris, & nihilominus Majestatē Divinam toties offenderis, adeòque nullo te ignorantiæ prætextu excusare possis, sed puræ malitiæ labe te inquinatum necesse est ultrò confite-

fitearis. Utique Dei magnalia aliis oftendifti, myfteria fidei explicâfti, peccati acerbitatem remonftrâfti, & tamen ipfemet peccâfti, & malũ, à quo alios deterrebas, ipfe fecifti. Ideo ait Deus, intolerabile mihi eft, quòd tu Sacerdos *homo unanimis Dux meus & notus meus* me offenderis. Sæculares non adeò me agnofcentes peccant, & quafi in obfcuro fagittant, tu autem optimè nôfti, quem, & quàm graviter peccatorum iacula feriunt, & tamen arcum tuum quafi contra inimicum tendis contra me, qui te honoribus favoribusq; meis infigniter cumulavi. Eja te recollige, & verâ pœnitentiâ confringe fagittas & arcum; in me huic cruci affixum ulteriùs fævire defifte, vide in meo aperto latere, quantùm, heu nimiùm! in me transfixerunt. Ad quæ verba profterne te o facerdos,

& in-

& inter lacrymas & suspiria dic: *Iniquitatem meam ego cognosco.* Amplector sacratissimos pedes tuos Jesu amabilissime, veniam & misericordiam imploro. Non mereor quidem ut assequar, quod humillimè peto, sed misericordiarum Deus miserere peccatricis animæ meæ, quam tuo pretioso sangvine redemisti. Confige timore tuo carnes meas, viasq; meas dirige in conspectu tuo, ne ampliùs declinans in obligationes adducar cum operantibus iniquitatem.

CAPUT IV.

COnsidera, quàm multùm augeatur malitia peccati Sacerdotis, ex motivo muneris, quod gerit, munus enim Sacerdotis est, cultui Divino incumbere, & ideo dicitur Vir Deo dicatus seu consecratus. Quapropter tenetur omnibus animi &

cor-

corporis conatibus Deo famulari, eique se hostiam, sacrificium, & holocaustum præbere, seu ūt ait Apostolus, *hostiam sanctam Deo placentem, rationabile obsequium.* Perpende igitur, quàm gravis sit culpa Sacerdotum, qui per peccatum *exhibent membra servire iniquitati ad iniquitatem.*

Perpende ulteriùs, quòd Sacerdos ex officio tenetur precibus, & sacrificiis placare Divinam contra populos iracundiam, & pacis mediatorem esse inter homines & Deū. Sacerdoti pro populo semper est orandum: *Si peccaverit populus, orabit pro eo, ait s. Hieronymus.* Verificari enim debet, quod Spiritus s. requirit ab eo, nimirum: *In tempore iracundiæ factus est reconciliatio.* Hujus figura fuit Moyses & Aaron, qui pluries placârunt furorem &

indi-

indignationem Domini, qui vel minabatur, vel excidium populo præparabat. Hinc collige, quantum sit scelus illius Sacerdotis, qui locò avertendi flagelli divini, & continendæ iræ Dei, propriis peccatis manum Domini aggravat super populos: *Deum enim exacerbat peccator.* Mi Deus, quanta rerum perversitas! qui peccata diminuere debet, eadem multiplicat; qui pacis nuncius, Deo rebelles, ad obedientiam ipsi debitam reducere tenetur, ipsemet per peccatũ conjurator factus, Dei regnum aggreditur satanæ colligatus. O Sacerdos, mi Sacerdos, quando tandem capies, quid sit mortale peccatum? quamdiu tuis passionibus fascinatus sceleri locum dabis? memento, quòd sis minister Altissimi; depone arma, vel ea contra infernum dirige: *ut destruatur corpus peccati.*

Hoc

Hoc enim professio, hoc officiũ, hoc munus tuũ est.

Item considera, quòd Deus commisit sacerdoti munus liberandi seu redimendi animas à dæmonis servitute, in quam per peccata se conjecerunt. Propterea ipsi dedit facultatem erogandi thesauros in ipsius sangvinis merito consistentes, ad obtinendam earumdem animarum redemptionem. Quâm igitur graviter Deum offendit ille Sacerdos, qui locò redimendi, ut dictum est, aliorum animas, propriam in dæmonis potestatem tradit, pro vilissima passionum suarum satisfactione; ait enim s. Vincentius Ferrerius: *Peccando anima diabolo venditur.*

Ex his itaque aliisq; circumstantiis licet tibi clarè perspicere, quòd plùs ponderat in Dei statera peccatum Sacerdotis, quàm totius populi

cri-

crimina, & hoc indicavit Deus in Levitico, ubi mandavit immolari pro peccato Sacerdotis hoſtiam æqualem illi, quæ pro peccatis totius Populi offerri ſolebat.

Hac præſuppoſita veritate, ita tecum diſcurre; ſi quævis lethalis culpa à quocunq; commiſſa, eſt infinitum malum propter offenſam Dei infiniti, & propterea ut Divinæ Juſtitiæ per peccatum læſæ de condigno ſatisfieret, oportuit Verbum Patris carnem fieri, pati, & mori; quàm enormis & incomprehenſibilis malitiæ eſſe debet mortale Sacerdotis peccatum, quod pondere & malitiâ omnium Sæcularium peccata tranſcendit. Quid ergo erit de multiplicibus peccatis à te perpetratis? heu te miſerum! forſan ſupereminens Dignitas Sacerdotii in te nihil aliud operata eſt, quàm ut pondus

dus iniquitatū tuarū in infinitū augeret. *Malus Sacerdos de ſacerdotio ſuo crimen acquirit, non dignitatem;* ſcripſit s. Ambroſius.

Ora itaque inſtantiſſimè Deū, ut tibi augeat lumen & fervorem, ut graviſſimas Deo à te factas injurias agnoſcere, agnitas deflere, & dignos pœnitentiæ fructus facere valeas. Conare, ut ſanctum de peccato horrorem concipias, occaſiones fuge, animi tui laqueos abſcinde, omnium malarum conſvetudinum nexus absque ulla mora diſſolve, & peccatū cane peius & angve impoſterum tibi in mente efformare contende.

MEDITATIO IV.

De damnis plurimis, quæ à peccatis Sacerdotum proveniunt.

CAPUT I.

COnſidera, quòd unum ex flagellis, qui-

quibꝰ Deus punit peccata Sacerdotũ est temporaliũ bonorũ amissio; & licèt communiter omnibus peccatoribꝰ *egestas & ignominia* interminatur in pœnam suarũ transgressionũ, specialiter tamen punitio hæc Sacerdotibus intimatur. Et quoad bonorũ jacturam ita minatur Deus per Malachiam: *Ad vos o Sacerdotes, si nolueritis audire, & si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo, mittam in vos egestatem.*

Perpende, quòd Deus justissimã habet causam taliter puniendi Sacerdotes, nam de illis magis, quàm de populo verificatur: *Dedit illis Regiones gentium, & labores populorum possederunt*, hoc autem non ob alium finem, nisi *ut custodiant justificationes eius, & legem eius requirant*. Ille ergo meretur his privari, per quem contractæ obligationis jura contingit violari.

Hac

Hac veritate perpensa, vide Sacerdos, qui peccâsti, an tibi aliquid jacturæ in temporalibus bonis acciderit, & si hoc est, scias quòd unica origo malorum, quæ passus es, aut nunc pateris, aut forsan patieris, tua peccata fuêre. Non injuria temporum, non perversitas tempestatum, sed sola manus offensi Domini tetigit te. Hic non est cunctandum, pœnitendum est, corrigendum, reformandum. Quòd si Deum offendisti, & flagellum adhuc non sensisti, imò prosperè, & feliciter hucusq; vixisti; contremisce, nam quò tardior, eó gravior super te plaga descendet, talis enim mos Dei est, ut ait s. Gregorius: *Tarditatem supplicii gravitate compensat.*

Considera insuper, quòd honor, & fama multò pluris æstimantur, quàm divitiæ, ignominia autem & infa-

infamia plùs difplicent, quàm paupertas. Deus itaque minatur vel maximè malis Sacerdotibus famæ amiffionem, illosque ita honore privare, ut fiant opprobrium hominũ & abjectio plebis. Ut autem de hac tibi plenè perfvadeas veritate, fcias, quòd poftquã Deus exprobrâffet Sacerdoti Heli peccatum, quod fecerat, non debitè corrigendo filios fuos, & poftquàm minatus ei fuiffet tollere à familia ipfius Sacerdotii honorem, fubjunxit: *Quicunque glorificabit me, glorificabo eum, qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.* Clarè fimiliter Deus per Malachiam Sacerdotibus intimat, quòd in punitionem peccatorum fuorũ; & propter non cuftoditas leges Domini; humiliat illos, facitque apud Populos inglorios & contemptibiles: *Propter quod dedi vos, o Sacerdotes, contem-*

temptibiles & humiles omnibus populis, ſicut non ſervâſtis vias meas. Orabitis, ut pro grege veſtro gratias à me impetretis, ego autem, ut ſitis absq; fama, non exaudiam vos, imò ſi benedixeritis hominibus, ego maledicam benedictionibus veſtris, & locò gratiarum, quas petebatis, flagella, & deſolationes ſuper illos multiplicabo, idque ex eo, quòd legem meam non cuſtodiſtis.

Reſpice itaque o Sacerdos, & quidquid adverſi ſive in bonis, ſive in animo, ſive in corpore contigit, non caſui, non æmulis, non malignantibus, ſed unicè tuis peccatis attribuas. Quòd ſi peccator es, & tamen hucusque integrâ famâ gaudes, & te Deus comminatâ ignominiâ non mulctavit, vide, ne tuã punitionem pro futura vita differat, ibiq; te cruciandũ in perpetuũ de-

cernat. Placa itaq; copiosis lacrymis, & vera contritione Majestatẽ offensam, & ne pereas in æternum, age pœnitentiam in tempore, nec cunctandum præsumas, ubi periclitatur æternitas. Sit tandem hujus tuæ ponderationis iste proventus: Primò, ut quidquid tibi sinistri, damni, aut incommodi accidat, solis peccatis tuis acceptũ referas. 2dò, ut omnia adversa patienter, & sine querela, aut murmure feras; quòd si etiam enormem honoris tui læsionẽ pati contingeret, spiritum furoris, & vindictæ cohibeas, & coram Crucifixo prostratus exclama: non aliter, nec leviùs quidquam promeruit, qui te summè bonũ graviter, ut ego miser, offendit.

CAPUT II.

CONsidera, quòd præter flagella egestatis & ignominiæ, quibus

Deus Sacerdotum peccata punire consvevit, etiam variis morbis, & morborum extremo, scilicet morte, & vel maximè repentinâ, castigare solet, & ut de hac veritate convincaris, audi Ecclesiasticum dicentem: *Qui delinquit in conspectu ejus, qui fecit eum, incidet in manus Medici.* Omnes quidem peccatores dici possunt delinquere in conspectu Dei, id autem veriùs dicitur de Sacerdotibus, qui ratione officii cũ Deo versantur, unde de illis ait Petrus Chrysologus: *Non possunt, nisi in ipsa Dei facie inter Sanctorum Sancta peccare,* & sicut hæc circumstantia culpam Sacerdotis magis reddit effrontem, sic specialiter prædictis pœnis eam afficere solet.

Hìc poteris tibi refricare infirmitates & miserias, quas comminatur Deus in Deuteronomio pecca-

toribus, nimirum febres, nervorum dissolutiones, dolores, ulcera, lepram, pestilentiam, deliria, cæcitatem, & alias plures. Inde ni peccare desinas, & de præteritis pœnitentiam agas, time, ne cùm minùs id cogitas, similes plagæ super te cadant, & in lectulo dolorum residuum vitæ tuæ trahere debeas. Quòd si hic & nunc aliqua detineris corporis infirmitate, scias te nunquam pristinam valetudinem recuperaturum, nisi morbi causam, hoc est, peccatum deleveris, quo in anima tua permanente, nec Medici, nec medicinæ poterunt vim morbi debellare. Si cupis corporis sanitatem, cura animæ puritatem.

Perpende insuper, quòd unum ex gravioribus flagellis, quibus divina Majestas castigat peccatores, est mors, & præcipuè improvisa; hanc

verò

verò divina justitia comminatur malis Sacerdotibus, & tristis, heu nimiùm! experientia hoc pluries ostendit; multa habemus de hoc exẽpla in sacris literis. Summus Sacerdos Heli in pœnam sui peccati retro cadens ex sella extinctus est. Filii ipsius Ophni, & Phinees unâ horâ à Philisthæis occisi sunt. Nadab & Abiu filii Aaron recenter ordinati, dum extraneum ignem in sacro thuribulo adhibent, ab igne cœlesti cremati ceciderunt. Oza dum irreverenter Arcam Domini tangit, morte mulctatus est in momento.

His suppositis perpende iterum, an justum timendi motivum habeat ille Sacerdos, qui se tot gravium culparum, imò plurium sacrilegiorum reum agnoscit. Verè habet, quòd apprehendat, ne super ipsum aggravetur manus offensi Dei, & re-

pentina morte tollatur è mundo, sepeliendus in inferno. Ah cave, cave mi frater Sacerdos, videor enim mihi videre divinam justitiam ad te puniendum accinctam, & licèt misericordia ipsam mitigare conetur, illa tamen clamat: *Veniat mors super eum.* Jam Deus ultionis *arcum suũ tetendit & paravit illum*, & quidẽ *in eo paravit vasa mortis.* Tu ergo nullâ interpositâ morâ ad sacratissimos Crucifixi pedes provolutus lacrymari, & clamare non cessa: Domine miserere, & humiliter confide, quòd videns Deus animi tui contritionem verumq; emendationis propositum: *Arcum conteret & arma confringet.*

Si verò (quod absit) minas Domini neglexeris, & in peccatis tuis perseveraveris, inebriabit saggittas suas sangvine tuo, & quantâ pa-

tientiâ & clementiâ hucusq; te non solùm sustinuit, sed bonis in pace frui permisit, tanto furore & rigore in te iram suam exercebit, ut quicunq; id audiêrit, tinniant ambæ aures ejus.

CAPUT III.

COnsidera, quòd peccata Sacerdotum præter jam dicta flagella, aliud etiam & quidem terribilissimũ provocare, & inducere solent. Hoc est justa subtractio quorundam Divinorum auxiliorum, quibus facilè possit peccator ad pœnitentiam induci, & sine quibus difficulter venitur ad emendationem. Et cùm super omnes sit hæc pœna formidabilis, antequam ulteriùs eam ponderemus, invoca gratiam Spiritûs sancti, qua illuminante, ea, quæ dicturi sumus, ritè possis percipere,

Perceptaq; in memoriæ scrinio diligentissimè conservare.

perpende itaq; quòd in visione quadam terribili monstravit Deus Prophetæ Ezechiel, quòd graviùs se lædi sentiat per peccata Sacerdotũ, quâm per scelera sæculariũ, & postea voce tonante clamavit: *Non parcet oculus meus, nec miserebor, & cùm clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos.* Hic modus loquendi clarè exprimit summam Dei indignationem contra Sacerdotes malos, propter quam in pœnam peccatorum, illa denegat ipsis auxilia, quæ à misericordia procedunt, & opportuna sunt ad veniam consequendam; adeoq; idem est ac dicere, quôd pro ipsis non est ampliùs speranda misericordia, sed rigida solummodo præstolanda justitia.

Non minorem incutit formidinẽ

id,

id, quod Apost. Paulus scribens ad Hebræos ait, & Sacerdotibus intimare videtur, sicut defactò illud applicat ipsis s. Petrus Damianus scribens: *Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum cæleste, & participes facti sunt Spiritûs s. gustaverunt Dei verbum, & prolapsi sunt, rursus renovari ad pœnitentiam.*

Hæc omnia magnum fundamentũ veritatis habent, quia sicut supra dictum est, Sacerdotum peccata speciem quandam proditionis habent. Proditores autem non facilè absolvuntur; & quantò magis quis amicus familiaris, aut beneficiis & honoribus cumulatus fuit, tantò difficiliùs ipsi offensa remittitur. Hinc s. Basilius ait: *Naturaliter magis indignamur his, qui nobis familiarissimi sunt, cum in nos peccaverunt.*

Sacerdos, qui legis hæc, contremiſce, dum cogitas offenſam Dei. Quòd ſi ipſe ſummè miſericors hodie tibi non denegat, ſed offert ſuã clementiam, hanc continuò ample-ctaris, neque occaſionem hanc negligas, & tantò minùs in nova peccata reincidas, niſi vis extremũ perditionis periculum ſubire, imò veriùs, animam tuam irrevocabiliter perdere. Quòd ſi hic & nunc gratiã compunctionis experiris, amarè fleas, & emendationem ſeriò proponas, & Deus propitiabitur omnibus iniquitatibus tuis, & te in miſericordia & miſerationibus coronabit.

Hic recole, quòd antea diximus, nempe peccata Sacerdotum æquiparari peccato Luciferi, hoc enim plures aſſerunt Doctores, id ipſum ex Scripturis ſacris eruentes. Divus enim Bernardus ait Sacerdoti Deũ offen-

offendenti: *In clero tanquam in Cœlo iniqua geris*; & inde à culpa transiens ad pœnam, ait: *In terra Sanctorum iniqua gessit, non videbit gloriam Domini.*

Hugo à s. Charo exponens illum textum: *Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ*, dicit, quòd inter pœnam peccatorum, quæ à Laicis patrantur, & pœnâ culparũ, quæ ab Ecclesiasticis committuntur, eadem est differentia, quæ inter lapsum Adami, & rebellionem Luciferi, *Adam nempe peccavit in terra, & veniam consecutus est; Lucifer in Cœlo, & diabolus factus est; sic differunt peccata Laicorum & Sacerdotum.* Addit etiam, quòd *peccatores terræ* intelliguntur Laici ad differentiam Sacerdotum, qui debent vocari *peccatores cœli.*

Tandem ipsemet Christus s. Bir-

gittæ expressè dixit, quòd sicut Sacerdotes peccantes graviter, similes sunt Lucifero in culpa, sic quoque erunt in pœnis illius, quarum prima fuit, non ampliùs consequi veniam. *Sacerdotes mali sunt in eodē peccato, quo cecidit Lucifer, nunc etiam dico tibi judicium eorum, & ecce sunt similes &c.*

Perpende itaque, quòd dignitas, & gradus Sacerdotis est altissimus, & si cadis, maximum est præcipitium. *Ruina, quæ de alto est, graviori casu colliditur*, ait d. Ambrosius. Si malam volebas ducere vitam, meliùs tibi erat, si Laicus mansisses; cùm autem Sacerdos peccas, quasi certam facis damnationem tuam. *Si peccas in Sacerdotio, periisti*, ait d. Chrysostomus.

Conclude hanc ponderationem cum tremenda illa d. Hieronymi sen-

ſententia: *Grandis dignitas Sacerdotum, ſed grandis eorum ruina, ſi peccent.*

CAPUT IV.

COnſidera, quòd Sacerdotum peccata adeò irritant Dei iracundiã, ut interdum propterea urbes, totumque Populum ſeveriſſimis afficiat flagellis. Famoſa per univerſũ fuit Hieroſolyma, vel maximè propter admirandũ illud templũ à Salomone ædificatũ. Permiſit tamen Deus illam ita deleri, ut lapis ſuper lapidem non remaneret. Hoc autem factum eſt principaliter ob peccata Sacerdotum. Quòd ſi Deus non pepercit Hieroſolymæ, quæ Civitas Dei vocabatur, & per quam jurare vetitum erat, *Non jurabis per Jeruſalem,* quid de aliis urbibus, quæ tot prærogativis non gaudent, fiet? Quid hìc cogitas, mi Sacerdos?

dos? renunciabis tandem peccato, & agnoſces, quid ſit culpa Sacerdotum, & quàm graviter per illam Deus offendatur? Hìc excitemini à veſtro lethargo Sacerdotes Dei altiſſimi, & plorate ſangvineis lacrymis, ut iram divinam contra populos veſtrâ culpâ æſtuantem, poſſitis extingvere; miſericordias Domini invocate ſuper vos, urbes, & regiones veſtras, & ex intimo corde dicite: *Parce Domine, parce populo tuo.* Fortaſſe infortunia, quæ miſeram hanc Patriam afflixerunt, & adhuc affligunt, â veſtris, o Sacerdotes, peccatis immiſſa fuêre. Annonæ caritas, lues hominum, & animalium, incendia, & quidquid infauſti contigit, non aliunde forſan, quâm à mala converſatione veſtra, & à neglecto Altiſſimi cultu provenerunt; ſicque innocentes populi

pon-

pondus iniquitatum veſtrarum portare coacti ſunt. Et quis vos aſſecutare coacti ſunt. Et quis vos aſſecurat, quòd pejora adhuc vos, patriamque veſtram flagella non maneant? Placare Domine, placare, vel ſi adhuc ſævire vis, in nos ſævias, qui te provocavimus ad iracundiã. Parce populo innocuo, & ſuper reos criminis cenſura cadat ultionis. Da nobis vitæ noſtræ reformationem, qui nunc cordibus inſtillas compunctionem.

Conſidera, quàm verum ſit, quod ait s. Profper Aquitanus, nempe, quòd interdum propter peccata Sacerdotum iraſcitur Deus adeò, ut non ſolùm urbibus non parcat, & populis, ſed ne ſuis quidem ſanctuariis.

Permittit enim aliquando ut profanentur, aut incendiô abſumantur unà cum ſacra ſupellectili, imò Sanctum

ctum Sanctorum conculcetur, & ritus ipſaque fides nonnunquam aboleatur. *Sic enim iraſcitur Deus peccantibus Sacerdotibꝰ, ut etiā ſacratis locis ſuis, vaſisq̃; non parcat*, & in hujus confirmationem adducit textum David: *Repulit Tabernaculum ſuum, ubi habitavit in hominibus.*

Hìc memorare, quot templa per orbem profanata fuerunt ab infidelibus, & hæreticis, & quanta rebus ſacris contumelia eſt illata, cùm nec ipſimet Sacroſanctæ Euchariſtiæ indultum ſit, & conſidera, quòd fortaſſe propter Cleri crimina, & in pœnam ſacerdotalis delicti à Deo permiſſa fuerunt. Ergo tandem à ſomno evigila, & ad Deum converſus exclama: Abſit Domine, ut meis peccatis tanta ruina invehatur. *Ne derelinquas nos Domine Deus noſter; Ne des hæreditatem tuam in opprobrium,*

brium, ut dominentur eis Nationes. Custodi Domine Domum tuã, Fidē sanctam conserva, & me cûm peccavero, corripias in misericordia & miserationibus tuis. Hucusq; ignoravi, quòd peccata Sacerdotum tam enormia producerent mala. Nunc quia cognosco, eadem abominor, & coram tua tremenda Majestate profiteor non ampliùs me lapsurum in culpam, qui terrore tanto hucusque perscrutatus sum pœnam.

MEDITATIO V.

De summa gravitate peccati incontinentiæ.

CAPUT I.

COsidera hic primò, quantô studiô expetat Deus in sui Altaris Ministris virtutem pudoris & castitatis, & inde percipies, quàm ipsi vitium incontinentiæ displiceat.

Cer-

Certum eſt, prout aliàs diximus, quòd Sacerdotium antiquæ Legis, umbra fuit Sacerdotii præſentis, quemadmodum antiquæ victimæ, ſacrificii novi teſtamenti figuræ fuerunt. In antiqua lege mandatum erat, ut Sacerdos tot veſtibus ornamentisque candidis uteretur, tot ablutiones & purgationes obſervaret, idque ad inſinuandam ipſi munditiem & puritatem, quam Deus in ipſis exigebat. Elegit ad Sacerdotium Aaron, quia ex virga illius pullulârunt flores ſymbola caſtitatis. Ordinavit, ut Levitæ ab actu licito conjugali abſtinerent, non ſolùm quotiescunque Sacrificium offerre debebant, ſed etiã cùm vaſa & veſtes ſacras contrectare ipſis opus erat. Prohibuit, ne immunda animalia pro ſacrificiis adhiberentur, idque ut appareret, quantam in ſuis

mini-

ministris vellet puritatem, & è contra, quàm displicens, & abominanda in oculis eius appareret incontinentia.

Nunc cum d. Ambrosio discurre: *Si in figura tanta observantia, quanta in veritate?* Certũ est, Deum ante omnia hanc continentiæ virtutẽ in suis ministris requirere, prout ait Origenes: *Ante omnia Sacerdos castitate debet accingi*; & s. Joann. Chrysostomus scribit, Deum velle in ministro suo puritatem, *Solis radiis nitidiorem*. Rationem huius dat Petrus Damian. *Ut in his niveus pudicitiæ candor effloreat, qui sacris Mysteriis familiariùs appropinquant.*

Perpende igitur, quâm odibilis Deo sit ille Sacerdos, qui non solũ fragrantiâ caret puritatis, sed intus & foris incontinentiæ fœtore tabescit. Certè, quotiescunque talis Sacer-

cerdos suum operaturus officium Deo appropinquat, summam, ut ita dicam, nauseam ipsi excitat, & non pro ministro, sed pro hoste habetur, nam ut ait s. Clemens Alexand. *solùm, qui agunt puram vitam, sunt Dei Sacerdotes.* Timete itaq; quotquot estis impuri Sacerdotes, ne propter vestram abominationẽ, Deus vobis pro tota æternitate dicat: *Nescio vos.*

Perpende pariter adeò rectæ rationi consonum esse, ut Dei ministri corporis & animi munditie polleant, ut ipsimet Gentiles summam in propriis sacrificulis exigerent puritatẽ, ideo semper clamabant: *Diis omnia munda*, prout refert Plutarchus. Magnis argumentis demonstravit Diogenes necessitatem castitatis in Deorum ministerio operantibus; & scribit Macrobius, quòd suis tempori-

poribus, Deorum ministris, non tantùm svadebatur castitas, sed cogebantur ad illam.

Hinc collige, quantùm repugnet vocationi, quantùm contrarietur rationi, & quàm enormiter delinquant illi, qui vocati in sortem Domini, incontinentiæ labe se fœdant. Iratus olim fuit Deus filiis Aaron, ob impositum ab iis ignem extraneum in thuribulo; quantò ergo magis nunc irascetur, videns ignẽ luxuriæ ardentem in cordibus Sacerdotum? Deus essentialiter purus, omnisque expers maculæ, videns se in sacris mysteriis circumdatum à Sacerdotibus immundis, per os Ezechielis clamabat: *Coinquinabar in medio eorum.* Et ideo ait s. Thomas à Villanova: Si Sacerdos aliunde omnibus polleat prærogativis in Dei ministro requisitis, *Nihil est, si non castus.* Hic

Hic te ipſum examina; vitam tranſactam diſcute; vide, an purus, caſtusque fueris in Sacerdotio. Et ſi conſcientia teſte, invenias te pluries incontinentiâ deliquiſſe, totus rubore ſuffuſus, miſericordiam Dei implora. Fatere te enormi hoc peccato ſummè ipſi diſplicuiſſe, te animam tuã horrendè fœdâſſe. Hanc deinde lacrymis abſtergere contende, nec clamare deſine: *Ampliùs lava me Domine, ab iniquitate mea, & à delicto meo munda me.* Propone firmiter vitæ reformationem, & ſuper omnia vide, ut fugias qualemcumque iterum delinquendi occaſionem. Qui non fugit, ſed quærit periculum, in illo procul dubio peribit.

CAPUT II.

CONſidera, quàm ſtrictè exigat Deus caſtitatem, & quàm graviter

ter se impuritate sentiat offensum à Sacerdotibus, quos sigillô characteris munivit, prout Apostolus ait: *Unxit nos Deus & signavit nos, & dedit pignus spiritûs in cordibus nostris.* Et ut hanc rectè capias veritatem, ita tecum discurre: Mandabat Deus in Exodo, ut oleum sacrũ, quo Altare aliaq; sacra utensilia ungebantur, non adhiberetur ad inungendam carnem hominis. Et magnam in Deo iracundiam excitâsset, qui ad usus profanos illum sacrum liquorem adhibuisset: *Hoc oleum unctionis Sanctum erit mihi; caro hominis non ungetur ex eo.*

Quàm putas ergo districtè exigat Deus, ut persona sacerdotalis plùs quàm sacrum oleum in solos usus & ministeria sacra applicetur, & tantô magis à carnis turpitudinibus arceatur, *Sacerdos ne polluat sanctu-*

arium

arium Domini, quia oleum sanctæ unctionis super eum est. Dixit Deus in Levitico.

Præterea cogita, quàm impium esset, si quis calicem consecratū & multoties sangvine pretiosissimo Christi delibutum, ad turpes usus adhiberet; utique id solummodo audire horrorem tibi incuteret. Cûm ergo Sacerdos sit sanctuarium Deo sacrum, ipsique reservatum, quàm enorme scelus est, illud luxuriæ spurcitiis inficere, & in eo Dei majestatem inhonorare?

Id inferre potes ex ipsiusmet Dei querelis, quas per os Ezechielis fecit: *Sacerdotes polluerunt Sanctuaria mea*, & addit Hugo Cardinalis, *per vitæ immunditiam.*

Impure Sacerdos, vide, quid agis: Agnosceinjuriam, quam Deo infers: Cogita, quid es, & quam aliàs adhi-

bes diligentiam in observandis, & custodiendis rebus ad sancta mysteria spectantibus, eandem imò majorem adhibe, ut serves animam tuã ab omni impuritatis sorde intaminatam. Te ipsum custodi, ut domũ Dei, templum Christi, organum Spiritûs sancti; si quandoque sentis carnis stimulum, memento te Deo esse consecratum, & si verè cupis te continere, uti Deo vovisti, coneris cogitationes imò verba puritati adversantia à te eliminare: *Fornicatio & omnis immunditia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos,* ait Apostolus Paulus.

Certum est, quòd Sacerdos quamvis unctus, & charactere sacro insignitus, humanis tamen fragilitatib9 subjacet, sed pariter certũ est, Deũ ipsi præstò esse suo auxilio, si illud sincerè imploret, & in tempore ten-

tationis ad ipsum ferventer confugiat. Prodest etiam plurimũ ad infringendos libidinis insultus, si quod quotidie cantas, opere complere studeas, nempe: *Carnis terat superbiam potus cibiq; parcitas.*

CAPUT III.

EX alia quoq; ratione gravissimum fit peccatum incontinentiæ in sacerdotibus, nimirum propter votum solenniter Deo factum de castitate strictè servanda. Considera itaque quòd per hanc voti circumstantiam peccatum hoc in Sacerdote speciem mutat, & ubi in Laico dicitur ex. gr. simplex fornicatio, in Sacerdote est & dicitur sacrilegium, quod rei sacræ violationem significat; pudicitia enim, quæ adeò sanctè fuerat appromissa, violatur. Quàm magna ergo iniuria fit Deo à Sacerdote, cum id, quod ipsi sacro-

crosanctè promiserat; sensui, imò diabolo donat. Non aliter hìc accidit, quàm si quis post oblatum Reginæ alicui fasciculum florũ eximiè fragrantium, à regiis manibus illum abriperet, & vilissimo mancipio donaret.

Magnæ iniuriæ adscribunt mundi Proceres, si ipsis datum verbũ non observetur, maximè à sibi dignitate inferioribus; & quidem jure merito, nam sic videntur in pauca æstimatione habiti, imò formaliter contempti. Quid ergo existimandũ de iniuria, & displicentia Dei, si vilis creatura datam ipsi fidem frangat, & quasi de eo ludibrium faciat.

Considera insuper, quòd per solemne votum castitatis, veluti spiritualis quædam desponsatio fit inter Christum & Sacerdotem, & per consequens membra Sacerdotis in

potestatē specialem Christi tanquā sponsi transeunt, unde ait Apostol9: *Corpora vestra membra sunt Christi.* Quàm ergo enormiter offendit Christum impurus Sacerdos, quando *tollens membra Christi,* ut idem prosequitur Apost. *facit membra meretricis?* Quid sentires de aliqua fœmina de pulvere ad solium & thalamum Regis evecta, si neglecta fide coniugali, & decore suæ dignitatis, impudenter se vili mancipio commisceret? Idem prorsus sentias de Sacerdote, qui de sæculo ad sublimem sui ordinis dignitatem sublimatus, & sacro voti vinculo obstrictus Christi decorem, fidei sanctitatem, puritatis integritatem, prostituit, violavit, fædavit. Eja mi frater Sacerdos, audi vocem Domini tui dicentis: *Tu fornicatus es cū amatoribus multis, revertere ad me,*

& ego suscipiam te. Veni dilecte mi, redi ad thalamũ meum, & licèt tibi meritò fuerim iratus, misericordiæ tamen recordabor.

Tam svavi eloquio compunctus, amplectere o Sacerdos, pedes Salvatoris tui de cruce pendentis, lacrymis illos riga ùt Magdalena, & peccata tibi remittentur. Et si puritatis tuæ florem, quem illibatum ex tot titulis servare debueras, maculâsti, doleas quidem oportet, sed simul etiam confidas, & satagas, ut reliquum vitæ tuæ immaculato calle pertranseas, & sponso acceptus eris ac si virgo adhuc existeres, nam ut ait D. Bernardinus: *Longa castitas pro virginitate reputatur.*

CAPUT IV.

COnsidera aliam quoque rationem vitiũ incontinentiæ in Sacerdote aggravantem, & est horrenda in-

juria, quam Christo facit quotidie attrectando adeò pollutis manibus Sacratissimum ejus Corpus in altari consecratum. Adeò Christus amat virginitatem, ut hanc etiam in propria matre, *stupente natura*, habere voluerit. Placuit ipsi etiam vocari: *candor lucis æternæ, speculum sine macula, lilium convalliũ*, quæ omnia alludunt ad virginitatem. Quàm graviter ergo illũ offendit, qui sibi dilectam adeô virtutem turpi conversatione deperdit? Hæc omnia bene trutinata, largam lacrymarũ venam ab oculis D. Bernardi extrahebant, & tuas quoq; excitabunt, si illis ritè perpensis audiveris illum dicentem: *Audent Agni immaculati sacras contingere carnes, & intingere in sangvine Salvatoris nefarias manus, quibus paulò ante, (proh dolor) carnes meretricis attrectaverunt.*

Poté-

Potéſtne major inferri contumelia Chriſto Salvatori noſtro, agnello caſtiſſimo, lilio candidiſſimæ puritatis? O iniquitas execranda, quæ corda fidelium agnoſcentium Deum doloris jaculô transfigere poteſt! Si tu quoque Sacerdos, ſentis huius offenſæ atrocitatem, conare, ut exequaris D. Hieronymi documentum: *Pudicitia ſacerdotalis non ſolùm ab opere immundo abſtineat, ſed etiam à jactu oculi, & cogitationis errore, mens Chriſti corpus confectura ſit libera.*

Examina vitam tuam præteritã, & vide, an caſtè verbo, cogitatione, & opere te geſſeris, quod ſi ſic, Deo gratias age, qui te ita ſervavit, ne autẽ tibi fidas, ſed cogita, quòd plurimi poſt longam, puram & immaculatam vitam in ipſamet lapſi ſunt ſenectute ſicut Salomon, de

quo Spiritus s. ait: *Cúmque esset senex, depravatum est cor eius per mulieres, ut sequeretur Deos alienos.* Ad insultus huius maledicti vitii impuritatis, *Cedros libani corruisse reperi,* ait D. Augustinus. Quantũ ergo magis timere debes tu, qui non es cedrus libani, sed fragilis arundo. Hic solus hostis est, qui fugâ vincitur. Ne nimiùm tibi de te pollicearis. Pete quotidie à Deo cum omni humilitate, & lacrymis divinum eius auxilium. Castitas donum Dei est; *Et ut castitas detur, humilitas meretur,* ait D. Bernard9.

Quòd si recordaris, te in Sacerdotali statu in fœda sensualitate peccâsse, memineris quoque te maximã Deo iniuriã intulisse, & quòd ideo magnam pœnitentiæ, & emendationis habes rationem. Recogita tibi omnes annos tuos, in amaritudine

animæ tuæ. Ah mi Jesu! exclama, tu summa puritas, ego fædus, & fætidus, tu virginali ſtola decorus, ego carnis ſpurcitiâ pollutus. Erubeſco, & confundor. Eripe Domine, cor meum tam immundum, & aliud crea in me mundiſſimum, quale requiritur in miniſtro, qui tibi famulari & ſacroſanctam humanitatẽ tuã ſæpiùs debet attrectare. Indè propone ſinceram emendationem, & caro, quæ te illexit ad culpam, iejuniis, cilicio & flagellis, à te ipſo damnetur ad pœnam.

MEDITATIO VI.

De gravi pœna, qua Deus incontinentiam Sacerdotum punit.

CAPUT I.

Ex graviſſimis pœnis, quas Deus Sacerdotibus incontinentibus infligere ſolet, una eſt ſubtractio luminis,

minis, ad agnoſcendam propriam miſeriam, & imminentia ſibi pericula, ſemper enim ambulat in tenebris, donec ad barathrum perveniat æternæ perditionis, ſimilẽ pœnã indixit Deus Hebræis: *Excœca cor populi huius, ut videntes non videant.* Sacerdotibus æquè impuris, hæc pœna intimatur per Jeremiam: *Propheta & Sacerdos polluti ſunt, idcircô via illorum erit quaſi lubricum in tenebris.*

Et quòd hæc comminatio verè in Sacerdotibus impuris impleatur, docet experientia, tales enim ita ſe gerere ſolent, ut fidei lumen, prudentiæ & conſcientiæ dictamen amiſiſse videantur. Enormia enim peccata committunt, ac ſi venialia eſſent, non emendantur, nec quid agant, corde recogitant; digitô à ſæcularibus ſcandalum patientibus

mon-

monstrantur, de ipsorum vitiis palã loquuntur, illi autem sic excæcata corda habent, ut videntes non videant, & audientes non intelligant. Fortassis etiam â domo, in qua peccarunt, eunt ad templum ibi celebraturi. Quotidie delinquunt, & quotidie confitentur, nec perpendunt similes confessiones absq; debita contritione potiùs confusiones esse, quàm veras cum Deo reconciliationes. Hæc omnia proveniunt ex pœna privationis interni luminis, qua, ut supra dictum est, â Deo ob peccata mulctantur. Contremisce Sacerdos, & pro certo habeas, quòd in tam densis tenebris ambulans ad damnationis abyssum insperatè descendes.

Quòd si hucusq; hoc tibi lumen etiam peccanti non defuit, pro maxima Dei erga te misericordia re-

putes, adeoq; summè confundaris te adeò ingratum gratiam hanc singularem iniquissimè non curâsse: Si autem è contra experiris te in peccatorum tuorum fimeto jacentem, paucam aut nullam sentire synderesin, evidentissimum periculum tuũ apprehende, & vide, ne in totalem cordis obdurationem incidas, & impœnitens ex hac vita decedens, æternæ damnationis pœnam incurras.

Redite Sacerdotes ad cor, & si dum hæc legitis, gratia divina pulsat ad ostium cordis vestri, *ambulate dum lucem habetis, ne tenebræ vos comprehendant.* Veniam cum lacrymis implorate, emendationẽ adhibete, & *Dominus ponet tenebras coram vobis in lucem, & prava in directa.* Interea non cessetis clamare: *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.*

CA-

CAPUT II.

CONsidera, quòd pœna privationis interni luminis, ut plurimùm conjungitur, cum obduratione voluntatis in malo, & ideo in sacris literis cæcitas, quæ spectat ad intellectum, cordi seu voluntati attribuitur: *Excœca cor populi huius.*

Perpende igitur, quàm formidabilis sit hæc secunda pœna, quam â vindice manu Dei expectandam habent impuri Sacerdotes, ita enim gratiâ privabuntur, ut pœnitentiã, & contritionem suorum peccatorũ, maximê in mortis articulo obtinere nequeant, manente semper in ipsis mala voluntate, & in peccatis obstinatione, verificatoq; in ipsis dicto: *Implebuntur ossa eorum vitiis, & cum iis in pulvere dormient.*

Hinc provenit, quôd Sacerdotes libidine infecti admonitionibus non fle-

flectuntur, concionibus non convertuntur, minis non emendantur, & in ipsamet senectute cùm deficiunt animi & corporis vires, æstuantibus luxuriæ flammis, ardescunt. Eheu miseri, quâm claré experiuntur prædictam suorum peccatorum pœnam, malum enim habitum exuere vellent, sed resolutio ipsis deest, pœnitere, flere optarent, sed ex indurato corde frustra lacrymarũ venã exoptant. Nec dici, nec cogitari satis potest, quâm magnum sit malum à Deo, & ipsius auxiliante gratia derelinqui, & in propriis sordescere culpis, non manente, nisi illo terribili: *Væ, cùm recessero ab eis.*

Considera insuper, quòd ab hac cordis induratione, voluntatis obstinatione, & contritionis defectu, tandem provenit impœnitentia finalis, quæ est proximus gradus ad

damna-

damnationem æternam. Et ut hoc
clariùs intelligas, perpende, quod
narrat Dionyſius Carthuſianus, ni-
mirum quòd ductus ab Angelo qui-
dam Dei Servus ad Purgatorium,
magnum vidit numerum Sæculariũ,
qui ibi ſua purgabant peccata; Sa-
cerdotum autem valde exiguus nu-
merus ibi apparebat, & cauſam à
Ductore quærens, tremendum hoc
accepit reſponſum: *Vix aliquis ta-*
lium habet veram contritionem, id-
circô penè omnes huiusmodi æterna-
liter damnantur.

Ex his formidabilibus quidẽ, ſed
veris reflexionibus, curate Sacer-
dotes, ut horrorem concipiatis de
carnis turpitudinibus, ne Deus à
vobis recedat. Qui poſt frequentes
lapſus gratiam reſipiſcendi conſe-
cuti ſunt, pro maximo id Dei bene-
ficio habeant, ipſius adorent clemen-
tiam,

tiam, verè enim maxima est, quòd Deus summa Puritas, eos in sentina impuritatum non solùm respexerit jacentes, sed summè fædatos proprii sangvinis lavacro mundaverit. Qui autem in delictorum similium luto usque adhuc volutatur, invocet dexteram Altissimi, quæ illum indè emergere iuvet, clamans: *Emitte manum tuam de alto, eripe me & libera me.*

Imploret à Jesu Christo per vulnera, quæ passus, per sangvinem, quem effudit, ut veram sibi indulgeat contritionem, & ut illam faciliùs consequatur, crucifixi pedes amplectatur, osculetur, nec indè recedat, donec cor sentiat contritum, & tunc firma & immutabili voluntate vitæ emendationem, & reformationem proponat.

CAPUT III.

Con-

COnsidera primò, quòd tam acer-
bè offensum se Deus sentit ab im-
puritate Sacerdotum, ut in pœnā,
ipsorum preces ampliùs audire re-
cuset. Imò velut Monarcha suo in-
dignans Vasallo, nec ipsum suppli-
cantem, nec alios pro illo interce-
dentes exaudire dignatur. Huius
veritatis testimonia habemus in ver-
bis Jeremiæ dictis à Deo: *Tu ergo
noli orare pro populo hoc, & ne assu-
mas pro eis laudem & orationem,
quia non exaudiam.* Et quòd hic lo-
quatur de Sacerdotibus, ex sequen-
tibus apparet: *Dilectus meus in do-
mo mea fecit scelera multa, nunquid
carnes sanctæ auferent à te malitias
tuas?* Præterea d. Augustinus vo-
lens ostendere, quàm difficulter De-
us Sacerdotum peccata condonet,
utitur illis verbis: ***Si autem Sacer-
dos peccaverit, quis orabit pro eo?***

quæ verba tu Sacerdos expende, ut ſciàs, quòd difficiliùs tibi, quàm aliis peccata dimittat Altiſſimus.

Ut tandem de hac veritate magis magisq́; convincaris, conſidera, quòd etiam in hac vita ſimiliter puniuntur magni peccatores Laici, poſtquam à Deo ſingularibus gratiis & beneficiis cumulati fuerunt, ſicut Populus Judaicus, pro quo ſæpè prohibitus eſt à Deo Jeremias, ne oraret: *Noli orare pro populo iſto in bonum.* Quantùm ergo magis timenda eſt ultio Divina à Sacerdotibus, qui tam ſublimi dignitate, & donis honorati fuerunt, & tanta ingratitudine Benefactori ſuo reſponderunt.

Interdum quoque ſolet Deus impuris Sacerdotibus has veritates manifeſtare in extremo vitæ ipſorũ momento; & hinc fit, ut ipſi de mi-

ſericordia deſperantes miſerrimè damnentur. Si itaque o Sacerdos, vitio hoc nefando imbutus es, vide, ne ita exardeſcat ira Dei, ut nec tuas, nec aliorum pro te preces amplius velit audire, imò Angelo tuo cuſtodi, & ſanctis Advocatis tuis prohibeat de te ampliùs verbum proferre. Quòd ſi hoc fiat, quid erit de te?

CAPUT IV.

COnſidera, quòd ſi quodlibet grave peccatum Sacerdotum, propter maximam illius malitiam ſolet puniri à Deo mortis improviſæ flagello, uti dictum eſt in Meditat. 4. c. 2. ſpecialiter carnale delictũ Sacerdotis hanc poſt ſe pœnã trahit. Hæc eſt communis ſanctorum Doctorum ſententia, plurimis etiam experientiis confirmata. S. Petrus Damianus adducit exemplum ſacrilegi Regis Baltaſsar, qui dum epularetur

cum

cum suis concubinis, & vása sacra ex templo Hierosolymitano ablata, ad usum illarum afferri curâsset, statim apparuerunt digiti scribentes in opposito pariete mortis illius sententiam. Hoc denotat, ait s. Doctor præcitatus, quòd idem fiet impuris Sacerdotibus, qui majori Baltassaris sacrilegio, propriorum corporum & animarum vasa Deo consecrata impudicis usibus adhibere non erubescunt; ac proinde idem Sanctus ad Sacerdotes conversus, admonet: *Nolite vasa Deo sacrata in vasa contumeliæ convertere, & exemplo Baltassar usui vestræ delectationis aptare.*

Multi Authores supponunt Ozam repentina morte percussum ex eo, quòd arcam testamenti tetigerit, postquã nocte antecedente propriæ uxori se miscuisset. Si ergo licita

aliunde Ozæ commixtio tantū Deo displicuit, quantò magis displicebit impuritas Sacerdotum novi testamenti, qui non umbram, sed verū Sacramentum Corporis, & sangvinis Jesu Christi audent polluti attrectare? Hanc seriò trutina veritatem, & sanctum concipe timorem tam severæ punitionis, & horrorē fœdæ conversationis, *nec tardes converti ad Dominum, neque differas de die in diem, subitò enim veniet ira illius.*

Perpende ulteriùs, Deum non solùm in veteri lege, cùm *Deus ultionum* vocabatur, sed in lege gratiæ similibus flagellis impuros Sacerdotes castigâsse. Plura in historiis desuper habentur exempla, inter quæ duo tantûm referā. Primum â S. Petro Damiano allatū sic habet: Dum quidam Sacerdos Parmæ in Lom-

Lombardia actu cum fœmina peccaret, descendit ignis de cœlo, qui ambos in cumulum infamis cineris transmutavit. Secundum à s. Birgitta in revelatione narratur. Impurus Sacerdos in aperto campo impuro actui operam dabat. Interea cœlo apprimè sereno cadit fulmen, & ambos occidit peccantes. *Sic, sicut fluit cera, sic pereunt peccatores à facie Dei.*

Si times o Sacerdos, coram Deo, tam immunda pice fœdatus, comparere, lacrymis ablue animam tuã, & ad pedes crucifixi Domini prostratus exclama: Mi Jesu, ecce ille immundus, ille fœdus, qui tamdiu in voluptatum sordibus volutatus sum; ecce illa miserabilis creatura tua, quæ in solis carnis spurcitiis delectata est. Hanc sisto coram te, lacrymis quidem aspersam, sed effi-

cacius lavacrum in tuo pretioſo ſangvine ſuſpirantem; ampliùs itaque lava me Domine, & fac, ut anima mea nigra velut pellis Æthiopũ ſuper nivem dealbetur. Omnes graviores promeritus ſum pœnas, & tu Deus miſericors & miſerator mihi parcere mavis, quàm caſtigare. Adoro itaque & benedico te, qui me liberâſti à perditione. Tibi gloria & imperium in ſæcula ſempiterna.

MEDITATIO VII.

In qua ponderatur, quàm gravis ſit ac horrenda culpa Sacerdotum in gravi peccato celebrantiũ.

COnſidera, quòd Sacerdos ſibi lethalis peccati conſcius, & tamen ad ſacrificandum accedens, omniũ ſcelerum maximum perpetrat, & propter ſummam, quam Jeſu Chriſto infert iniuriam, & propter obi-

cem, quem Sacramentali gratiæ ponit. Et quia multiplex in hoc fit Deo iniuria, ideo

Perpende primò hujus peccati gravitatem, ob attrectationem Sacrosancti Corporis Christi, & sic discurre. Certum est, quòd in oculis Dei immundiores sunt manus Sacerdotis peccato lethali gravati, quàm manus alterius quantavis spurcitiæ tabe infectæ. Si itaq; summã, & execrabilem diceres audaciam, si quis turpissima sanie infectis manibus Sacrosanctam tangeret Eucharistiam. Quid putas dicendum de Sacerdote, qui manibus adeò per peccati sui labem maculatis ad conficiendum tangendumq; tremendũ altaris Sacramentum accederet. Ah Sacerdotes cogitate, quòd hoc non est tangere, sed polluere Corpus Domini, & defactò, ait S. Hieronymus:

mus: *Polluimus Christi corpus, quando indigni accedimus ad altare,* & ipse Deus graviter de hoc querulatur per Ezechielem dicens: *Coinquinabar in medio eorum.*

Imò non est hoc tantùm polluere, sed velut pedibus conculcare corpus, & sangvinem Jesu Christi, ut ait Apostolus scribens ad Hebræos; & d. Joannes Chrysostomus in hoc Apostoli textu inquit, hoc propriè esse *corpus Christi conculcare.* Ideò æquè execrabilis est culpa Sacerdotis cum mortali peccato sacrificantis, ac per summum contemptum hostiam consecratam pedibus proterentis.

O sceleſti Sacerdotes, qui tam facilè, & tam frequenter hoc sacrilegium admittitis, vestrum scelus agnoscite. Audite pariter vocem Domini dicentis ad vos: Ecquomodo,

do, dilecti ministri, fieri hoc potuit, ut me conculcare auderetis, quasi ego non essem Deus tremendæ Majestatis, sed lutum & pulvis? Me genu flectentes adoratis, & sacrilegè conculcatis; non est hæc adoratio ad reverentiam, sed ad contemptum. Sic mecum egerunt Judæi flectentes, & inde mihi illudentes, & percutientes. Et audetis purissimum corpus meum fœdare! Quare tam vilipenditis Missæ sacrificium, cui trementes assistunt Angeli, ut ad illud tam immundi accedatis? *Mensa Domini despecta est. Jam tandem emendemini, & revertimini à viis vestris pessimis.*

Nunc perpende, an unquam execrabili adeò te inquinaveris iniquitate, & detestare magnum hoc scelus, quô Christum fædâsti, altare polluisti, Sacrificium, & mensam

Do-

Domini contempsisti. Fatearis coram Deo te infernum, imò ut à Dæmonibus pro tota æternitate conculcareris, promeruisse. Si ille invitatus ad cœnam, & absq; veste nuptiali comparens in tenebras exteriores projectus fuit, quid fiet cũ Sacerdotibus, qui non solùm absq; veste nuptiali, nempe animi virtutibus, in Christi cœna sedere præsumunt, sed turpissima peccati veste amicti, ad eandem accedunt? O miserrimi, quàm tremendum erit pro vobis Dei judicium!

Pœnitet me Domine Jesu Christe, quòd tecum adeò iniquè processerim, quòd tuam misericordiam contempserim, quòd tua longanimitate abusus fuerim. Miror, quòd dum ego te in altari tuo conculcabam, fulmina tuæ justæ ultionis super caput meum non ceciderint;

ſed procul dubio cecidiſſent, niſi tu continuiſſes manum in miſericordiis tuis, quarum non eſt numerus. Summas ergo tibi refero gratias, & *miſericordias tuas in æternum cantabo?* Fuiſti verè mecũ *longanimis, & multùm miſericors.* Nunc itaque firmiter propono impoſterũ à tanto crimine abſtinere, & patienter pati, ſi me in fama, aut honore ab amicis, aut inimicis lædi ſenſero; quod ut fiat, deſidero, ſperans me ſic patiendo dignum pœnitentiæ fructum tibi offerre poſſe.

CAPUT II.

CОnſidera atrocitatem culpæ illorum Sacerdotum, qui conſcientiâ maculatâ, celebrare nihilominus audent, idque ex motivo, quòd ſe cibant corpore & ſangvine Salvatoris noſtri. Et ut hoc meliùs percipias, perpende, quòd ſimilis ſit

ille Sacerdos Judæ proditori, qui pariter ausus est Sacramentum corporis & sangvinis Christi sumere, dum animam suam præconceptæ proditionis scelere fædatam habebat.

Præterea Paulus Apostolus æquiparat hoc peccatum culpæ Judæorum, qui Christum Dominum crucifixerunt: *Qui manducat & bibit indignè, reus erit corporis & sangvinis Domini, id est*, ait s. Thomas à Villanova, *ac si occidissent*. Quapropter tam gravis reputabitur culpa Sacerdotum indignè celebrantium, ac fuit illa crucifigentium, & occidentium. Tandem facinus hoc æquiparatur cum illo, quod quis committeret, si Christi corpus in sterquilinio sepeliret, & sangvinem in cloacam effunderet. *Cùm in os immundum sanctissimam carnem ponit*,

eam quaſi in lutum projicit, ait Petrus Bleſenſis. Et quidem meritò, quia communicantes cum lethali peccato in ſe ipſis lutô & fimô coram Deo ſpurcioribus Chriſtum recipiunt. Hanc ergo veritatem profunda mentis meditatione concipere ſatage, & audi s. Thomã à Villanova dicentẽ: *Quantum flagitiũ, in ſpurciſſimam tui corporis cloacam ſacratũ Chriſti ſangvinem profundere?*

Perpende inſuper, quòd hujus culpæ magnitudo etiam deſumitur à pœna, qua à Deo mulctari ſolet. Immunde Sacerdos, ait Chriſtus, *quæ utilitas in ſangvine meo, dum deſcendo in corruptionem?* Speras forſan aliquam conſequi utilitatem à ſangvine meo, cûm illum in animã tuam peccatis fædam immittis? fruſtra ſperas. Imò potiùs tibi flagella coacervas; ſic planè prædicta verba

expli-

explicat Hugo Cardinalis. Paulus Apoſtolus de his flagellis loquens, ait: *Qui manducat & bibit indignè, judicium ſibi manducat & bibit*, nẽpe æternæ damnationis ſententiã. O Sacerdos, quare non contremiſcis, cûm animâ immundâ ad altare accedis, ſciens, quòd ad æternam damnationem ſuſcipiendam vadis? Quis ſcit, an non tibi ſicut Judæ ſemel accidat: *Poſt buccellam intravit in eum ſatanas, & ſuſpenſus crepuit medius.* Si proditor ad Chriſti convivium venis, ſcias, ait s. Laurentius Juſtinianus, quòd *proditor manducat ad ruinam atque interitum.*

Si recordaris te aliquando ſcelus hoc perpetrâſse, quare differs pœnitere, & flere, ut te ſubtrahas ab ira, ſuper te ventura? Neſcis ſangvinem Chriſti à te conculcatũ, & in cloacam immundæ animæ tuæ pro-

proiectum vindictam contra te clamare fortiùs, quâm olim sangvis Abel contra Cain coram Deo vociferabatur? Sic planè Christus s. Birgittæ revelavit, dicens: *Sangvis meus plùs clamat vindictam, quàm sangvis Abel.* Scias autẽ, quòd sangvis Christi contra te clamat, quia post peccatum tuum non ingemiscis, nam si seriò pœniteres, & vitã in melius reformares, sangvis ille non ampliùs vindictam, sed pro te ad æternum Patrem clamaret misericordiam. Eia ergo excita in corde tuo vivum tui peccati dolorem, & illum meritis Christi unitum offer Deo, ut culpas tam graves tibi remittat. Dic: doleo, mi Jesu, quòd te sicut Judas prodiderim, ut Judæi crucifixerim, & corpus ac sangvinẽ tuum peiùs quàm pagani, aut hæretici conculcaverim. Veniam implo-

ro, iniquitatem meam cognoſco, æternam pœnam mereor, ſed tamen in te miſericordiæ fonte, veniam conſequi humiliter confido.

CAPUT III.

COnſidera in hoc loco, quàm magnum ſit delictum Sacerdotis in peccato celebrantis, ex motivo, quòd tunc Sacerdos Sacrificium offert Altiſſimo. Miſſæ enim Sacrificium eſt veluti legatio, quam mittit populus ad Deum ad iram ipſius placandam, & reconciliationem, & pacem inter Deũ, & homines ſtabiliendam. Nunc cogita, quâm graviter Deum iniuriatur, qui ſuſcipit hanc legationem, ſciens ſe per peccatum, maximum Dei hoſtem eſſe, qui præſumit Deum placare, dum actu illum irritat, qui audet pro aliis intercedere, qui pro ſe ipſo eſt incapax impetrare. Hoc verè eſt

Deo illudere, & prout dixit Petrus Blesensis: *Qui sacra illius verba Sacramenti ore immundo profert, in faciem Salvatoris spuit.* O scelus immane! commemorationem passionis Christi agere coram æterno Patre, ut sit misericors, & simul Filium eius Unigenitum crucifigere. Verè execrabilior hæc est culpa, quã fuit Judæorum Christum crucifigentiũ, prout ait d. Augustinus: *Graviùs peccant indignè offerentes Christum regnantem in cælis, quàm qui eum crucifixerunt ambulantem in terris.*

Post perpensam culpæ huius gravitatem, examina, an unquam in eandem lapsus fueris, & si tibi non es de eo crimine conscius, Deo gratias age, & propone imposterum etiã à tanto facinore abstinere. Sed si te huius criminis reum fuisse aliquando agnoscis, cogita & exhor-

resce, quod fecisti, cogita maximã Dei tecum clementiam, cui similem procul dubio erga hostem tuũ non habuisses, & tandem coneris pro viribus dolorem, & pœnitentiã tuã culpæ magnitudini adæquare.

Considera insuper, quòd Sacerdos in missa non solùm implorat reconciliationem, gratiã, & dona pro populo, sed etiam pro semetipso. Cùm autem est reus gravis peccati, his omnibus obicem ponit, & sic quasi illusoriè cum Deo agit. Si Magnatem ad te invitares, orares, supplicares, & jam advenienti ostium tuũ clauderes, imò te ipsi à longè monstrares cum capitali eius hoste familiariter & amicè conversantem, nonne inexplicabilem illi contemptum & iniuriam infligeres? Cogita, quòd tu non aliter agis cum Deo, & dilecto eius Filio Jesu Christo,

cûm maculatus lethali peccato ad sacrificandum accedis.

Ipſemet olim amarè querulabatur de hoc cum s. Birgitta, ipſique dicebat: *Cùm Sacerdotes verba conſecrationis proferunt, ego cœli & terræ Dominus ad vocem ipſorum advenio velut ſponſus ad ſponſam ſuam dilectam, & diabolum in ipſis reperio.* O mi Deus, quot contumeliis & injuriis à tuis creaturis afficeris! quot contemptus pateris ab illis, à quibus ſuper omnia honorari deberes! Quâm indignè rejiceris, cùm ſummâ reverentiâ, & gaudio mereris ſuſcipi? Cùm primò carne indutus humanâ in hunc mundum veniſti, creaturæ omnes applauſerunt, ego ſolus, qui omnia tibi debeo, te ad me venientem rejicio. Pœnitet me, quòd tam ingratus, tam pervicax fuerim erga te. Parce mihi miſerrimo

&

& indignissimo. Nunc voco te, desidero te, veni Domine & noli tardare. Paratum cor meum Deus, paratum cor meum.

CAPUT IV.

COnsidera maledictiones divinas contra Sacerdotes, qui peccatis gravati ad Missæ sacrificium celebrandum accedunt, & inde clariùs perspicies, quantam inde displicentiam Deo, & quantum damni sibimet talis Sacerdos efficiat.

Has maledictiones manifestavit Deus servæ suæ Birgittæ, sic loquens: *Quemadmodum David maledixit illis, qui Deo non obtemperabant, & tamen cùm esset Rex iustus, & Propheta, non ex ira aut mala voluntate; sed ex zelo iustitiæ id fecit, ita ego, qui David melior sum, maledico malis Sacerdotibus, non ex ira aut mala voluntate; sed iustitiâ meâ, & eorum ini-*

iniquitate, ſic exigentibus. Inde deſcendens ad particulares maledictiones, ſic ait: *Maledicta omnia, quæ ipſis terra profert; maledictus cibus, & potus, quibus utuntur; maledictū corpus ipſorum, quod reſurget in iudicio, ut ardeat in ſempiternum; maledicti anni, quibus velut pondera terræ inutilia vixerunt; maledicti oculi ipſorum, qui ampliùs me non aſpicient, ſed in inferni tenebris perpetuò obcæcabuntur; maledicti omnes ſenſus ipſorum externi, qui uſibus, ad quos ordinati erant, non ſervient ampliùs; ſed pœnis unicuique aptis cruciabuntur.* Si parentum maledictiones adeò apprehenduntur, & quidē horrendas trahunt poſt ſe ſequelas, quid non facient divinæ contra vos maledictiones? Jam tandem intelligite, quid ſit in peccato celebrare, & de emendatione veſtra ſeriò co-

gita-

gitate, & proponite, ne tandē vobis contingat audire illud tremendum: *Discedite à me maledicti in ignem æternum.*

Perpende has maledictiones, quan-
tumlibet formidabiles, attamen ir-
revocabiles non esse; imò per te sta-
bit, ut revocentur; si autem perse-
veraveris in tuo delicto, Deus illas
magis confirmabit. Eia ergo ita te
geras, ut de te non debeat verificari:
Noluit benedictionem, & elongabitur
ab eo, induit maledictionem sicut ve-
stimentum, & intravit sicut aqua in
interiora eius, & sicut oleum in ossi-
bus eius.

Tantum lacrymatus est Esau pro-
stratus ad pedes patris sui Isaac, ut
tandem unam, licèt minimā, bene-
dictionem obtinuerit. Lacrymabor
ego similiter coram te divinissimo
Isaac, donec mihi non minimam, sed

lar-

largam benedictionem indulgeas. Cupio vitam in melius emendare, & ſicuti operante promeritâ à me maledictione tua, in profundū iniquitatum deſcendi, ſic adiuvante benedictione tua, ſpero de virtute in virtutē procedere iuxta promiſſionem David: *Benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutē.*

MEDITATIO VIII.

De ſcandalo peccantium Sacerdotū.

CAPUT I.

COnſidera, quòd peccatum ſcandali, iuxta s. Thomam Aquinatē, eſt dictum aut factum turpe, quod proximo peccandi occaſionem præbet, & hoc poteſt duobus modis accidere, primò, cùm quis loquitur aut operatur ita, ut proximus inde accipiat motivum peccandi, etiamsi loquens, aut operans expreſſè non inten-

intendat proximum ad peccatũ inducere. 2dò quando quis expreſſè loquitur aut operatur, ut proximus ad peccandum faciliùs inducatur. Perpende itaque, quòd ſi hoc peccatũ in perſona cuiuſvis fidelis eſt, & reputatur graviſſimum, in perſona Sacerdotis tantò enormiũs æſtimari debet: quia cùm Sacerdotes ſint Dei miniſtri, & ideò ipſis incumbat ſalutem animarum zelare, major dari non poteſt enormitas, quàm cùm animarum ruinam procurant. *Auctores mortis exiſtimus, qui duces ad vitã eſſe debuimus*, ait s. Gregorius.

Vigore officii noſtri tenemur divinæ offenſæ obicem ponere; quanta ergo erit iniquitas, ſi ſcandaloſa converſatione noſtra eandem procuremus augere? Debet vita noſtra undequaque ſanctitatis odorẽ ſpirare: *Chriſti bonus odor ſumus*, quanta ergo

go erit iniquitas nostra, si undequaque spargamus vitiorũ fœtores? Sacerdotes sumus, id est, petra salis Evangelici in Ecclesia Dei posita ad tollendas ex animis populi morum corruptelas, quantum ergo scelus erit nostrum, si inveniamur *lapides offensionis, & petra scandali* ad corrumpendas pessima conversatione nostra Christi fidelium animas innocentes? Tandem claves cœlorum tenemus, & locò aperiendi illud animabus, ut intrent ad nuptias Agni, vivendo uti vivimus, *Cælum claudimus, cùm malè nos vivere demonstramus.* Meritò itaque exclamavit s. Gregorius: *Nullum maius præiudicium, quàm à Sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorũ correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit.*

Considera, quoties tuis verbis im-

mundis ſcandalum præbuiſti, & tua mala converſatione proximũ tuũ ad peccandum induxiſti; quot animas ad infernum præcipitâſti; quot à bonis operibus malo exemplo tuo alienâſti; & ſic tota vita tua ſcandalũ continuum fuit. Ecce Deus per os Oſeæ clamat ad te: *Audite hoc Sacerdotes, laqueus facti eſtis, & ſicut rete expanſum.*

Hìc o Sacerdos hæc ponderans, deſcende in penetralia cordis tui, & vide, quot retia, quot loqueos tetendiſti: quot modis & artibus ad alliciendas ad malũ animas innocentes, uſus fuiſti, & quomodo in veſtimentis ovis, maximam in ovili Chriſti ſtragem lupus rapax perpetrâſti. Hinc ad Deum converſus exclama: memini heu nimiũ! memini, quanta ego crimina commiſerim, & à te, benigniſſime Jeſu, veniam imploro.

ploro. Non solùm animã meã tibi tot titulis devinctam abstuli, sed fraudulenter aliorum quoque animas à te eripere procuravi. Ita est, Deus meus, optimè memini, & toto corde compunctus indulgentiam à te deposco. Memini inquã, & meminisse volo, ut semper amarè defleam injuriam, quã tibi feci, & contumeliã, quam tuæ Majestati intuli. *Recogitabo tibi omnes annos meos, in amaritudine animæ meæ.*

CAPUT II.

CONsidera gravitatem scandali ab Ecclesiasticis provenientis ob efficaciam ipsius ad seducendos animos sæcularium, & ad ipsos inducendos ad peccata. Ut autem hanc veritatem meliùs penetres, perpende, quòd Ecclesiastici, tanquam intimiores, & familiares Dei, velut Magistri populi, & ipsius duces ab

omnibus pro norma & exemplari vivendi obſervantur, & ut ait Tridentina Synodus, *in eos reliqui omnes oculos conjiciunt, ut ex eis ſumant, quod imitentur*. Ideò Dominus vocavit Eccleſiaſticos *civitatem ſupra montem poſitam, & lucernam ſupra candelabrum*, & ab ipſis, ut ait Concilium Burdigalenſe, bene vel malè vivendi exempla duci ſolent. Itaque pro Sacerdotibus, idem eſt, vitam ſcandaloſam agere, ac populi vitam corrumpere; nec aliter eſſe poteſt: quia ſi norma, & exemplar fuerit defectuoſum, imago inde delineata defectuoſa quoque ſit, neceſſariò conſequitur. Conſiderate itaque Sacerdotes, quòd à vitæ veſtræ methodo ſalus aut perditio animarum dependet; ſi vita veſtra mala eſt, ſi malum exemplum, ſi malæ operationes veſtræ ſunt, maxima vi trahi-

tis

tis vobiſcum reliquum populi ad præcipitium; quàm autem ſceleſtũ, quàm diabolicum ſit animas Chriſti ſangvine redemptas ad infernũ pertrahere, ipſimet cogitate & contremiſcite.

Perpende ulteriùs, quòd ſacri Doctores, ut clariùs eluceſcere faciant vim, & efficaciam mali exempli Sacerdotum ad mores ſæculariũ depravandos, varias adducunt ſimilitudines, quas tibi propono, ut de hac veritate magis convictus evadas.

Sanctus Carolus Borromæus æquiparat vitam Sacerdotũ faci nocturnæ, ad quam reſpicere poſſint navigantes in mari procelloſo huius mundi, ut naufragium evitare, & portum optatum aſſequi valeant. S. Joannes Chryſoſtomus vocat vitam Sacerdotũ, radicẽ, à qua tota arbor humorem in propriæ conſervationis

usum participat. Tandē s. Prosper Sacerdotes vocat columnas, quibus innititur Christianæ professionis ædificium. Si itaque navigantibus in tenebris fax nocturna tollitur, naufragium non evitatur: si radix humorem stillat infectum, quia putrida est, arbor tota corrumpitur; si caput langvet, membra cætera langvent: si aquæductus venenô inficitur, necessariò civitas tota propinato toxico contaminatur: Tandem si columnæ ædificium sustentantes corruunt, totam quoq; molem corruere necesse est; & sic propter scandalum Sacerdotum verificatur, quod ait s. Gregorius Papa: *Causæ sunt ruinæ populi Sacerdotes mali.*

O Sacerdos populorum lucerna, quare extincta es, ut populorū naufragia induceres? O Ecclesiæ Dei columna, quare tam miserè cecidisti,

ut

ut unà tecum populũ tuæ curæ commissum traheres in ruinam? Quare vitam non emendas, quare Sacerdotem verum non agis? implora veniã â Deo pro damno tot animabus illato; reitera sæpiùs ad pedes crucifixi Domini provolutus: *Ab alienis parce servo tuo*; & si hucusque malô exemplô Dei offensam promovisti, mutatâ in melius conversatione, *te ipsum præbe exemplum bonorum operum.*

CAPUT III.

Hic perpende adhuc meliùs, quã grave sit Ecclesiasticorum scandalum, & quàm efficaciter ruinam spiritualem proximorum operetur.

Imprimis aufert à mente, & corde sæcularium bonas cogitationes, sancta desideria, & affectus bene & christianè vivendi, & in virtutib9 se exercendi. Hanc veritatem S.

Augustinus testatus est, scribens: *Laicus, qui vult bene vivere, cùm attenderit clericū malū, malè vivit.*

De peccato & scandalo Sacerdotis Heli, & filiorum eius dicit scriptura: *Erat peccatum eorum grande nimis coram Domino: quia retrahebant homines à Sacrificio Domini:* vide ergo quàm magnam incurras Dei indignationem, cùm malo exemplo tuo abstrahis sæculares ab obsequio, & cultu Domini Dei. Meritò igitur clamare potes: *Peccatū grande nimis coram Domino* perpetravi.

Insuper considera, quòd cùm Deus quandam erubescentiam malis operib9 adiunxerit, ut creaturæ rationali frenum esset ad non peccandum; malum exemplum Sacerdotū hanc tollit à sæcularibus erubescentiam, & ipsos ad peccandum audaciores reddit; imò interdum efficit,

ut sibi gloriam confingant in eo, quod antea probrum reputaverunt. Sic planè dixit Jesus dilectæ suæ sponsæ Birgittæ: *Viso exemplo pravo Sacerdotum, peccator fiduciam peccandi sumit, & incipit de peccato, quod priùs reputabat erubescibile, gloriari.*

Hoc ipsamet experientia demonstrat. Quoties enim dicunt intra se Laici: agunt hoc Sacerdotes; mirũ ergo non est, si & nos ipsi idem agimus: Si ab hoc non abstinent Sacerdotes, signum est, hoc malũ adeò grave non esse: Quoties animæ innocentiores, quæ priùs à peccato veluti à morte abhorrebant, Ecclesiasticorum exemplô excitatæ, in gravissima etiam scelera absq; rubore labuntur? Quoties Laici de suis iniquitatibus reprehensi, se excusant, allegando eadem se à Sacerdotibꝰ perpetrata vidisse. Per-

Perpende itaque, quòd grave adeò est scandalum ab Ecclesiasticis proveniens, ut non solùm Laicis peccandi auferat verecundiam; sed & vitium ipsis licere demonstret: ab illis etenim admitti peccatum, quib9 ex officio competit sanctitas, quodammodo videtur culpã legitimare. Hinc vales animadvertere, quòd siculi gentiles Idololatræ proprios Deos vitiis imbutos finxêre, ut sibi peccandi adstruerent licentiam, sic Sacerdotes peccando, Laicis impunitatem peccandi quodammodo tribuere videntur.

Procedit etiam ulteriùs scandalũ Ecclesiasticorũ, nam Laici quamvis peccatores, dum se minùs scelestos aspiciunt, quàm Sacerdotes, pro iustis & sanctis se reputant; uti observavit Jeremias dicens: *Justificavit animam suam aversatrix Israel*

comparatione prævaricationis Judæ.

O quàm magnum infertis detrimentum vos Sacerdotes à Deo electi, ut veluti luminaria magna in Ecclesia resplendeatis! quomodo ergo tantam cæcitatem inducitis, ut peccatum pro nihilo reputetur & ipsummet rationis lumen per prava exempla vestra extingvatur! Agnoscite tandem reatum vestrum, & errores vestros ad pedes crucifixi Domini detestantes, verã de præteritis contritionem humiliter implorate.

CAPUT IV.

HIc considera flagella, quibus Deus scandala Sacerdotum punire consvevit, & sic pœnæ acerbitas culpæ demonstrabit gravitatem.

Perpende itaque, quòd in sacris literis, cunctis scandalum præbentibus, pœnæ formidabiles intimantur:

tur: *Væ homini illi, per quem ſcandalum venit*; tribulationes, flagella, adverſitates expectet, quicunque proximo ſuo ſcandalum inferre præſumet; & præcipuè ſimplicibus, & pueris absque malitia, & peccato exiſtentibus. *Qui ſcandalizaverit unum de puſillis iſtis, expedit ei, ut ſuſpendatur mola aſinaria in collo eius, & demergatur in profundum.* Si hoc Laicis intimatur, quorū ſcandalum minus eſt, quàm Eccleſiaſticorum, perpende, quanta erit vindicta, quam ſumet Deus de ſcandalo Sacerdotum.

Præterea conſidera, quòd per Malachiam ſic locutus eſt Deus: *Vos Sacerdotes ſcandalizaſtis plurimos, propter quod & ego dedi vos contemptibiles, & humiles omnibus populis.* Hancne putatis levem pœnam, & parùm à vobis curandam? ſi veſtrã

perpenditis dignitatē, proculdubio eſt valde magna, ſed & majorem illam vobis demonſtro.

Sacerdoti Heli, & filiis eius pariter Sacerdotibus propter peccatū ſcandali, quod inferebant, ùt ait Scriptura, *erat peccatum eorū grande nimis coram Domino: quia retrahebant homines à Sacrificio Domini*, mortem repentinam Deus immiſit, domos eorum deſtruxit, & in perpetuum ab ipſorum ſtirpe Sacerdotalis muneris dignitatem abſtulit.

Dathan & Abiron pariter Eccleſiaſticos, propter ſcandalum excitatæ ſeditionis, terra vivos abſorbuit. Alios ducentos quinquaginta Eccleſiaſticos ipſis adhærentes ignis de cælo miſſus conſumpſit; & qui ex populo ipſis aſſiſtere conabantur, ad numerum quatuordecim milliū & ſeptingentorū pariter periêrunt,

imò

imò ulteriùs ultio divina progressa fuisset, nisi Aaron precibus suis illam placâsset. Hinc tibi licet intueri, quàm gravis sit hæc culpa scandali in oculis Domini; ideo cura, ut debitum de ea horrorem concipias.

Perpende ulteriùs, o Sacerdos, quòd si hucusque tuorum criminũ enormitas, iram Dei super te non attraxit, verè habes cur contremiscas; nam quò tardior, eò rigidior in puniendo Deus esse consvevit. *Væ homini illi*, seu, *Væ illi Sacerdoti, per quem scandalum venit.*

Ad te o Sacerdos, directa est illa horribilis Jeremiæ comminatio: *Ecce ad te mons pestifer, qui corrumpis universam terram*, ad te nempe, Sacerdos, qui propter gradûs eminentiam, rectè mons vocari potes, quique per tuorum corruptelã morũ, verè mons pestifer dici mereris; ali-

orum enim mores corrumpis: *Extendam manum meam super te, & dabo te in montem combustionis.* Gravabitur super te omnipotens Altissimi manus, & eris ignis æterni pabulũ sempiternũ. Contremisce ergo mons, nam Dominus celsitudinem tuam humiliabit, & superbiam tuã contumeliis deprimet, ut imposterũ confusione consparsus, & omni honore destitutus, infelicissimæ vitæ residuum peragas; & forsan quemadmodum mala conversatione ab omnibꝰ notatus fuisti, sic etiam pessimâ, & exemplari morte tua omnibus terrorem incuties.

Absit hoc à me Deus meus. Agnosco quidem me id mereri propter scandala, quæ præbui, sed scio, quòd, cùm iratus fueris, misericordiæ recordaberis. Peto veniam misericors Deus pro damno illato

Ecclesiæ tuæ, dum filios ejusdem scandalizavi. Parce mihi Deus infinitæ bonitatis, promitto enim emendare, & imposterum bono aliis prælucere exemplo, iuxta Apostoli consilium: *Exemplum esto Fidelium in verbo & conversatione.*

MEDITATIO IX.

De morte Sacerdotum.

CAPUT I.

IN hoc primo capite meditare, quã felix, & iucunda erit mors piorũ Sacerdotum; útque meliùs id capias, cogita, quòd de illis specialiter verificatur Davidicum illud, *pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorũ eius*; nam cùm ipsi, quâ Sacerdotes, sanctificati, & Deo sint consecrati, intelligi singulariter debet de illis textus supra citatus.

Jucunditas, & felicitas hæc pro-

veniet ex eo, quòd libenter, & fine anguſtiis vitam ſuam abſolvent, & quaſi *non tanget illos tormentũ mortis.* Id, quod maximã ſolet morientibꝰ inferre amaritudinem, eſt ſeparatio ab omnibus creaturis, & omnium terrenorum affectuum deſpoliatio. Verus autem Sacerdos unicè Deum reputat portionem ſuam. *Dominus pars hæreditatis meæ*; adeòque à creaturis & humanis affectibus diſtractus non eſt, ſicque liber erit ab anguſtiis, & amaritudinibus. Quod ſi diabolicos in fine patietur inſultus, aderit ipſi Deus, & pro eo certabit, ut inferiùs dicetur.

Mors ergo pro veris Sacerdotibꝰ erit veluti ſopor ſvavis, & initium quietis, ſic diſponente Deo, qui amat eos, & ſpecialem curam de iis gerit. Hoc planè expoſuit regius Pſaltes illis verbis: *Cùm dederit dilectis*

lectis suis somnum, & idipsũ Christus Ancillæ suæ Birgittæ aperuit, dicens: *Separatio corporis & animæ iustorum non est nisi somnus.*

O felix ille Sacerdos! qui, postquam uti verus Christi minister vixerit, antedicta pace, & tranquillitate ultimã vitæ periodũ complebit. Beatus, inquam, ille Sacerdos, qui fervidè Deum dilexit; nullas enim mortis amaritudines moriendo gustabit. Mente serena & pacato corde nuncium sui transitûs suscipiet, dicens: *In pace in idipsum dormiam & requiescam.*

Perpende, quòd mors pii Sacerdotis erit iucunda, non solùm, quia immunis ab angustiis antedictis; sed etiam propter gaudium, quô eo momentô replebitur, *ridebit in die novissimo*; huius autem gaudii varia erunt motiva.

Pius Sacerdos anhelans cum Apostolo ad unionem sui cum Deo dicit, *cupio dissolvi, & esse cum Christo*, adeòque vitam præsentem existimat, uti verè est, exilium & peregrinationem, *incola ego sum in terra*, & dum hæc protrahitur, clamat, *heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est.* Animā verò corpori unitā reputat veluti in duro carcere inclusā: quia nequit cum amabilissimo obiecto, nempe Deo se coniungere, & suspirans ait cum divo Paulo: *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?* Cùm ergo videt horā mortis advenisse, cogitat exilii sui finem adesse, & beatæ æternitatis initium, nec non vinculorum & carceris resolutionem.

Hæc cogitatio induxit s. Episcopum Elgidium, ut morti proximus caneret: *Nunc dimittis servum*

tuum

tuum Domine secundùm verbum tuū
in pace; & s. Hieronymum, ut diem
suæ mortis vocaret diem iubilatio-
nis & lætitiæ præ omnibus diebus vi-
tæ. Similiter sancto Sacerdoti Pe-
tro de Alcantara morienti illa ver-
ba suggessit: *lætatus sum in his, quæ
dicta sunt mihi, in domū Domini ibi-
mus.* Experietur unusquisque pius
Sacerdos, cùm Dominus illum vo-
caverit plenitudinem gaudii, & iu-
bilationis, atque cantabit: *Consci-
disti saccum meum, & circumdedisti
me lœtitiâ.*

Perpende ulteriùs, quòd pius Sa-
cerdos firmiter sperans præmium
vitæ suæ religiosè peractæ, iuxta
illud, *sperat iustus in morte sua*, to-
tus gaudio perfunditur, videns ad-
venisse tempus exoptatæ mercedis
suæ: *Cùm tempus propinquæ mortis
advenerit, de gloria retributionis*

bilare-

hilarescit; & ut ait Apostolus, *putat mori lucrum.* Considerans autē brevi se coram Judice adstiturum, ipsúmque tanquam beneficum suæ conversationis Remuneratorem, internâ lætitiâ repletur: *qui de sua spe & operatione securus est, lætus Judicem sustinet.*

Tandem pii Sacerdotes morti jā proximi interdum præsentiâ, & assistentiâ visibili Angelorum, vel Sanctorũ, imò Beatissimæ Virginis, & Jesu Christi confortantur. Et hoc ipsis illam ingerit lætitiam, & iubilationem, quam, qui expertus fuit, solus valet exprimere. S. Antonius Patavinus in mortis articulo intonavit illum hymnum: *O gloriosa Domina,* & jam jam moriturus exultans ait: *Video Dominum.* S. Nicolaus Tolentinus antequam ultimum exhalaret halitum, totus lætabundus,

dus, dixit circumſtantibus: *Ecce Salvator meus, qui me ad gloriam invitat his verbis: Euge ſerve bone & fidelis, intra in gaudiū Domini tui.* De s. Sacerdote Urſino Nurſienſi refert divus Gregorius Papa, quòd extraordinarii gaudii vocibus ſalutavit ss. Apoſtolos Petrum & Paulum, qui venerant illum ad cælum adducere, & compoſito in modum ridentis ore, dicens: *Ecce venio,* expiravit.

Conſiderando hanc veritatem, ſenties excitari in corde tuo ardens huiusmodi mortis deſiderium, illud ergo amplectaris, & ſciens, quòd pia & exemplaris vita talem operatur mortem, præteritos errores tuos coram crucifixo Salvatore deteſtare, & propone reliquum vitæ tuæ ſpatium ita impendere, ut felicis adeò mortis gratiam conſequaris.

CAPUT II.

Considera, quàm pretiosa futura sit mors illorum Sacerdotũ, qui piè & sanctè non solùm vixerunt; sed proximorum saluti totis viribꝰ incubuerunt.

Mors enim pro istis erit laborũ finis, & quietis initium. S. Bernardus explicans verba psalmi: *Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius*, ait, ideo fore pretiosam, quia per illam omnes labores, & sudores finientur: *Pretiosa planè tanquam finis laborum*; & quemadmodũ somnus, cui comparatur mors Justorum, dulcis & svavis omnibus est, præcipuè autem laborantibus: *dulcis est somnus operanti*, & prout gaudet & lætatur, qui pro diurno labore conductus, finẽ diei adesse jam videt: *Sicut mercenarius præstolatur finem diei*, sic quoque exultabit, & læta-

bitur

bitur ille Sacerdos operarius in vinea Domini, qui post graves labores pro animarum salute impensos, appropinquante morte, finem ipsorum contemplabitur. Procul dubio illi mors amara non erit; sed solatium, & refrigerium: *In refrigerio erit.*

Si cupis itaque, ut tua mors finis sit laborum, & per consequens veluti refrigerium, vide, ne sis operarius otio deditus; imò quàm maximè potes, desuda, & labora, ut ministerii tui exequaris munia, & proximi tui salutem promoveas.

Perpende iterum, quàm felicem, & iucundam mortem obituri sint Sacerdotes pii, & operosi propter speciales quasdam consolationes, quas à Deo in præmium pietatis, & laborum in illo momento obtinebunt.

Con-

Considera, quòd probabiliter tunc temporis curabit Deus per aliquem spiritum ipsi ad aures suggeri illas svaves voces in Apocalypsi relatas: *Requiescant à laboribus suis.* Forsan etiam ipsemet Salvator, non solùm ipsi assistet dulcissimâ præsentiâ suâ; sed expansis brachiis illum ad se vocabit his verbis: *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.* Imaginare tibi, quòd Christus Dominus ad confortandã animam morientis Sacerdotis vocabit illam ad se illis verbis ex Cantico Canticorum: *Veni electa mea, columba mea, sponsa mea, jam hyems transiit.*

Tandem considera, quòd pro cõplemento consolationum illius animæ, in exitu suo à corpore faciet Deus, ut ipsi obviam veniant animæ illorum, quos suis admonitionibus, & con-

& consiliis de via iniquitatis, ad semitam salutis traduxit; & hoc fundatur in illo textu: *Laudent eam in portis opera eius, surrexerunt filii, & beatissimam prædicaverunt.*

Simile quid contigit Fratri Cherubino Spoletino, cui ex hac vita migranti visæ sunt assistere sexaginta sex millia animarum ab ipso concionante conversarum. O quàm verum est operarios Evangelicos in semita Apostolicæ vitæ, in cultura vineæ Domini, & in Divini Verbi prædicatione copiosas lacrymas & sudores effundere: *Euntes ibant & flebant*; sed verum quoque est, eosdē ad cælestem patriam migrantes meritis onustos, & à spiritibus cælestibus circumdatos progredi cum lætitia & exultatione: *venientes autē venient cum exultatione portantes manipulos suos.*

Sacerdotes miniſtri Dei non terreamini à laboribus, non vos remorentur amaritudines; nam hæ omnes mortis tempore in conſolationes & gaudia convertentur; *triſtitia veſtra vertetur in gaudium.* Pergite lacrymis, & ſudoribus divinum ſemen irrigare, & cùm tempus meſſis advenerit, fructum centuplum colligetis: *Qui ſeminant in lacrymis, in exultatione metent.* Si hucusque veluti pigri operarii vixiſtis, deplorate conſumptum inutiliter tempus, veniam à Chriſto Domino humiliter implorate, & impoſterum vosmetipſos ad operandum pro Deo, & proximis excitate.

CAPUT III.

COnſidera, quòd, quemadmodum quieta, & jucunda futura eſt mors piorum Sacerdotum, ita anguſtiis & terrore plenus erit obitus malorũ;

de omnibus peccatoribus dixit Spiritus ſanctus: *Mors peccatorũ peſſima*; qualis ergo erit mors malorũ Sacerdotum, qui inter terræ peccatores illi ſunt, qui majorem Deo iniuriam inferunt, & in oculis divinis abominabiles exiſtunt.

Hinc ad particularia deſcendendo, perpende, quòd amariſſimã experientur mortem Sacerdotes mali ob timorem tremendi Judicis, corã quo ſiſtendi ſunt, ut eorum, quæ in vita patrârunt, iuſtam damnationis ſententiam obtineant: *Exire de corpore trepidat, & videre eum, quem contempſiſſe ſe meminit, Judicẽ formidat*, ait d. Gregorius. Hæc redditio rationum, coram ſupremo Judice Deo, replevit horrore & timore illuſtriores Eccleſiæ catholicæ Sanctos; quid ergo erit cum Sacerdotibus ſceleſtis & peccatoribus?

s. Hi-

s. Hilarion quamvis Deo serviviſſet per ſeptuaginta annos inter rigores pœnitentiæ, & ſolitudinis, attamen vix poterat moriens ſuperare timorem, & conſolabatur animam ſuam angoribus repletam, illis verbis: *Egredere anima mea, quid dubitas, ſeptuaginta prope annis Deo ſervîſti, & mortem times?* O quâm major, & crudelior erit apprehenſio mali Sacerdotis in articulo mortis conſtituti, & tamen ſemetipſum conſolari non poterit: quia non ſolùm Deo non ſervivit, uti debuerat, & uti s. Hilarion fecerat; ſed multitudine peccatorum Deum ſuum continuô offendiſſe ſe meminit.

Augebit etiam malo Sacerdoti morienti cruciatus commiſſarũ culparum recordatio, & maximè irreverentiæ in ſacris myſteriis, & præcipuè tremendo Altaris Sacrificio per-

perpetratæ. Antiochus, quamvis Laicus, in lecto mortis jacens exclamabat maximam inter omnes se experiri angustiam, & dolorem, ob direpta vasa sacra ex templo Domini in Hierusalem, dicens: *Nunc reminiscor malorum, quæ feci in Hierusalem, unde abstuli omnia spolia aurea & argentea, quæ erant in ea, & ecce pereo tristitiâ magnâ.* O quantùm majori afflictione cruciabitur Sacerdos moriens & recogitans tot irreverentias à se contra sacra mysteria admissas. Nunc parùm, aut nihil de illis cogitat; sed in mortis momento aliter fiet, & angore plenus exclamabit: *Ecce pereo tristitiâ magnâ.*

Reddent pariter angustiis plenã Sacerdotum mortem contractæ ad peccandum consvetudines eorum; hæ etenim cum tentationibus diabo-

licis

licis coniunctæ extremè ipsos afficient. O quantam tunc experientur amaritudinem, cùm omnes præteritæ vitæ lætitias, commoda, & voluptates, necessariò derelinquere debebunt! Tandem perpendentes bona opera omissa, & mala commissa, ita dilaniabuntur, ut verè maximum tormentum mors ipsis sit futura.

Hinc potes colligere, quòd malê vivendo nil aliud facis, quâm tibi coacervare dolores pro tempore mortis tuæ, quo vel maximè consolatione indigeres. O stultitia maxima! Roga nunc Deum, ut hæc cordi tuo firmiter adhæreant, & tibi ad resipiscentiam, occasionem præbeant.

Perpende ulteriùs, quòd pessima erit malorum Sacerdotum mors, quia tunc temporis, in pœnam delicto-

lictorum derelinquentur, à Deo, & efficacibus auxiliis ad bene moriendum privabuntur.

Protestatur Dominus, quòd, qui dum vivunt, oblatas gratias negligunt, inspirationes immissas contemnunt, & mandatorum observationem detrectant, dum venerit hora mortis Deus illos in extremis ipsorum miseriis deridebit, uti habetur in proverbiis: *In interitu vestro ridebo, & subsannabo.* Quòd si peccatoribus adhuc viventibus intimatur maledictio: *Maledicti, qui declinant à mandatis tuis,* cùm ad extremum vitæ pervenerint, nil aliud sperandum habent, quàm æternam maledictionem: *Si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra.*

Quid facies tunc miser Sacerdos recogitans strictam rationem Deo à

te reddendam, recolens peccata innumera & gravissima, quæ perpetrâsti, palpitans inter terrores inferni, quem promeruisti? Tunc dæmones te circumstantes fortissimis suggestionibus aggredientur, cùm à Deo derelictus, & contemptus desperationis barathrô incipies absorberi. Eia nunc temetipsum hortare, ut de prædictis malis evitandis, & felici morte tibi procuranda, seriam reflexionem instituas, ut cùm venerit hora, dicere queas: *Moriatur anima mea morte Justorũ.* Ut autem ad hoc te aptè disponas, coram crucifixo Domino tuo lacrymari non desinas, de tuis peccatis dignam age pœnitentiam, consvetudines malas penitùs reseca, tempus à Deo tibi concessum prudenter impende, verbô: omnia fac, ut te non *tangat tormentum mortis.*

CA-

CAPUT IV.

COnsidera id, quod tempore mortis æquè bonis, ac malis Sacerdotibus accidere solet, nimirùm: crebræ, & vehementes dæmonis tentationes.

Si itaque juxta Apostolum Petrũ, *adversarius vester diabolus*, toto vitæ nostræ tempore *tanquam Leo rugiens circuit quærens, quem devoret*; procul dubio morte instante majori furore nos aggredi solet, & advertens brevitatem restantis temporis, omnes impendit conatus, ut animã, cui semper insidiabatur, in suos laqueos attrahat. *Descendit ad vos diabolus habens iram magnam, sciens quia modicum tempus habet.*

Dum ergo universis hæc contingant mortalibus, scias, quòd præcipuè accidunt Sacerdotibus, contra quos diabolus omnes malitiæ suæ

technas instituit, ut perdat, idque ex duplici motivo. Primò propter tumentem ipsius superbiam, quâ stimulante, studet illustriores dignitate, aut moribus viros sub suam potestatem redigere, ut divus Hilarius ait: *Victoria est ei exoptata de Sanctis.* Desiderat hostis infernalis non tantùm de communibus aquis sitim extingvere; sed ad limpidissimos Jordanis fontes, nempe Sacerdotes anhelat. De quo videtur Spiritus sanctus locutus in Job, cùm dixit: *Habet fiduciam, quòd influat Jordanis in os eius.* Secundò propter odium inextingvibile, quo ardet contra Deum, & propter indignationem, quâ uritur, ubi animas salvari advertit; hinc contra Christi ministros specialiter exerit vires suas, ut qui plus honoris & dignitatis obtinebant, seducti & subiugati, ipsius triũphum augeant. Du-

Dubitandum ergo non eſt, quòd ſi, vita durante, adeò vehementes, & difficulter ſuperandæ veniunt à dæmone tentationes, cùm extrema advenerit hora efficaciores, & vix ſuperabiles erunt illius inſidiæ; eò vel maximè, cùm potentiæ animæ tunc temporis adeò debilitatæ vix ad reſiſtendum pares futuræ ſint. Si poſt plures vitæ ſpiritualis annos ſuccumbere facilè adeò eſt, quid mortis tempore erit? & præcipuè ſi vita antecedens peccatis fuerit maculata.

Præpara ergo nunc tibi vires, artem, & auxilia pro extremo illo certamine, & vitam inſtitue talem, ut moriens pugnare, & vincere valeas. Non agitur hìc de amiſſione regni temporalis, ſed pro corona immortali certatur. Ne detrectes totam hanc vitam, quæ brevis adeò

eſt, impendere, ut punctum, â quo pendet æternitas, tibi poſſis lucrari.

Perpende hìc, quàm diverſa futura ſit mors piorum Sacerdotũ, à morte malorum. Illi de victis hoſtibus triumphantes à Deo, & Angelis poſt mortem in cælum deducentur, iuxta illud Habacuc: *Deducet me victor in pſalmis canentem.* Iſti autem, cùm ſuccubuerint in certamine, & prout vixerant, malè mortui fuerint, â dæmonibus ad æterna ſupplicia deportabuntur.

Diverſitas hæc oritur ex eo, quòd boni Sacerdotes, dum viverent, vires collegerunt, & quaſi conſvetudinem induerunt reſiſtendi, & ſuperani dæmonis tentationes, adeóq; mortis tempore faciliùs de iis victores evadent, & *non confundentur, cùm loquentur inimicis ſuis in porta.* Ex adverſo mali Sacer-

dotes

dotes circa artem vincendi nullatenus experti, & per conſvetudinē, delinquendi labefactati, facilè tentationibus tunc temporis, ut dictū eſt, fortiſſimis, ſuccumbent. Deinde piè creditur bono Sacerdoti morienti adeſſe Angelum Cuſtodem, & Sanctos, quos ſpeciali cultu, dum viveret, ſibi fecit Patronos. Ab his itaque confortatus, & protectus, pugnat intrepidus contra hoſtē ſibi inſidiantem, & facili negotio illum ſuperat. Magnâ etiam fiduciâ converſus ad Deum ait: *Cùm defecerit virtus mea Domine, ne derelinquas me*; & Deus viciſſim ad cor illius loquens, dicit: *Cum ipſo ſum in tribulatione, eripiam eum & glorificabo eum.*

E contra timendum eſt, ne Sacerdotem malum Angelus Cuſtos, & Tutelares ſancti ob perpetrata

ab eo ſcelera indignati, derelinquant, & tunc dæmones id videntes ipſum audacter, & tumultuariè aggrediantur clamantes: *Deus dereliquit eum, perſequimini, & comprehendite eum, quia non eſt, qui eripiat.*

Ecce igitur quomodo moritur iuſtus Sacerdos, & quomodo moritur iniuſtus. Audiviſti hujus diverſæ mortis rationes. Si ſapis, elige tibi meliorem, ſed media ad id efficacia imò neceſſaria non negligas. Audi pro coronide divum Hieronymum dicentem: *Hoc teneo, hoc verum puto, quòd ei bonus finis non eſt, cui ſemper mala fuerit vita.*

MEDITATIO X.

De tremendo ac rigido Sacerdotum finali Judicio.

CAPUT I.

Con-

COnsidera, quòd licèt Deus plura tibi privilegia concesserit in hac vita, téque à foro laicali immunem constituerit, nihilominus divino Tribunali subjectus manes, in quo tuæ animæ causa tandem ventilabitur: *Omnes nos manifestari oportet ante Tribunal Christi, & statutum est hominibus semel mori; post hoc autem iudicium.*

Cùm ergo subeundum sit finale iudicium, tam à laicis, quàm â Sacerdotibus, in hac quidem necessitate communis est omnium hominũ sors. Sed nihilominus majori procedetur rigore cum Sacerdotibus, quàm cum sæcularibus, prout ait divus Isidorus Pelusiota: *Sacerdos graviores vitæ suæ rationes subibit.*

Et ut de hoc planè convictus evadas, considera, quòd Dei iudicia assimilantur stateræ exactissimæ.

Pondus & ſtatera iudicia Dei ſunt; quapropter ubi plus poſitum eſt ad ſtateram, ibi ponderis ratio augetur: *Cui plus datum eſt, plus exigetur ab eo.* Quò plura ergo quis beneficia, & prærogativas in hac vita recepit, tantò ſtrictior in reddenda de ipſis ratione calculus apparebit: *Quantò majus ſuſcepit creditum, tantò majus debitum ſe non dubitet redditurum;* ait divus Petrus Chryſologus.

Perpendite ergo Sacerdotes, quantò plura, & digniora præ laicis munera à Deo acceperitis, & hinc arguere poteritis, quantò ſtrictiorem rationem à vobis, quàm à laicis Deus ſit exacturus. Ulteriùs conſiderate, quòd dona à Sacerdotibus recepta multiplicia ſunt, & ideo tantum augent ipſorum debitum, ut iuxta opinionem Origenis, per illũ

ſervum nominatum in Evangelio, qui Domino ſuo decem millia talentorum debebat, Sacerdotes veniant intelligendi.

Perpende, quòd à Deo Sacerdotale munus obtinuiſti, & ideo evectus es ad dignitatem Regibus & Monarchis ſuperiorem, aſſimilatus es Angelis, Dei Matri, & ipſimet Deo, qui ad tua verba deſcendit de cœlo in terram, quoties profers verba conſecrationis. Factus es theſaurarius, & diſpenſator divitiarũ ejus, Corporis nempe & Sangvinis ſui, & tandem poteſtatem abſolvendi à peccatis, & cœli portas aperiendi recepiſti.

Quid ergo putas à te exigetur, cui tanta dona collata fuêre? Aut credis te de propriis factis rationẽ tandem redditurũ, aut non? Si non credis, fides in te non eſt; ſi autẽ

credis, quæ te dementia cæpit, ut tempeſtivè te ad iudicium tuũ non præpares; ſed oſcitanter illud imparatus expectes? Vide, ne cùm fueris appenſus in ſtatera, inveniaris minus habens.

Sanctus Gregorius Papa admonet nos Sacerdotes illis verbis: *Ne nos, qui plus cæteris in hoc mundo accepiſſe aliquid cernimur, ab Auctore mundi graviùs inde iudicemur.* Studeamus ergo dignè perceptis bonis uti, & reſpondeamus pro virili tantis obligationibus, ſemper memoriâ retinentes, quòd, *quantô creſcunt dona, tantô rationes creſcunt donorum.*

Æterne Judex animæ meæ agnoſco dona & gratias à tua Divina liberalitate acceptas, & conſiderans me malè ipſis reſpondiſſe, rubore & confuſione perfundor. Quomodo

com-

comparere audebo coram infinita Majeſtate tua, ſciens me nihil pro gloria tua operatum fuiſſe: *Commiſſa mea paveſco, & ante te erubeſco.* Unica ſpes mea in tuo mi Jeſu effuſo Sangvine pretioſiſſimo conſiſtit; hinc ſalutis meæ fiduciã depromo; omnium delictorum & ingratitudinum præteritæ vitæ meæ miſericordiam imploro, & impoſterum omnes conatus animi, & corporis in tuam gloriam & mei muneris impletionem impendere toto corde promitto.

CAPUT II.

COnſidera o Sacerdos, quòd non ſolùm à te Deo danda eſt ratio de pluribus, quàm à laicis, ſed quòd minutiores etiam tui defectus examinabuntur. Et hinc aliqui contẽplativi & pii Scriptores dicunt, quòd vita ſæculariũ ſtatera majori,

Sacer-

Sacerdotū verò vita lance exactissima ponderabitur, ita ut de minimis unciis, & drachmis ratio habeatur.

Hanc veritatem manifestavit Deus per Prophetam Sophoniam, cū dixit: *Scrutabor Hierusalem in lucernis*, quod intelligitur de iudicio mysticæ Hierusalem, nempe Ecclesiæ Ministrorū. Quantùm ergo apprehendere debet unusquisque Sacerdos hanc Deï expressionem de lucernis in hac scrutatione adhibendis, quasi lumine admoto Deus investigare velit, ne oculis ipsius quamvis omnia videntibus aliquid vel minimū abscondatur. Nota etiā, quòd textus non dicit in lucerna, sed *in lucernis*, quasi uni soli diffidens, plures sint adhibendæ.

Quid ergo fiet mi Deus, de nobis Ecclesiasticis in tam tremendo Judicio? qualem sperare possumus sen-

ſententiam, ſi minutiſſima quæque in diſcuſſionẽ ſunt producenda? ſi de laicis ait d. Anſelmus, quòd *exigetur ratio uſque ad ictum oculi*, quid de Sacerdotibus erit?

Ex hac conſideratione non diffidas, & tantò minus deſperes, ſed veram elicias reſolutionem tuæ perfectæ reformationis, ita ut non ſolũ lethalia vitare ſtudeas, ſed venialia quoque peccata à te eliminare contendas.

Et ut majorem etiam fructum ex hac ponderatione eruere poſſis, finge te conſtitutum corã Deo, & quæcunque meminiſſe potes opera bona à te facta, examina & ſcrutare diligenter, & forſan in omnibus aut ſaltem in plurimis varios irrepſiſſe defectus, & negligentias invenies, ita ut verbis Iſaiæ dicere poſſis: *Juſtitiæ meæ, quaſi pannus menſtruatæ.*

Quòd si tu lumine tuo adeò debili tot nævos in ipsis vides, quid non deteget in ipsis acies divini luminis adeò rigidè perscrutantis? Si vitam angelicam duxisses, & disciplinam omnino exactam servâsses, adhuc tamen timere deberes iudiciũ Dei, qui in *Angelis suis reperit pravitatem*. Quid ergo si non angelicam, nec rationalẽ, sed forsan brutalem vitam egisti? Contremisce Sacerdos mi frater ad solum nomen extremi Judicii.

O Deus meus, tremens factus sũ ego, & timeo, dum discussio venerit; quid tunc mecũ erit, cùm strictæ adeò discussioni me vicinum videbo? Supplico mi amantissime Deus, parce mihi misero, antequã tremenda illa dies adveniat. Nunc contritio & gemitus cordis mei ad tua vulnera confugientis deleat chiro-

gra-

graphum peccatorum meorum, dũ ego interea clamo ad te, *Donum fac remiſſionis ante diem rationis.*

CAPUT III.

DIximus jam iudicium Sacerdotũ rigidius futurum eſſe, quàm laicorum, quia illi de pluribus, quàm iſti rationem reddere tenentur, & inſuper quia in Sacerdotibus minutiſſima quæque trutinari debebunt. Nunc perpende, quòd mos eſt Judicum in primis eorũ Judiciis fortiori ſemper rigore procedere, & cùm Eccleſiaſtici ante omnes à Deo iudicari debeant, prout apparet ex d. Apoſtoli Petri textu: *Judiciũ incipiet à domo Dei,* hinc deſume, quàm ſtrictum, quàm formidabile iudicium Sacerdotes ſint ſubituri. Præterea in Dei tribunali mitiùs procedetur cum laicis, ex eo; quòd Deus illos tanquam homines con-

considerabit; aliter autem fiet cum Sacerdotibus, qui, ut observat d. Bernardus: *Cœleste tenent Officium, & Angeli exercituum Domini sunt*, adeòq; non ut homines, sed ut Angeli iudicabuntur.

Recordare, quàm terribile fuit iudicium contra Luciferum & alios Angelos postquam peccaverunt, & quòd simile quid fiet cũ Sacerdotib9, qui velut Angeli considerantur. Hinc cauti sitis o Sacerdotes, quia, si in ministerio vestro bene vos non geritis, non aliud vobis proveniet ex eo, quàm severius iudicium. Fateor quidem Deũ suos diligere Ministros, ipsisq; assistere speciali favore: *Non derelinquit plebem suam & hæreditatem suam*, sed quousque hoc se extendit? Audi ipsũ respondentem: *Quoadusque iustitia convertatur in iudicium.* Hinc seriò pro-

propone te ita gerere, uti decet ministrum Dei, aliàs formidabile illius iudicium maximo tui detrimento experieris.

Commemora tibi iudicium Dei super septem Episcopos Asiæ, dum adhuc viverent, & videbis, quòd licèt omnes fuerint quasi sancti, & magnis virtutibus præstantes, cùm inter illos essent sanctus Timotheus, s. Polycarpus, s. Quadratus, s. Carpus & s. Sagrius, quorum sanctitas ab omnibus celebrabatur, attamen iuxta Dei iudicium inventi sunt reprehensione & comminatione digni, & inter illos septem repertus est quidam lethali culpa gravatus. Si itaq; de Viris adeò excellentibus severum adeò iudiciũ Deus instituit, quid putas fiet de te, qui longè diversus es à prædictis s. Episcopis, &c.

Præ-

Præterea considera, quòd si Dei iudicium pro omnibus adeô rigidū erit, ut s. Apostolus Petrus dixerit: *Justus vix salvabitur*; quid fiet de Sacerdotibus, de aliis Ecclesiasticis, Prælatis, & sanctæ Ecclesiæ Pastoribus, qui strictius super omnes subibunt iudicium? Sacerdos aliquis postquam à Deo iudicatus fuerat, cuidam amico apparuit, & interrogatus, quomodo processerit in suo Deus iudicio, exclamavit, terque sequentia verba pronunciavit: *Nemo credit, nemo credit, nemo credit, quâm strictè Deus dijudicet.*

Et tamen tibi o Sacerdos iudiciū subeundum est, per illas terribiles angustias transeundum est, & tu vix recogitas. Ita tibi de propria salute polliceris, quasi vitam duxisses Hilarionis, & tamen hic tremebat, cùm de iudicio cogitaret, etiamsi

septu-

ſeptuaginta annis Deo ſerviviſſet. Multùm ergo deciperis; non enim dignitas tua Sacerdotalis; ſed vita Sacerdote digna te ſalvabit, ut ait S. Hieronymus: *Non dignitas, ſed opus dignitatis ſalvare conſvevit.*

Eja ergo ſolicitus ſis, ut animam tuam ſalvare queas in die iudicii tui, & imprimis coram Deo proſtratus dic: Supplico mi Deus, ne mecum rigores tui iudicii adhibeas; timeo enim ne cauſa mea coram te non ſubſiſtat. *Non intres in iudiciū cum ſervo tuo Domine; quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis vivens.* Supplico infinitæ Pietati tuæ, ut me non iudices, prout exigunt heu nimis gravia peccata mea, *Domine ſecundùm actum meum noli me iudicare: quia peccavi nimis in vita mea.* Nunc ad tribunal Clementiæ tuæ confugio, culparum mearum veniã implo-

imploro, & ut earũ deleatur memoria, humillimè supplico. *Ne recorderis peccata mea Domine, ne memineris iniquitatum nostrarũ antiquarũ, citò anticipent nos misericordiæ tuæ.* Ego autem propono semper de iis meminisse, ut de illis pœnitentiam agere valeam.

CAPUT IV.

Considera tandem, quòd ex alio etiam motivo, gravius erit iudicium pro Sacerdotibus, quàm pro laicis, nimirũ, quia illi in iustissimo Dei tribunali excusationes afferre non poterunt, ait enim s. Joannes Chrysostomus, *nulla peccatorum excusatio Sacerdotibus relinquetur.*

Perpende, quòd si aliquid excusationis pro peccatis in Dei iudicio potest afferri, aliud esse non potest, quàm defectus sufficientis cognitionis ad distingvendam peccatorum

quali-

qualitatem. Poterit aliquis laicus dicere, ſicut dicebat Apoſtolus non-dum à Deo illuminatus: *Ignorans fe-ci;* ex adverſo ſcientia, & peritia, quas habent Sacerdotes de qualitate peccatorum, adimunt ipſis omnis excuſationis prætextum, & culpam reddunt graviorem. Hinc ait Chriſtus per Joannem: *Si non veniſſem; & locutus non fuiſſem eis, peccatum non haberent; nunc autem excuſationem non habent de peccato ſuo.* Et s. Jacobus clarè admonet, quòd ii, qui inſtruunt alios, adeòque periti ſunt, ſuper ſe inducunt ſeverius iudicium, quotieſcunque iuxta propriam cognitionem non agunt: *Nolite plures magiſtri fieri ſcientes, quôd maius iudicium ſumitis.*

Qualem ergo poteris tu o Sacerdos pro te afferre Deo excuſationẽ! profectò nullam; optimè enim novi-

ſti delictorum qualitatem, de lege adimplenda habuiſti cognitionē, de mediis obtinendæ ſalutis notitiam; & ſic nulla pro te dabitur excuſatio, ſed *iniquitas oppilabit os tuum.*

Quòd ſi hoc dici poteſt de omnibus Sacerdotibus, â fortiori dici poterit de illis, qui ſcientiâ, & eruditione pollent. Tunc ſcientia hæc te non excuſabit; ſed accuſabit, & peccatorum tuorum malitiā augebit. Magnus quidem theſaurus eſt ſcientia; ſed cùm iuxta illius dictamen non vivis, & donis tibi â Deo datis abuteris, tunc prout explicat Hugo Cardinalis in verba Eccleſiaſtæ, ſcientiæ tuæ ſunt *divitiæ conſervatæ in malū Domini ſui.* Vel ut proſequitur idem Cardinalis: *Iſtæ ſunt literæ mortis, quas quilibet noſtrum contra ſe defert ad iudicium, ſicut Urias detulit literas mortis ſuæ.* Perpen-

Perpende ulteriùs, quòd etiamsi aliquis Sacerdos quocunque Laico indoctior esset, hæc ignorantia corã divino tribunali illum non excusabit: *Haudquaquam ad inscitiæ prætextum confugere potest,* ait d. Joannes Chrysostomus. Cùm enim Sacerdos vi muneris sui doctus & peritus tam pro se, quàm pro aliis esse debeat, ut ait Deus per Malachiam: *Labia Sacerdotis custodiunt scientiã, & legem requirent de ore eius,* si aptum sufficienter sese non noverat, ad Sacerdotale officium ascendere non debebat.

S. Joannes Chrysostomus ait, Christum Dominum Sacerdoti dicturum, *quomodo ausus es provinciã humeris istis minimè parem subire.* Si te debitâ doctrinâ instructũ non esse sciebas, quare pondus tibi importabile assumpsisti? *Quisnam te*

ad id coegit? quisnam te attraxit fugientem detrectantémque. Imò idē s. Doctor obſervat, quòd ſi aliquis non ſe ſpontè ingereret, ſed à Deo eligeretur ad aliquod officium, & ille officii eiusdem partes non adimpleret, non obſtante hoc deberet puniri, & affert exemplū Saul, qui Rex à Deo ipſo fuit conſtitutus, & Heli, qui pariter ad Sacerdotiū aſſumptus eſt, & tamen, quia non ſatisfecerunt debitè ſuis dignitatibus, reprobationis pœnam portârunt.

Datô itaque, quòd Sacerdos ignarus Superiorum ſuorum imperio ad Sacerdotium aſcendiſſet, ipſi incūberet omnem movere lapidem, ut id, quod neceſſariò ſciendum eſt Sacerdoti, addiſceret. Quòd ſi hoc facere negligeret, excuſari omnino non poſſet. Tandem abſolve o Sa-

cerdos meditationem hanc, reflectendo te, quòd si prout decet vivere non incipis, meliùs pro te foret, si nunquam Clericalem militiam ingressus esses, quia strictam adeò rationem Deo reddere non tenereris; sed cùm iam sis, nec possis Sacerdotis exuere characterem, cape firmã resolutionem vitæ tuæ in meliùs instituendæ. Jam scis, quòd excusatio tua non recipitur à Deo, cui non poteris unquam *unũ respondere pro mille*. Meliùs est ergo te potiùs accusare in sacro pœnitentiæ tribunali, & coram Deo ingemiscendo veniam implorare. Prostratus itaque coram te mi amantissime Jesu, tanquam Judice meo, non excuso, sed accuso me, & omnia scelera mea, & præcipuè, quòd non ita vixerim, uti decebat Sacerdotẽ tuum. Non excusationes, inquam, sed preces &

lacrymas meas tibi offero, ut mei indignissimi ministri tui miserearis, & cùm ad iudicandum veneris, nolis me condemnare. Jam statui, & te adiuvante statutam vitæ meæ reformationẽ adimplebo. Auxiliare mihi Domine, auxiliare.

MEDITATIO XI.

Quomodo in Dei tribunali examinabuntur opera Sacerdotum.

CAPUT I.

COnsidera, quòd cuncta & singula opera tua debent à Deo supremo Judice examinari. *Cuncta quæ fiunt, adducet Deus in iudicium.* Et quòd insuper eadem opera tua non tanquam ab homine, sed uti ab Ecclesiastico facta considerabuntur, nimirũ, uti à viro sancto. *Sancti erunt Deo suo,* uti de Sacerdotibus habetur in Levitico, imò uti à Viro quasi divi-

divino: *Qui Sacerdotem dicit, prorsus divinum virum insinuat*; ait Dionys. Areopagita. Exiget ergo Deus à te ratione͂, an cuncta, quæ vivens operatus es, talia fuerint *uti decet Sanctos*. Unusquisque ad normā suæ professionis iudicandus est, Sacerdos, ut Sacerdos, Religiosus, ut Religiosus, Laicus ut Laicus. Si ergo Ecclesiasticus sanctitatis statū amplexus est, uti docet Augustinus: *Clericus professus est sanctitatem*; rectè infertur, quòd cuncta eius opera ad sanctitatis trutinam erunt examinanda.

Præterea sic discurre: Bonitas & sanctitas Sacerdotis ratione suæ professionis tantò perfectior esse debet bonitate Laicorū, quantò superius est cælum respectu terræ, uti ait d. Isidorus Pelusiota: *Tantum inter Sacerdotem & quemlibet probum inter-*

esse debet, quantum inter cælum & terram discriminis est. In tribunali igitur Dei, in quo unusquisque secundùm propriam conditionem iudicari debet, tantò differt modus reddendi rationem inter Sacerdotē & Laicum, quantum discriminis invenitur inter cælum & terram.

Quibus sic stantibus ulteriùs procede, & dic: Si iudicium Dei cum Sacerdotibus adeò severum est, ut S. Anselmus dixerit, interdum fieri ut opera, quæ pro meritoriis habebantur, tanquam peccaminosa inveniantur, & mulctentur, quid fiet de operibus Sacerdotum, cùm ad disquisitionem supremi Judicis afferentur? Hanc seriò ruminare necesse est veritatē, ut de æterna animæ tuæ salute periculum non incurras.

Perpende insuper, qualem nancisci possit exitum causa illius Sacer-

dotis,

dotis, qui per solenne votum castitatis Deo consecratus, turpia adeò & statui suo summè indecora peccata patravit, hic procul dubio *de carne metet solummodó corruptionem.*

Quid fiet de illis Sacerdotibus, quorum *Deus venter est*, quique nihil magis curant, quàm gulæ inordinatas illecebras? Putas æqualiter hæc peccata in Sacerdote & Laico judicanda? falleris: *Ebrietas in Laico crimen est, in Sacerdote sacrilegium:* ait s. Petrus Chrysologus.

Quid fiet cum Sacerdotibus, qui frequentiores in mensis lusorũ, quã in Altaribus templorum fuerunt, qui sæpiùs chartifolia, quàm sacra Biblia pertractârunt? S. Bernardinus Senensis omnes lusores: *Dæmonis Sacerdotes* appellavit. Hinc considera, qualiter in Dei judicio vocabuntur, quomodo tractabuntur illi

Sacerdotes, qui dies noctésque in ludendo consumpserunt?

Quid fiet de Sacerdotibus, qui proprios imò Ecclesiæ proventus in vanitates, luxum, & peccaminosos usus profundunt? Quid fiet de Sacerdotibus scandala præbentibus, de avaris, usurariis, & simoniacis? Procul dubio dicetur ipsis â Deo illud terribile: *Nescio vos*, nec in æternum faciem ejus videbunt.

Sacerdos Dei, his ritè perpensis, examina temetipsum, & si te reum agnoscis, toto corde compunctus â Deo Judice nunc veniam implora. Cùm tenes illum in manibus tuis ad Altare, coneris offensam Majestatē dolore, ac lacrymis tuis placare. *Horrendum est incidere in manus Dei viventis*, nunc, cùm Deus in manus tuas descendit, tempus est, ut tuæ animæ negotium cum ipso peragas

de

de præteritis verè pœnitendo, & pro futuris vitam Sacerdote dignã, & ab omni macula mundam appromittendo.

CAPUT II.

COnſidera iudicium, quod fiet Sacerdotibus circa Sacroſanctum miſſæ ſacrificium. Et imprimis perpende, quòd in terris non datur actio ſanctior & excelſior, hoc innuit Concilium Tridentinũ illis verbis: *Neceſſariò fatemur, nullum aliud opus adeô ſanctum & divinum à Chriſti fidelibus tractari poſſe*; & per conſequens dicendum eſt, nullam dari actionem, quæ majori honore & veneratione peragenda ſit. Idem Concilium proſequitur: *Miſſæ Sacrificium omnis religionis cultu, ac veneratione celebretur, exteriori devotione, ac pietatis ſpecie peragatur.* Et s. Joannes Chryſoſtomus loquens

de sacrificio missæ, ait: *Sacrificiũ honore & veneratione plenissimũ*, addens, quòd, cùm Sacerdos in Altari celebret, cælum aperitur, & Angeli descendentes & Sacerdotem circumdantes facie ad terram prostratâ Sacramentũ reverenter adorant.

In die itaque particularis judicii requiret Deus â Sacerdote, an attentè, reverenter, & debita devotione Sacrificia sua Altissimo obtulerit, an sacros ritus & Ecclesiæ ceremonias observaverit; verbo, an omnia pro tanto mysterio requisita ritè adimpleverit; quòd si reus fuerit inventus, qualem Deo excusationem afferre poterit?

Præterea cum hujus Sacrificii sũma dignitas requirat in ministro parem animæ munditiem, uti prætactum Concilium admonet: *Quantâ maximè fieri potest cordis munditiâ*

& pu-

& puritate; hinc est, quod Supremus Judex exacturus sit à Sacerdotibus strictã rationẽ de pertractata Agnelli immaculati carne; & de puritate & munditie cordis, quibus ad oblationem tremendi huius Sacrificii accesserunt. O iudiciũ Dei terribile, quantum mihi incutis timorem, ne in meorum Sacrificiorũ oblatione requisita puritas, & mundities defuerit!

Et cùm Sacerdos antequam ad sacra Mysteria accedat, congruã præparationem teneatur præmittere, & actus & cogitationes sanctas concipere, quibus seipsum excitet ad affectus pios, qui sunt veluti ornamenta habitationis, in qua suscipi debet Dominus Dominantium, hinc Deus examinabit in iudicio, an hæc omnia fuerint debitè & diligenter à Sacerdote adhibita. Tandem exiget etiã

à Sacerdote, an peractis divinis Mysteriis debitam gratiarum actionem pro tanto beneficio Sacerdoti collato persolverit.

Ex his omnibus colligere poteris, quàm iure merito cùm Magister Avila audivisset quemdam Sacerdotem post suæ primæ missæ celebrationem mortuum esse, responderit, *multum detulit ad Judicem.* Heu nos miseri Sacerdotes! si pro prima missa, quæ solet tanta devotione, & cordis compunctione celebrari, stricta adeò ratio Deo reddenda venit, quid erit de tot centenis, & forsan millenis missis præcipitanter, & absque debita præparatione celebratis? Nunc putamus nihil esse facliùs, quàm missam celebrare, sed cùm res ad trutinam divini Judicii pervenerit, aliter nobis sentiendum fuisse videbimus.

Perpen-

Perpende ulteriùs, quomodo erit in iudicio illorum Sacerdotũ, qui Sacrificium adeò ſanctum absque devotione, attentione, decore, & reverentia offerre præſumunt. Hi non ſolùm non timent, neque tremunt in Sacrificii oblatione; ſed indigna corporis compoſitione ad Altare accedunt, veluti Hiſtriones ad theatrum: negligunt ſacros ritus & ceremonias: ſupellectili lacera, & incompta utuntur; verba degluti-unt, & interdum omittunt; ſolùm ſoliciti, ut citiſſimè miſſam abſolvant; ex quibus abſurdis, locò devotionis, & venerationis, circumſtantibus ludibrium & ſcandalum procuratur. Seriò cogita, quale iudicium ſimilibus Sacerdotibus fiet, & qualem cauſæ ſuæ exitum ſibi debeant polliceri.

Perpende inſuper, quid ille Judex,

dex, *in cuius conſpectu ſtellæ non ſunt mundæ*, de his Sacerdotibus iudicabit, qui quaſi Judæ novelli conſcientiâ gravi peccato maculatâ ad ſacrificandum accedunt, qui à domibus ſuſpectis ad Altare Chriſti Domini impœnitentes tranſeunt, qui actu celebrantes ad obiecta impura dirigunt aſpectus? O ſcelus horrendum? utinam de te nec commemoratio fieri poſſet? Cogita, quale iudicium ſimiles maneat; & ſi ab hominibus prudentibus, & timoratis mille pœnarum rei reputantur, quid de ipſis ſupremus Judex erit iudicaturus? Revelavit Chriſtus S. Birgittæ, quòd quotieſcunque Sacerdotes gravi peccato maculati illum in Altaris Sacramento ſuſcipiunt, toties ab ipſis irâ & furore plenus egreditur: *Ego egredior ut Judex iudicaturus, à ſumente contemptus.*

O Judex æterne, quid facies, cũ coram te Sacerdotes adeò scelesti comparebunt? Ecce per os Prophetæ Malachiæ respondetur vobis o Sacerdotes: *Dispergam super vultũ vestrum stercus solemnitatũ vestrarũ.* Eja tandem Dei sanctum timorem assumite o Sacerdotes, & vosmetipsos dignè & congruè emendate.

Tandem considera, quale iudiciũ erit de illis Sacerdotibus, qui absque ulla reflexione, tantò minùs præparatione ad celebrandum accedunt, quasi ad frustum panis deglutiendum. Quid de illis fiet, qui sacris vestibus ad celebrandũ induti cum circumstantibus garriunt, rident, & nugas loquuntur. Quid de illis, qui vix depositis sacris indumentis currunt ad circulos, ad lusus, & forsan ad his pejora? O miseri, quàm rigidè, quàm severè

vin-

vindicabit Deus tantam ſibi à vobis ignominiam illatam.

Sacerdos reſpice vitã tuam, cura ut defectus à te in celebrando commiſſos agnoſcas, & coram crucifixo Domino illos deteſteris, niſi in æternum mavis perire.

CAPUT III.

HIc conſidera, quôd cùm Sacerdos obtinuerit à Deo poteſtatẽ non ſolùm in Corpus Chriſti verũ, ſed etiam in myſticum, cùm poſſit â peccatis abſolvere, quando â ſuperioribus ipſi iniungitur, certum eſt, quòd fungens hoc Divino officio audiendi confeſſiones ſe ſubjicit illi ſevero Judicio, quòd fiet à Deo de omnibus, qui aliquam iurisdictionem exercent: *Judicium duriſſimũ his, qui præſunt, fiet.*

Perpende itaque o Sacerdos Confeſſarie, quâm ſtrictam ſis Deo redditu-

diturus rationem de administrato Pœnitentiæ Sacramento. Per hoc exercitium multùm Deo assimilaris in potestate; solvisti & remisisti peccata, quod proprium Dei est: *Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus.* Idcircò illi rigori subiacere debes, quo protestatur Deus se velle iudicare illos, quos terræ Deos constituit. Vide ergo, quàm formidabile futurum sit hoc Judicium.

Juxta communem sensum Doctorum videtur non posse hominẽ maius à Deo recipere donum, quàm potestatem dimittendi peccata: *Nescio, si potest homo à Deo in hac vita maius accipere*, ait Hugo à s. Victore. In illo ergo tribunali, in quo summa habetur ratio dati & accepti, hæc super omnes Sacerdotalis actio strictiùs & rigorosiùs iudicabitur.

Ab his generalibus ad particula-

ria

ria descendendo, perpende qualem à te rationem o Sacerdos Confessarie exiget Deus. Primò diligenter examinabit, an sufficienter laborâsti ad acquirendam tibi scientiam necessariam ad non errandum; an diligenter observaveris species, & numerum peccatorum, ut rectum de iis formares iudicium, & proportionatas iniungeres pœnitentias, si promptus & facilis fueris ad audiendos pœnitentes, pro obtinenda absolutione ad te confugientes.

Examinabit Supremus Judex, an studueris inducere induratos peccatores ad cordis contritionem, & vitæ emendationem. An benevolè & paternê instruxeris indoctos & rudes, an salubria & efficacia consilia præbueris habituatis in peccato ad eradicandas malas consvetudines, an media opportuna suggesseris ad fugiendas, aut eliminandas peccandi occasiones.

Trutinabit insuper, an prudenter & cautè examinaveris materias contra puritatem, ne malitiam instillares innocentibus animabus, neve teipsum contaminares. An debitam affabilitatẽ, & mansvetudinẽ adhibueris ad eliciendam à verecundis peccatorũ confessionem. Quomodo procurâsti spiritualibus infirmitatibus pœnitentium opportuna applicare remedia, quomodo tepidis fervorem, & cunctis sanctũ Dei timorem ingerere studuisti.

Tandem rationem â te exiget, quomodo restitutiones bonorum & famæ regulaveris, quod in hoc ministerio maximi momenti est. Qualem proportionem in pœnitentiis iniungendis observaveris, ne pœnitentes nimis gravando deterreres â pœnitentia, aut ipsis adulando induceres ad licentiam; an contẽ-

pto

pro quovis humano respectu denegaveris absolutionem, cùm muneris tui ritè administrandi ratio id exigebat.

O quàm districtam Deo dabunt rationem Confessarii! Quis scit, an illi alios hic absolventes, semetipsos in Dei iudicio non condemnabunt? Quid tunc fiet cum illis, qui plùs ad propria, quàm animarũ lucra respicientes, onus audiendi confessiones indocti, & imperiti susceperunt, casus difficiles proprio marte resolverunt, & animarum perniciem procurârunt. Quid fiet cum illis, qui propriis commodis vacantes, & labori parcentes cæli claves in propriis manibus rubigine, ut ita dicam, corrodi permiserunt? Quid cum illis, qui vulnera pœnitentiũ videntes, oleum charitatis non infuderunt, aut medicinam in toxicũ

convertentes, in ruinam propriæ, & aliorum salutis, munus suũ exercuerunt.

Ex hucusque dictis ne ita terreamini Sacerdotes, ut à confessionib9 audiendis abstineatis, in gravius enim incideretis iudicium, sed tantummodò propositum indè vobis constituite, hoc sanctum adeò ministerium debitis modis adimplere. Interea præteritos defectus corrigentes, & lumen à Patre luminum exorantes, emendetis in meliùs, quæ hactenus minùs debitè, quàm opus fuerat, operati estis, & ne in Dei strictissimum iudiciũ incidatis, vosmetipsos nunc iudicate.

CAPUT IV.

HIc considerate maximum rigorẽ, quo Deus utetur in Judicio, cũ disquiret, in quos usus adhibuerint Ecclesiastici partẽ patrimonii Christi,

ſti, quâ potiebantur. Vobis autem in hoc puncto s. Bernardi doctrinã, & reflexiones proponam. Inprimis itaque dicit hic s. Pater, quòd proventus Eccleſiaſtici ſint pauperum patrimonia, fidelium vota, peccatorum pretia. Et quamvis hi proventus vobis ſint applicati, non tamen uti Dominis, ut pro genio veſtro illos erogetis, ſed uti Diſpenſatoribus ad normã Sacrorum Canonum. Quapropter ait d. Thomas Aquinas: *Bonorum Eccleſiaſticorum Clerici non ſunt veri Domini, ſed Diſpenſatores*, & addit d. Auguſtini authoritatẽ, qui Bonifacio ſcribens, ait: *Non illa bona noſtra ſunt, ſed illorum, quorum procurationem gerimus.* Ipſemet Apoſtolus Paulus Clericos vocat Diſpenſatores, dicens: *Quæritur inter Diſpenſatores, ut fidelis quis inveniatur.*

Hac

Hac præsupposita veritate, progreditur s. Bernardus dicens: Vestris ergo proventibus, o Ecclesiastici, utimini non ad delicias, sed ad vestri statûs decentiam; hoc enim fundatur in authoritate Apostoli Pauli dicentis: *Qui servit altari, de altari vivere debet.* Non indulget Apostolus deliciari, sed vivere. Debetis ergo esse contenti mensa frugali, sed non licet vobis splendidè epulari cum amicis, & in recreationibus, Christi & pauperum patrimonia profundere. *Contenti sint alimenta corporis non irritamenta gulæ accipere.* Potestis uti proventib9, ut decenter & modestè vestiamini, non autem pro vestibus pretiosis, & rara supellectili: *Quibus tegantur, non quibus ornentur*, ad honestā necessitatem, non ad immodicā venustatem. Addit autem s. Concil.

Trid. copiam redituum Clericis tribui, ut pauperibus ſuccurrant, & Eccleſias ornent, ſed non ut conſangvineos impingvent.

Nunc perpendite, qualem in die Judicii veſtri rationem Deus à vobis ſit deſuper exacturus. S. Thomas à Villanova putat, quòd tanquam de furto iudicabitur ille Beneficiatus, qui ſuperfluos proventus in pauperes non diffundit, ſed in convivia, in recreationes, in fabricas non neceſſarias erogat, cùm Eccleſiam ſordidam, lacerãq; videt, aut fœminas quæſtu corporis propriam egeſtatẽ ſublevare coactas obſervat.

Inſuper perpendite, quâm ſeverè iudicabuntur, qui auſi ſunt *ſumere panem filiorum, & mittere canibus*, aut qui, proh pudor, Chriſti patrimonium, ſangvinem pauperũ, Eccleſiæ dotem, in concubinarum alimenta

menta erogârunt. O miseri, si tanto malo non affertis remedia, & de emendatione vestra seriò non cogitatis! inevitabilis enim erit vestra damnatio; nec iuvabit excusationes, aut prætextus adducere: quia in Tribunali divino nulla de iis habebitur ratio, prout in Sexta Synodo Romana habetur, *nec aliquo se ante Tribunal Christi obstaculo muniat, qui à religiosis animabus ad substantiam pauperum derelicta, contra fas, sine aliqua pietatis consideratione dispergit.*

Considera ulteriùs, quòd in puncto redituum Ecclesiasticorũ adeò rigidè procedetur in Tribunali Dei, ut non solùm, qui illos dissiparunt; sed qui absconderunt, & avaritiâ Dei ministro indignâ accumulârunt, severissimè castigabuntur. Et ratio manifesta est. quia Beneficia Eccle-

siastica, non ideo fundata sunt, ut eorum proventibus arcæ repleantur; sed ut inter pauperes, & maximè domesticos erogentur.

Hinc ponderat s. Bernardus, quòd cùm Ecclesiastici, & beneficiati coram divino Tribunali in die ipsorũ iudicii comparebunt, ibidem invenient pauperes, & egentes debito auxilio fraudatos, qui contra illos Judicis ultionem implorabunt; & insuper, Deo sic disponente, aderunt pariter Fundatores Beneficiorum querulantes, & clamantes contra illos Ecclesiasticos, qui adeò iniustè derelictas ab ipsis substantias distribuerunt: *Venient ante Tribunal Christi, audieturque populorũ querela gravis, accusatio dura eorũ, quorum Clerici vixêre stipendiis.*

S. Thomas à Villanova tantoperè illuminatus à Deo, & optimè noscens,

ſcens, quàm rigidè procedatur in hac materia, duo memorabilia dicere ſolebat: primò, quòd idẽ eſt Eccleſiaſticum cum pecuniis, ex proventibus beneficialibus cumulatis, mori, ac ſi penes concubinam obiret. Secundò: ſæpè ſolebat domeſticis dicere, ſi æternus Judex Chriſtus me tempore mortis meæ inveniet cum uno floreno de reditibus Eccleſiæ meæ; animam meam pro damnata iudicate, & extra cœmeteriũ me ſepelite. Sic aiunt, qui Dei tribunal rectè nôrunt. Quid fiet itaque de illis Eccleſiaſticis, qui non unicum florenũ, ſed plurimos conſervant, non audentes illos erogare, uti deberent propter nimiam cupiditatem, & inordinatum erga divitias affectum? procul dubio tales in evidenti damnationis æternæ periculo reperiuntur.

Tandem exclamat s. Bernardus: *Væ tibi Clerice, qui peccata populi comedis, bonum tibi erat magis fodere, aut mendicare.* Hinc eruas hanc veritatem, quòd meliùs tibi eſt, non quærere Beneficia Eccleſiaſtica, ne in tantis periculis animam tuã ponas, & tam rigido iudicio te ſubjicias. Si autem Beneficia poſſides, impende proventus eorum uti debes, & quidquid antea perperam in ſimilibus feciſti, excitet in te contritionem & pœnitentiam; pro futuro autem exactam reformationẽ. A ſuperfluis expenſis cave, Chriſti patrimonium fideliter diſpenſa, de tuis conſangvineis ditandis expelle à te deſiderium. Tandem *ſolicitus eſto tanquam rationem redditurus pro eis. Gemitus effunde, dignos age pœnitentiæ fructus, alioquin, & tibi noveris imputanda, quæ*

modò

modò inter delicias contemnis & parvi pendis.

MEDITATIO XII.

De iudicandis in iudicio Dei verbis Sacerdotum.

CAPUT I.

COnſidera ſtrictam rationem, quã redditurus eſt Sacerdos Deo de verbis peccaminoſis, & qualis hæc erunt ponderis in ſtatera divinæ iuſtitiæ.

Ut autem hanc veritatem comprehendas, perpende, quòd in Sacra Scriptura, & à ſanctis Patribus labia, os, & lingva Sacerdotis, divino nomine nuncupantur. Malachias dicit labia Sacerdotis debere eſſe plena divinæ ſcientiæ ad inſtruendos Laicos in iis, quæ ſpectant ad legem Dei: *Labia Sacerdotis cuſtodiunt, ſcientiam, & legem requi-*

rent de ore eius. S. Joann. Chrysostomus multis rationib9 probat venerabilius esse os Sacerdotũ, quàm Veteris Testamenti propitiatorium: *Os Sacerdotum, vel ipso quoque propitiatorio augustius atque honorabilius existit.* S. Anselmus vocat os Sacerdotis os Christi: *Os tuũ os Christi est.* S. Bernardus dicit: *Os Evangelio consecratum,* & tandem sanctus Petrus Damianus lingvæ Sacerdotũ dat titulum mediatricis inter Deũ & hominem: *Lingva, quæ inter Deum & nos quodammodo mediatrix est.*

Nunc considera, quantum Sanctitatis pondus in divinorũ iudiciorũ statera verba à tam sancto ore prolata esse debeant: & indê perpende, quâm horrenda & terribili punitione, digna erunt verba peccaminosa ex ore Sacerdotum prodeuntia. Benè reflectant se Sacerdotes, ait d.

Joannes Chrysostomus, super maximo delicto, quod perpetrant, profanantes verbis obscœnis, & indignis os adeò sacrosanctum: horreant id cogitando, & capiant, quantum & quale fiet à Deo iudicium de iis: *Audiant, qui obscœna loquuntur, qui convitia proferunt, ac horrescant, cogitantes quale os turpent ac dedecorent.*

Perpende etiam, quàm rigidè iudicabuntur illi Sacerdotes, *qui posuerunt os suum in cælum*, nempe cũ apparuerit ab ore ipsorum exivisse blasphemias contra Deum, vel Sanctos, verba iniuriosa, detractiones, mendacia, periuria, & similes enormitates Sacerdotali lingva indignissimas.

Perpende ulteriùs, quale fiet à Deo iudicium de lingva illa, quæ præterquam quòd mediatrix est in-

ter Deum & hominem, ipsimet Deo quodãmodo imperat per verba consecrationis; & sæpissimè pretiosissimo Christi sangvine imbuta est, cũ tam audacter turpissima & obscœna verba profert. O lingva infernalis! quomodo per te loqui potest Deus! potiùs dici posset te esse membrum diaboli ad vilipensionem dignitatis Sacerdotalis. O mi Deus, quomodo & qualiter cõparebunt in iudicio tuo tam nefandæ enormitates! Reflectite vos o Sacerdotes, quòd hæc omnia in iudicio Dei tota severitate discutientur; & hæc cogitatio vestras nimis lubricas lingvas refrænet: *Nolite loqui adversùs Deum iniquitatẽ, quoniam Deus Judex est.*

Tandem examina te o Sacerdos, circa usum, vel abusum tuæ lingvæ, & si à prædictis excessibus te sentis immunẽ, Deo gratias age, qui gra-

tiâ ſuâ te confortat, & magis magisq́; teipſũ cuſtodias ab omnibꝰ iis, quæ in ſimiles Dei offenſas te poſſunt inducere. Dic, & fac ſemper: *Cuſtodiam vias meas, ut non delinquam in lingva mea:* Quòd ſi invenias te reũ ob non cuſtoditam à malo lingvam tuam, lingvâ ipſâmet utere pro remedio, & à ſupremo Judice pete veniam, & ipſimet appromitte emendationem.

Ut autem in poſterum lingvam tuam ritè cuſtodire, & refrænare poſſis, ſeriò cogita ſtrictam, quam Deo de verbis tuis reddere debes rationem. Cogita, quòd ſis Sacerdos, & loquere ut Sacerdos. Sint verba tua gravia, & matura, ſicut expedit venerabili ori Sacerdotũ. Concludo cum s. Auguſtino: *Satagite Sacerdotes, ut lingva, quæ quotidie Dei Filium de cælo vocat in terram,*

rã, contra ipsũ Dominũ non loquatur.

CAPUT II.

COnsidera, quòd Sacerdos non solùm iudicabitur de verbis peccaminosis contra Deũ, aut proximũ prolatis, verùm etiã de otiosis. Et hìc memineris decreti universalis à Deo omnibus intimati illis verbis: *Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii.* Ad agnoscenda verò otiosa verba, hanc regulam dat Divus Gregorius illis verbis: *Quod necessitate caret, aut utilitate.*

Nunc perpende, quomodo in divino Tribunali de verbis Sacerdotũ instituetur iudicium, cùm Viri sanctitate conspicui tanto rigore de hisce verbis sentiant: & præcipuè S. Bernardus, qui ponderans facetias, jocos, & sales, qui recreationis causâ à Sacerdotibus proferuntur, ait:

Inter

Inter ſæculares nugæ, nugæ ſunt; in ore verò Sacerdotis blaſphemiæ. Et ratio eſt, quia cùm os Sacerdotũ ſit ſacrũ, & Deo, atque ipſius Evangelio dicatum, ideò iniquum eſt illud ſimilibus nugis, & jocis aperire. *Os tuũ Evangelio conſecrâſti, talibꝰ aperire illicitũ, aſſveſcere ſacrilegũ eſt.*

Itaque ſic tecum diſcurre: Si de verbis otioſis Sacerdotum ſtrictum adeò formatur in mente hominis iudicium, quid fiet in Tribunali ſanctiſſimi, & iuſtiſſimi Judicis Dei? Hanc perpende veritatẽ, ut lingvæ tuæ cohibeas lubricitatem.

O te miſerum Sacerdotẽ, in verba otioſa & faceta proclivem! tu jocaris & rides, & interea contra animam tuam proceſſus compilatur; tu aliis recreationem tuis ſcurrilitatibus præbes, & interea ignis purgatorius tibi paratur.

Hisce tactus reflexionibus, cura, ut lingvæ tuæ præscribas regulas, quas à variis Doctoribus extractas tibi communicabo. Cogita, inquit s. Petrus Damianus, quòd tibi quà Sacerdoti incumbit non solùm à verbis peccaminosis, sed ab omnibꝰ superfluis, & munere tuo Sacerdotali indignis abstinere: *Sed etiam lingvam, quæ inter Deum & nos, quodammodo mediatrix est, à supervacui levitate sermonis compescant.* Memineris, ait s. Anselmus, quòd os tuum os Christi est, & ideò non solũ mendaciis, & detractionibus aperiri non debet: *Os tuum os Christi est, non debes, non dico, ad mendacia, non dico, ad detractionem,* sed etiã ad quæcunque otiosa, supervacanea & scurrilia clausum, & solummodò Dei laudibus, & proximorum utilitati, & ædificationi apertum esse

debet:

debet: Sed nec ad otiosos sermones os aperire, quod ad solas laudes Dei, & ædificationem proximi debes patulum habere.

Hìc examina temetipsum, & vide, quàm libenter & frequenter in similem cadis defectum; & recordare strictissimæ rationis, quæ Deo desuper à te reddenda erit. Statue te emendare, & Deum roga ferventer, ut per gratiam suam os tuum non aperiatur ad nugas, sed ad ea, quæ in gloriam ipsius, & in bonum proximi tui cedere possunt. Sæpè renovans illam iaculatoriã: *Pone Domine custodiam ori meo, & ostium circumstantiæ labiis meis.*

CAPUT III.

COnsidera, quòd Judex æternus Sacerdotes, & Ecclesiasticos non solùm de otiosis, & peccaminosis verbis iudicaturus est; sed etiam de

ſanctis, quæ proferre debebant, nimirum de vocali recitatione Officii Divini: *Cùm accepero tẽpus, ego iuſtitias iudicabo*; hoc punctũ magni momenti eſt pro Eccleſiaſticis, qui horas Canonicas recitare tenentur, & in eo patens aperitur via ad plures conſiderationes.

Perpende itaque, quòd Sacerdos Divinum Officium perſolvens, alloquitur Dominum infinitæ Majeſtatis, & ipſi laudis Sacrificium offert: *Dum pſallimus, Deo noſtro ſacrificiũ laudis offerimus*; ait d. Petrus Damianus; & ideò ſingularis attentio, & devotio, nec non corporis compoſitio talis requiritur, quæ Deum, cui loquimur, decet. Et hoc quidẽ primum erit punctum, quod in iudicio Dei diſcutietur.

Deinde perpende, quanto rigore procedet Deus in iudicio contra illos

los Ecclesiasticos, qui absque debita devotione officiũ persolvunt, & paucâ adeò attentione id peragunt, ut, si cum plebeio loquerentur, majorem essent adhibituri. Isti non tanquam laudantes Deũ iudicabuntur, sed tanquam Deum irritantes. Tunc dicet Divinus Judex, se minùs eorũ laudibus delectatũ fuisse, quã si porcorũ grunnitũ audivisset: *Non plùs delectatur, quàm in grunnitu porcorum*; ait Beluacensis.

Considera, quomodo iudicabuntur illi, qui dũ laudes recitant Divinas, garriunt, murmurant, iocantur, & interdum discursus indignos miscent? si taliter cũ terreno Principe loquerentur, vix se continere posset, quin ipsos per fenestras dejicere curaret. Quid ergo fiet, cùm Rex Regum & Dominus Dominantium in die furoris sui ad iudicandos illos venerit?

S. Bernardus ſcribit maximè Deũ iniuriari ab illo, qui exaudiri à Deo poſtulat, & vix, quod ipſemet profert, intelligit: *Magnam iniuriam Deo facio, cùm deprecor illũ, ut mihi intendat, & ego nec mihi, nec illi intendo.* Hinc argue, quòd pœna tanto delicto æqualis decernetur â Deo contra Eccleſiaſticos in officii Divini debita recitatione delinquentes.

Perpende ulteriùs, quòd in Tribunali divino pariter diſcutietur, an horæ Canonicæ congruo tẽpore, conformiter ad rubricas fuerint perſolutæ. Et ut aliquomodo rigorem, quo Deus procedet in iudicio hoc, percipias, cogita modum, quo iudicatus fuit s. Severinus Archi-Epiſcopus Colonienſis, qui poſt mortem condemnatus fuit à Deo, ut per triduum in igneo fluvio arderet, ex hoc folùm motivo, quòd vi-

vivens, omnes & ſingulas horas Canonicas manè ſemper perſolverat; & hoc eo fine, ut reliquum diei liberum haberet ad ſatisfaciendũ publicis occurrentiis, & pertractandis negotiis, quæ ſibi ab Imperatore, cui à conſiliis erat, fuerant commiſſa.

Si hæc s. Severini culpa, quæ adeò venialis videtur, tam rigoroſè punita fuit, quid fiet cum illis Eccleſiaſticis, qui non ex gravi motivo; ſed tantũmodò ut garritionib9, luſibus, venationibus, aut ſæcularibus negotiis vacent, recitationem Divini officii, non anticipant, ſed poſticipant.

Sacerdos mi Frater non patiaris ultra, ut in Dei conſpectu tuæ multiplicentur iniquitates. Examina te rigidè, antequã in Dei iudicio examinandus compareas, omnes defe-

ctus,

ctus, negligentias & irreverentias, quas commisisti, & adhuc forsan in persolvendis horis Canonicis committis. De cunctis verâ cordis compunctione veniam â Deo implora, & reflectas te, non tui similem, sed infinitæ Majestatis Dominum offendisse. Humilia te coram ipso, & emendationem seriò propone, ut in posterum possis dicere: *Psallam, & intelligam.*

CAPUT IV.

Considera, quòd sanctiora verba, quæ ab ore Sacerdotis proferri possunt, sunt Divini verbi prædicatio. Illi ergo Ecclesiastici, qui munus prædicandi exercent, considerare debent, quòd singula ipsorum verba in concionibus prolata, in die judicii ipsorum strictè debent examinari. Inquiret Deus, an verè Divinum verbum annunciaverint, ita,

ut quasi per os eorum ipsemet Deus locutus sit? an verbum Dei ab ipsis annunciatum fuerit tale, ut requiritur ab Apostolo Paulo: *Verbum sanum, irreprehensibile.* Et ut ipse de se dicebat: *Sermo meus & prædicatio mea, non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritûs & virtutis.* An verba ipsorum apta & congrua fuerint non ad seipsos, sed ad Christũ prædicandum? *Non nosmetipsos prædicantes, sed Christum crucifixũ.* An verba eorum unicè ad animarũ salutem, morum correctionẽ, & virtutum augmentum directa; & modestiâ atque gravitate Sacerdoti congruâ pronunciata fuerint? An tandẽ, quod aliis prædicabant, ipsi opere compleverint; nam de his omnibus strictissimam Deo rationẽ reddere tenebuntur.

Perpende ulterius, quâm graviter punientur à Deo illi Concionatores, qui non verbũ Dei, non Christum crucifixũ, sed semetipsos prædicaverunt; qui vix aliquid in concionibꝰ suis pronunciaverunt, quod censurâ non indigeret: qui Ciceronem aut Demosthenem plûs imitari curârunt, quâm in oraculis Spiritûs sancti, & Ecclesiæ catholicæ, ac ss. Patribus versari; qui fabulas plures, quâm sacras Scripturas in suis concionibus miscuerunt. O miseri, quàm inutiliter in similibꝰ laborârunt! Verè araneo comparandi, qui semetipsũ eviscerat, ut muscas capiat.

Quid fiet in Dei iudicio de illis Concionatoribus, qui projicientes verbi divini rete non quæsiverunt morum correctionẽ; sed nummorũ extorsionem, & cathedrã veritatis

in

in telonium negotiationis commutantes, Evangelici muneris dignitatẽ & sanctitatẽ, adeò profanârunt.

Sacerdotes, verbi Dei ministri, seriò cogitate, qualem Deo debeatis dare rationem de verbis à vobis in concione prolatis; curate, ut præteriti defectus in posterũ emendentur, & firmiter proponite tales esse, quales dicebat Apostolus: *Non sumus sicut plurimi, adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo corã Deo in Christo loquimur.*

MEDITATIO XIII.

De iudicandis mentis cogitationibus, & cordis affectibus Sacerdotum.

CAPUT I.

COnsidera, quòd si in iudicio particulari de omni verbo otioso erit ratio reddenda, pariter de mentis cogitationibus Deus iudex: *Qui*

est discretor cogitationum, & intentionum cordis, examen rigorosum instituet, *ne minimæ quidem cogitationes indiscussæ remaneant*; ait d. Gregorius super verbis Matthæi Apostoli: *Omnes capilli vestri numerati sunt.*

Perpende itaque o Sacerdos, quòd in illa die severissimè discutietur, an cogitationes tuæ fuerint semper statui tuo congruentes; cũ enim Ecclesiastici sint Deo consecrati, & ipsius cultui dedicati, in mentibus ipsorum omnis cogitatio ad officii Sacerdotalis debitam satisfactionem debet esse directa; & hoc denotat abrasio capillorũ in vertice capitis facta, prout docet Hugo à s. Victore illis verbis: *Ut mentem ad superna contemplanda & desideranda liberam habere doceantur.*

Hinc est, ait d. Gregorius, quòd

Ecclesiasticus cõparere debet corã Deo mundus ab omni carnis, & sangvinis cogitatione: *Is, qui in divinis obsequiis assumitur, debet ante Dei oculos à cunctis carnis cogitationibꝰ mundus apparere;* & hoc mysticè etiam significat illud præceptum Ecclesiasticis factũ in lib. Numer. cap. 8. *Levita radat omnes pilos carnis suæ.* Unô verbô debet Sacerdos totaliter immunis esse ab omnibus cogitationibus vanis, otiosis, & superfluis; & hoc indicat etiã d. Augustinus illis verbis: *Caput radere significat, cogitationes terrenas & superfluas à mente resecare.* Et quãvis Sacerdotes inter mundanos sint, nihilominũs à terrenis rebus mente absentes esse debent; & ita quidem de primis novi testamenti Ecclesiasticis dixit Christus: *De hoc mundo non estis.*

Perpen-

Perpende itaque, quòd quemadmodum tenentur Sacerdotes propriam mentem cæleſtibus cogitationibus occupatam habere; ita in Tribunali Divino rigidum fiet ſcrutinium, an toto vitæ ipſorum tempore hanc obligationem adimpleverint. Multitudo innumerabilium fermè cogitationum, quibus mens noſtra occupata fuit, quamvis nunc totaliter à memoria noſtra exciderint; nihilominus in Dei archivo cuncta notata manent, ut ſuo tempore ratio à nobis ſuper ipſis reddatur. Hoc ait Deus in Deuter: *Condita ſunt apud me, & ſignata in theſauris meis.*

Perpende ulteriùs, ſi nunc ad Dei Tribunal vocareris, ad rationẽ reddendam, qualibus cogitationibus mens tua repleta appareret; forſan cogitationibus Dei, & rerum cæleſtium?

ſtium? vel millenis cogitationibus, turpibus, & indignis? cogitationibus iræ & vindictæ, cogitationibus ſuperbiæ, & ambitionis, cogitationibus ſæcularibus, & terrenis? Forſan à quo es Eccleſiaſticus, id, quod minùs cogitâſti, fuit Dei honor, & cultus, proximi utilitas & ædificatio. Quale ergo tremendũ de mente tua fiet iudiciũ, quando corã puriſſimis Dei oculis comparebis?

Vocavit ſemel Dominus Prophetam Ezechielem, ut ipſi monſtraret rẽ ſuper omnes abominabilẽ. Quid putas autem ipſi demonſtraverit? Templum ſuum demonſtravit turpiſſimis animalibus repletum. Hæc autem viſio nihil aliud ſignificare voluit, quàm mentem Sacerdotum, qui ſunt templum Dei, plenã terrenis, & à Deo alienis cogitationib9; uti ait ſuper hoc textu d. Grego-

rius: *In reptilibus cogitationes omninò terrenæ ſignificantur.* Quid tibi ergo expectandum eſt o Sacerdos, cùm veneris ad Dei iudicium mente monſtris adeò deformibus plenâ? Id tu ipſe recogita. Interea ego tuo proſpiciens commodo, téque ad pœnitentiam excitare ſtudens, conſiliũ Spiritûs ſancti tibi ſuggero: *Sume tibi gladium acutum,* nempe efficacẽ reſolutionem, & mortificationem, *radentem pilos* tuarum nempe cogitationum vanarũ, & inutilium, *&* *duces ſuper caput tuum,* auferendo nempe à mente tua quidquid Dei non eſt, aut ad Deum aliquomodo pertinere non vides; & ſic animæ tuæ cauſam in Dei iudicio reddes ſecuram.

CAPUT II.

PRæter examen cogitationum, etiã actionum intentio examinabitur.

Certum eſt enim, quòd ab intentione noſtra pura, aut impura, noſtrarum etiam operationũ ratio dependet: *Si oculus tuus ſimplex fuerit*, ait Chriſtus, *totum corpus tuum lucidum erit; ſi autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebroſum erit*.

Et o quàm ſubtiliter examinabit, & ſcrutabitur æternus Judex Divini ſui luminis acie, an verè bene operari intendebas, cùm aliqua opera perficiebas. De hoc certificat nos Apoſtolus illis verbis: *Vivus eſt ſermo Dei & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, & pertingens uſque ad diviſionem animæ & ſpiritûs, compagum quoque ac medullarũ, & diſcretor cogitationum & intentionum cordis:* Quæ verba à d. Anſelmo in rem hanc explicantur.

Nunc conſidera, quale ſcrutiniũ

erit de illo Sacerdote, qui *plantatus in domo Domini, in atriis domûs Dei nostri*, ut in omni actione, & operatione sua Dei gloriam, & animarũ salutem intendat, de eadem Dei gloria, & proximi salute nihil omninò curavit, sed perverso fine omnia in propria commoda, & utilitates direxit.

Considera, quòd in tremendo Dei iudicio scrutandæ venient primæ tuæ cogitationes de assumendo statu Ecclesiastico; quapropter examinabitur, an intentio tua directa fuit ad majorẽ Dei gloriã, & obsequiũ, vel ad tuas majores commoditates.

Tunc etiam diligentissimè perpendetur, qua intentione suscepti Sacerdotii munia exercueris, & an labores tuos in Ecclesiæ famulatũ, vel solummodò ad meliorem tibi procurandam conditionẽ direxeris;

an comparaveris tibi meritum apud Christum, vel gratiam apud Superiores, ut Sacerdotio ditareris; uno verbo: An ex devotione, & zelo, vel ex ambitione, & utilitate ad statum Ecclesiasticum elevari procuraveris.

Tunc examinabitur, quali intentione accessisti ad sacrum Altare, an scilicet sacrificium Deo oblaturus, an stipendia lucraturus. Examinabitur, quâ intentione curã animarũ suscepisti, an nimirum, ut eas tanquam gregis tui oviculas duceres, ac divino verbo pasceres; vel ut eas tonderes, ut lanam, & lac pro tuis commoditatibus accumulares. Examinabitur, quali intentione illi Familiæ succursum præbueris, an scilicet, ut honorem ipsius periclitantem sustineres, vel potiùs ut labentem totaliter opprimeres. Exami-

nabitur, quali intentione sedē confessionalem frequentâsti, an, ut animabus merita sangvinis Christi dispensares, vel ut â pœnitentibꝰ munera exigeres.

Tunc scrutabitur Judex Deus, an verbum Dei annunciaveris eâ purâ & rectâ intentione, quâ id fecerunt Apostoli: *Non in capturam auri & argenti, sed in capturam animarum*, ut ait d. Bernardus. Vel potiùs ut tuorum talentorum pompam faceres, & tibi ad præbendas, & dignitates Ecclesiasticas viam aperires. O Sacerdos, Sacerdos tibi agendū est cum Deo, qui omnia scit, omnia videt, omnia distingvit, & falli non potest. *Ipse enim*, ut ait Apostolus, *illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium.*

Quòd si inveniet tuas intentiones minùs puras, & rectas fuisse, quali

putas rigore contra te procedetur? Accusavit se semel in Tribunali confessionis magnus Dei Servus & Sacerdos Antonius de Colellis, quòd in impertienda absolutione uni ex suis pœnitentibus, mentem ad Deũ non elevaverat, multùmque angebatur desuper, sciens magnum rigorẽ, quô Deus procedet in iudicio contra illos Sacerdotes, qui in omnibꝰ ipsorum actionibus, mentem ad Deũ non elevant. Quid ergo fiet vobiscum o Sacerdotes duplices corde, impuri, & in omni vestra intentione foedi? Quid vobis in iudicio dicet ille Dominus, qui districtè adeò vobis iniunxit simplicitatem columbarum: *Estote simplices sicut colũbæ.* Nunc desuper seriò vos reflectite, & antequam iudicii terribilis apparatus adveniat, emendate, quæ peccâstis, & seriò in posterum animad-

vertite, quæ hucusque non cogitâstis. In omnibus autẽ, quæ ad normam officii vestri, facturi estis, mentem imprimis ad Deum elevate, dicentes: *Domine, hæc pro te, & sola gloria tua.*

CAPUT III.

Considera, quòd non minùs exactum fiet scrutinium de affectib9 cordis, quàm de mentis cogitationibus, ut appareat, an Deo fuerint uniti, quemadmodum exigit dignitas Sacerdotalis.

Et ut hoc meliùs intelligatur, perpende, quòd Deus ab omnibus hominibus requirit non partem, sed omnes & singulos affectus, & amores, qui à cordibus eorum exeunt; præcepit enim in Deuter. *Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo*: Quia id debetur ipsi tanquam ultimo fini nostro, ad quem obliga-

mur omnes motus cordium noſtrorum dirigere; & de hoc ſtrictã requiret rationem Deus in ſingulorũ finali iudicio.

Perpende itaque, quanto majori rigore ſit examinaturus, an Sacerdotum affectus, & amores ad ipſum ſolum fuerint directi, cùm ipſis vel maximè incubuerit illum ſolum amare, illi ſoli ſervire; nam in eorũ ordinatione proteſtati ſunt ſe cunctis terrenis renunciare, & ſolum Dominum pro ſuæ hæreditatis parte habere. Quàm ſtrictè & ſeverè punietur ille Sacerdos, qui hoc non fuit operatus! nec ullã poterit pro ſe adducere excuſationem, cum objectum ex natura ſua adeò fuerit amabile, & actus amoris adeò homini connaturalis; & præterea Deus ipſi tanta auxilia ſuppeditaverit ad ſe amandum: imò infinitis propè

beneficiis illũ cumulaverit, ut quasi necessitaretur tantum suum Benefactorem diligere.

Præterea perpende, quòd Deus se adeò zelotem monstravit in hoc quasi tributo à Sacerdotibus exigendo, ut à primæva institutione ordinis Levitarum, ordinaverit, ut Tribus Levi nihil proprii possideret; significans per hoc Ecclesiasticos terrenis rebus non debere esse addictos; sed cunctos cordium affectus soli Deo consecrare.

Hìc ergo unusquisque perpendat, si Tribunali Divino præsentatus, respondere poterit se pro omnium affectuum & amorum suorum scopo, Deum solum habuisse, quòd si invenerit se aliis affectibus, & amoribꝰ occupatum fuisse, seriò pœniteat, & de præteritis dignam pœnitentiã agens, studeat in posterum adimplere

plere monitum d. Apoſtoli Pauli: *Quæ ſurſum ſunt quærite, quæ ſurſũ ſunt ſapite, non quæ ſuper terram.*

Perpende inſuper, quàm rigidè procedet Deus contra illos Sacerdotes, qui ne minimam quidẽ particulam cordis ſui Deo præbuerunt; ſed ſola terrena, & tranſitoria curârunt; qui magis honorem propriũ, quàm Dei gloriam amârunt, qui Deũ viliſſimo lucro temporali poſtpoſuerunt. Iſtis tantò gravior pœna reſervatur, quò diutius divinis inſpirationibus reſtiterunt. Stabat Deus ad oſtium cordis ipſorũ pulſans, ſed non niſi repulſas, & obſtinationes reportabat; & etiamſi tenerrimis vocibus diceret: *Præbe fili mi cor tuum mihi*, nunquam exaudiebatur, ſed potiùs contemnebatur. Meritò itaque ſeveriſſimè aget Deus in iudicio contra iſtos, qui

verterunt ad eum tergum & non faciem, & prout ipsemet dixit per Jeremiã: *Vicissim dorsũ & non faciẽ ostendet eis in die perditionis eorum.*

CAPUT IV.

COnsidera, quòd unus ex majoribus defectibus Ecclesiasticorum est inordinatus affectus ipsorũ erga sibi sangvine coniunctos, & propterea super hoc puncto exacta fiet investigatio in Tribunali Divino.

In lege antiqua mos erat, ut quicunque ministerium sacrum assumeret, solemni ritu suorum consangvineorum inordinato affectui renunciaret, & proprio Patri & Matri diceret: *Nescio vos.*

S. Ambrosius ait, hanc esse verã separationem, & segregationẽ status Sacerdotalis à statu sæculari, nimirum absque affectu incongruo proprios domesticos, & coniunctos respice-

ſpicere. Et idem ſanctus ait, Sacerdotem debere ſe ſuis denegare, & ſoli Deo ſe præbere: *Ut ſuis etiam ſe abneget, qui Deo ſervire geſtit.* Hinc aliquis ingrediens ordinẽ Ecclesiaſticum intra ſe dicere debet: *Extraneus factus ſum fratrib9 meis, & peregrinus filiis matris meæ.*

Quàm ſeverè igitur iudicabuntur illi Eccleſiaſtici, qui debitum hoc non impleverunt, imò ne Parentib9, aut coniunctis diſplicerent, neglecto Dei honore & animarum ſalute poſthabita, rebus temporalibus ſe totaliter immerſerunt. Severũ & formidabile fuit iudicium Dei cum Sacerdote magno Heli, uti antea dictum eſt; & rationem habemus in illis verbis ex primo Regum: *Quia magis honorâſti filios tuos, quâm me.* Simile ſibi expectent iudicium illi Sacerdotes, qui conſangvineorum

com-

commoditatibus, propriorũ muniorum impletionem poſtpoſuerunt.

Sacerdos, qui adeò tuis addictus es conſangvineis, ut propter illos ſæpè tuam proſtituas dignitatẽ, vide, ne adductus ad Divinum Tribunal, tibi exprobretur: Honorâſti nepotes tuos, cognatos tuos, plus quàm me, ideo partem non habebis mecum, ſed cum reprobis æterno igne punieris.

Præterea ut magis agnoſcas, quã rigorosè procedetur in Divino Tribunali, conſidera id, quod revelatum fuit s. Ludgardæ, nimirũ, quòd Innocentius III. Summus Pontifex, quamvis Univerſalis Eccleſiæ zeloſiſſimus Paſtor & raris virtutibus ornatus, nihilominus vix ad infernum damnatus non fuit propter inordinatum affectum erga conſangvineos ſuos. Si itaque Summus Sacer-

dos

dos aliàs tam pius, & religiosus, in periculo æternæ damnationis fuit propter excessivum affectũ erga sibi coniunctos, quid fiet de illis Sacerdotibus, qui ut suis consangvineis succurrant, actiones Sacerdotio indignas perpetrant? Quid fiet de illis Ecclesiasticis, qui ut consangvineos splendidos reddant, altaria & Ecclesias proprias ornamentis suis spoliant? Quid tandem fiet de illis Ecclesiasticis, qui in distributione proventuum Ecclesiæ, vel Beneficiorum collatione non aliud, quàm carnem & sangvinem respiciunt? væ illis, qui hac pice infecti coram Tribunali Divino comparebunt; non illos nepotes vel consangvinei à potenti manu Dei defendere, & protegere poterunt, nullus enim est, *qui de manu sua possit eruere*. Cogitet ergo unusquisque se nullum habere

magis

magis coniunctum, quàm animã suã; hæc ergo in salvo ponenda est, nec periculo exponenda, ut emolumentis suorũ prospiciat. Ipsos iuvare, opus est charitatis, sed ita cautè & providè, ut per hoc nullum statui Sacerdotali, & ipsius obligationib9 præiudicium fiat. Examina teipsũ, & si te in similibus reum repereris, dignos fac pœnitentiæ fructus; & ne in posterũ similia perpetrare tibi contingat: *Obliviscere populum tuũ, & domum Patris tui.*

MEDITATIO XIV.

De iudicandis omissionibus Sacerdotum & Ecclesiasticorum.

CAPUT I.

COnsidera, quòd in severo examine vitæ tuæ in particulari iudicio faciendo non solùm ponderabitur bonum & malum, quod unusquis-

quisque fuerit operatus, sed etiam illud bonum, quod, cùm potuisses facere, omisisti, & pro certo habeas, quòd æterna damnatio non tantùm commissione, sed simplici incurritur omissione.

Perpende itaque, quòd ratio à te exigetur de bono, quod pro utilitate animæ tuæ facere neglexisti. Imprimis autem examinaberis circa tempus, quod tibi à Deo concessũ fuit, tanquam pretiosus thesaurus, ut virtutis & gloriæ meritũ acquireres; tu autem otiando illud consumpsisti: *Vocavit adversùm me tempus.* Sis autem certus, quòd de singulis momentis à te consumptis in otio, strictam dabis Deo rationem.

Mandavit s. Archiepiscopus Mediolanensis Carolus, ut in visitatione suæ Diœcesis diligentissimè inquireretur: *In quibus rebus Clerici*

tem-

tempus insumerent. Quid putas ergo fiet in visitatione zelantissimi Pastoris animarũ Jesu Christi? Certò certiùs vocabit adversùm te tẽpus.

Perpende, quòd dum Sacerdotes, & Ecclesiastici super hanc veritatẽ nullatenus se reflectunt, sũmo Ecclesiæ sanctæ dolore advertitur, quòd *dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum*: Nullũ enim est forum, in quo plures Sacerdotes otio dediti non conspiciantur; non est recreatio, ubi aliquis Clericus non assistat, non est popularis aliqua festivitas, in qua plures non interveniant Sacerdotes, interdum etiam, quæ sunt muneris sui negligentes.

Quid poterunt ii respondere æterno Judici, cùm fremens irâ interrogabit illos: *Quare tota die fuerint otiosi?* Non erit ipsis possibile di-

le di-

le dicere: *Quia nemo nos conduxit*; quia cùm fuerint Clericali militiæ adſcripti, eo ipſo conducti fuerunt ad propriæ perfectionis acquiſitionem, & aſſiduum Divinæ Majeſtatis famulatum, uti aiebat Apoſtolus: *Solicitudine non pigri, ſpiritu ferventes, Domino ſervientes*. Similiter allegare non poterunt virium debilitatem; nam ad Dei ſervitium, & ad propriæ conſervationis ſanctitatem modicæ vires ſufficiunt. Deinde quomodo ſe excuſabunt illi Sacerdotes, quibus labor placet, ut genio, & commodo ſuo indulgeant; cùm autem de procuranda Dei gloria & animarum ſalute agitur, qualemcunque vel minimum laborem recuſant. Contra hos exclamat S. Auguſtinus, dicens: *Delectat labor, ut fera capiatur, & non delectat, ut Deus acquiratur.*

Quid

Quid ergo fiet cum iſtis in Divino iudicio? Procul dubio habent, quod contremiſcant, & timeant ſe ab æterna mercede excludendos. Conſiderent, quòd Epiſcopo Laodiciæ, quia tepidus erat in operando, minatus eſt Deus illũ à ſe expellere: *Quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo.* Apocal. 3. Quid ergo erit in Tribunali divinæ iuſtitiæ expectandum ab illo, qui non solũ tepidus, ſed negligens in bonis operibus fuit? Si Dominus minatur ejicere à domo & famulatu ſuo illũ, qui ſervit quidem, ſed cum tepore, quantùm timere debebunt ſervi otio dediti, & omnem laborem pro Deo, proximo, & propria ſalute reſpuentes?

Perpende inſuper, quòd Dominus rationem exiget à Sacerdotibꝰ de cunctis bonis neglectis, & omiſ-

ſis; examinabit, quoties absque urgenti causa miſſam celebrare prætermiſerint, privantes per hoc Deũ, & Eccleſiam honore, qui inde reſultat, ſemetipſos & animas defunctorum tantâ ex illo ſacrificio provenienti utilitate; rationem exiget de omiſſis horis Canonicis, de non obſervatis ieiuniis Eccleſiaſticis; de non procuratis ſibi auxiliis ſpiritualibus, quæ ex concionibus, & ſacris exhortationibus ſibi abundanter acquirere potuiſſent.

Tandem perpende, quòd Deus exiget rationem de ſcientia, & doctrina, quas ſibi procurare neglexerunt, cùm Sacerdos debeat eſſe: *Totius ſanctæ ſcientiæ peritiſſimus*, ait Dionyſius Areopagita. Et s. Hieronymus explanans illum textum Malachiæ cap. 2. *Labia Sacerdotis cuſtodient ſcientiam*, ait: *diſcamus Sa-*

cerdotē doctum esse debere; & s. Gregorius Papa ait: *Non debere Sacerdotē ex defectu doctrinæ, erroris esse capacem: quia constitutus est à Deo, viam errantibus demonstrare.*

Hinc sequitur, quòd omnes errores occurrentes in sacro ministerio, & ab exigua Sacerdotũ scientia procedentes, in Dei iudicio debent rigidissimè examinari.

Sacerdos negligens in bene agendo temetipsum coram Deo examina, & vide quantum temporis otiando consumpsisti, vel malè impendisti, & in rebus futilibus dissipâsti, & scias cuiuscunque illius temporis momenti, quô thesauros cælestes tibi poteras comparare, à te rationem Deo esse reddendam. Perpende, quoties id facere omisisti, ad quod ex præcepto tenebaris: Quanta bona pro anima tua facere, quan-

tam perfectionẽ acquirere potuisti: quantas occasiones, & commoditates tibi à Deo concessas neglexisti; & scias de omnibus his à te rationẽ esse reddendam. Perpende tandem, si scientiam circa res ad officiũ tuũ spectantes acquirere neglexisti, & solummodò propriæ commoditatis, cupiditatis & malitiæ studio incubuisti, scias de his omnibus à te Deo rationem esse reddendã. Itaque antequam corã tremendo illo Tribunali compareas, vide, ut pœnitentiâ, dolore, & lacrymis transactos errores emendes.

Inde seriò propone otiũ evitare, tempus in iis, quæ sunt ad Dei gloriam & tuæ animæ salutem sedulò impendere, & media, atque occasiones, quas tibi interdum Deus offert pro tuæ animæ emolumento, nunquam negligere, sed toto animi conatu

natu majorē ſemper tui perfectionē, & Sacerdotalis officii opportunam ſcientiam tibi comparare; & ſic tuã, proximique animam poteris lucrari. *Attende tibi & doctrinæ, hoc enim faciens & teipſum ſalvum facies, & eos, qui te audiunt;* ait Apoſtolus 1. ad Tim. 4.

CAPUT II.

COnſidera, quòd factâ diſcuſſione boni â Sacerdotibus neglecti circa propriam utilitatem, diſcutientur negligentiæ ipſorum circa auxilium proximi. Et hic perpende ſtrictam rationem à te dandam Jeſu Chriſto Judici tuo, ob neglecta, tam ſpiritualis, quàm corporalis miſericordiæ erga proximos tuos opera.

Hìc te mente conſtitue coram Deo Judice tuo, & oculis præ confuſione in terram demiſſis, ſeriò cogita, an verè opera miſericordiæ erga pro-

proximum tuum prætermiſeris, cogita, quoties pauperi eleemoſynam erogare poteras, & non feciſti; quoties unico verbo, aut recommendatione aliquem miſerum ſublevare poteras, & non feciſti; quoties nuditatem alicuius familiæ cooperire poteras, & non feciſti; quoties periclitanti pudori ſuccurrere tibi commodum fuerat, & non feciſti; unô verbô, quoties proximi tui ad te pro auxilio confugerunt, & tu ipſis reſpondebas: *Neſcio vos.*

Quid tunc reſpondebis o Sacerdos, Judici animæ tuæ, & vel maximè ſi poſſides Eccleſiaſticos proventus, qui patrimonia ſunt pauperum?

Reſpondebis forſan: *Domine, quando te vidimus eſurientem, aut nudũ, aut infirmũ, aut in carcere detentũ?* Nullatenus hoc reſpondere poteris; quia optimè ſcis, & in Evangelio

legisti, & aliis insinuâsti, quòd quæ fiunt pauperi, ipsimet Christo fiunt, & quæ pauperi negantur, Christo negantur.

Contremisce itaq; & reflecte te, quòd hoc iudicium, & examen sequitur illud formidandum: *Discedite à me maledicti in ignem æternũ.* Considera, quoties hanc sententiã promeritus fuisti, & cor tuum excita ad præteritorum errorum contritionem, & futuræ tuæ vitæ reformationem.

Perpende ulteriùs, quòd, qui misericordiã impendit erga proximũ, & ipsi in suis necessitatibus succurrit, optimè res suas pro futuro sui iudicio disponit: *Qui miseretur & commodat, disponet sermones suos in iudicio,* & Dominus protestatur se misericordem cum misericordibus futurum: *Beati misericordes, quoniã*

ipsi misericordiã consequentur. Adeò-que si animæ tuæ providere desideras, antequam ad iudicium comparreas, misericordiæ opera erga pauperes, egenos, & miserabiles exercere nullatenus negligas.

Inde quoque perpende, quòd si omnes Christi fideles tenentur misericordiæ opera exercere, tantò magis hoc facere incumbit Sacerdotibus, quibus plus quã laicis curæ esse debet, pauperibus subvenire; cùm enim in ipsorum ordinatione manus ipsorum inunctæ fuerint sacrô oleô, quod est symbolum misericordiæ erga proximum, ut observat piissimus Barrada, dicens: *Misericordiam oleum indicat, manus igitur inunctas oleô non tenaces, sed misericordes, & erga pauperes liberales esse oportet.* Hinc in Dei iudicio strictè examinabitur, an Sacerdotes

ritè & debitè hanc ipſorum obligationem impleverint.

Si itaque miſericordiæ operibus res animæ tuæ diſponere potes, ut tibi in iudicio tuo proſperè ſuccedat; & ſi uti Sacerdos id facere teneris, reſolve te tandem hoc ſeriò adimplere. Non te pigeat aliquid de tuis proventibus in auxiliũ egenorum impendere; non ſint manus tuæ clauſæ; ſed ſemper apertæ ad ſubveniendum pauperibus. O deplorabilem miſeriam! clamabat Hugo Cardinalis: *Manus Sacerdotũ modò inunctæ ſunt pice cupiditatis ad retinendum, quæ deberent eſſe inunctæ inunctione charitatis ad largiendum.*

CAPUT III.

COnſidera rationẽ, quã exiget Deus à Sacerdotibus de bono, quod pro beneficio animarum proximi ſui operari neglexerunt; nam ſuper hume-

humeros Sacerdotũ innititur totius orbis ſpirituale auxilium, ut ait S. Eucherius: *Onus totius orbis portant humeris ſanctis.* Et de ipſismet Sacerdotibus quò ad proximorum auxilium loquebatur Spiritus ſanctus, cùm ait per Regiũ Prophetã: *Poſuit ſuper eos orbem.* Quapropter de illa utilitate ſpirituali, quã animabus afferre poterant iuxta talentum ſibi à Deo conceſſum, quãque neglexerunt, ſtrictiſſimã rationẽ Deo in die iudicii reddere debebunt.

Ut autem de hac veritate certior fias, commemora tibi illam parabolam à Chriſto propoſitam, & à S. Matthæo relatam, nimirum de illo Domino, qui diſceſſurus in regionẽ longinquam vocavit Servos ſuos, eisque ſecundùm propriam menſurã talenta diſtribuit.

Licèt hæc parabola ſingulis fide-

libus applicetur, nihilominus uti explicant plures Sacri expoſitores ſpecialiter Sacerdotibus & Eccleſiaſticis propoſita fuit; cùm enim ipſi â Deo conſtituti ſint ſui coadiutores in procuranda animarum ſalute, & ipſis ſecundũ cuiusque menſurã, talenta â Deo tradita ſint, ſtrictè examinabitur in iudicio particulari, quid de talentis fecerint, & an aliquod emolumentum ex ipſis procuraverint, vel tanquã pigri & otioſi ſervi in terram foderint.

Perpende, quòd Sacerdos negligens in negotiatione ſui talenti, in vanũ ſe excuſabit, aſſerens ſe pauca poſſediſſe talenta, adeòque veluti inhabilẽ, ſaluti animarũ non incubuiſſe; vana inquã erit hæc excuſatio; quia qualecunque etiam minimũ talentũ ſibi â Deo conceſſum negotiari, & aliquid ſuperlucrari tenebatur. Similiter

militer se excusare non poterit, quòd suum talentũ licèt non negotiatus fuerit, attamen in malum non impendit; non enim sufficit, talentum non dissipâsse, neque in malum impendisse, ut à rigoribus Divinæ iustitiæ se possit eximere.

Perpende ergo & scrutare, quomodo tua sis negotiatus talenta, & si vis rebus tuis in Divino tribunali providere, stude, ut de qualicunque tibi à Deo talento concesso, lucrum aliquod Deo offerre valeas; & sic maximo gaudio tibi dici audies: *Quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudiũ Domini tui.*

Perpende ulteriùs, quòd æternus Judex rigidissimè examinabit, quot animas ad cælum dirigere poteras, quot ad perfectionis statum elevare, quot bono exemplo tuo ædificare,

& emendare poteras, & non fecisti.

Quot poteras Christi doctrinam, fidei rudimenta christianè vivendi methodum, vitia & peccata evitandi antidotum docere, & non fecisti. Talentum in terram fodisti. Vivam Dei imaginem, nempe proximi tui animam in luto peccatorum, in potestate dæmoniorum iacentem vidisti, & tu, cui ex officio incumbebat illam liberare, non curâsti.

Cadit iumentũ, ait s. Bernardus, & ipsius misereris, auxiliúmque ipsi præbes; pereunt animæ, & tu inutilis spectator non nisi intueris: *Cadit asina, est qui sublevet: Perit anima, & nemo est, qui reputet.*

Hostes Jesu Christi semper proficiunt, nova occupant loca, & tu, qui militiæ Clericali adscriptus es, & stipendiis uberibus gaudes, non sumis arma zeli pro defensione.

Quid

Quid pro hoc respondebis Deo in iudicio tuo? Certum est, quòd singularum animarum, quæ perierunt, quásque iuvare poteras, ne perirent, strictissimam Deo redditurus es rationem, veluti de talento in terra sepulto. Hinc ait s. Augustin. quôd in die particularis iudicii, non solũ ab Episcopis, sed ab omnibus Sacerdotibus *sunt omnium animæ requirendæ*, & s. Joannes Chrysostom. loquens de Sacerdotibus ait, ipsos Spiritum sanctum ideo recepisse, ut omnibus fidelibus auxilium spirituale præbeant; quôd si id negligunt, licèt aliunde pii & virtuosi sint, nihilominus certò certiùs dãnantur.

O Sacerdotes seriò tandẽ de vobismetipsis recogitate, & mementote admonitionis beati Pauli Apostoli: *Hortamur vos, ne in vacuũ gratiam Dei recipiatis.* Unusquisque

vestrûm exerceat talentum sibi à Deo concessum, & qui concionari nequit, hortetur, consilia præbeat sancta, & Dei offensam pro viribus impedire contendat, ut prosequitur idem Apostolus: *Unusquisque sicut accepit gratiam in alterutrum.* Et continuò intra se dicat cum eodem Apostolo: *Væ mihi si non evangelizavero.*

Solent Sacerdotes otiosi, & à servitio Divino alieni subtilitates adinvenire, dicentes: Solis Pastoribꝰ & curam animarum gerentibus verbum Domini proximis annunciare, & animarum solicitudinem incumbere; simplicem autem Sacerdotem ad hæc non obligari; quòd si id faciat, opus merè supererogationis exercere. Ut autem similibus os obstruatur, id sufficit considerare, quòd in prima meditatione ponde-

ratum ſuit. Hortor autem eos cum d. Gregorio Papa, ut à vanis his cogitationibus abſtineant, & quidquid ſcientiæ ac prudentiæ poſſident, eò dirigant, ut vitam Sacerdotali officio congruam ducant: Ut tẽpeſtivè res animæ ſuæ diſponant, ſẽper cogitantes, ſe iudicandos eſſe à Deo infinitæ ſapientiæ, corã quo ſubtilitates, & excuſationes nullo modo valebunt, & ut ait d. Gregorius: *Tantò ſubtiliores rationes vitæ ſuæ parare debent, quantò ſapientior eſt Judex, quem ſuſtinent.*

CAPUT IV.

COnſiderandi hìc remanent illi Eccleſiaſtici, qui curam animarũ gerunt, & ipſis inculcanda remanet ratio ſtrictiſſima, quam ſupremo Judici reddere tenebuntur de omnib9 negligentiis in cura animarum ſibi commiſſarum ritè gerenda patratis;

& ipsis intimanda veniunt verba Sapientiæ: *Judicium durissimum his, qui præsunt, fiet.*

Considerent ergo, & pro infallibili habeant, quòd de singulis sibi commissis animabus Deo rationem dare debebunt, uti ait Apostolus: *rationẽ pro animab9 vestris reddituri.*

De omnibus dixi animabus, non coniunctim, sed singillatim de singulis, *Omniũ, quos regis, mulierũ & puerorũ, à te reddenda est ratio,* ait d. Joannes Chrysostomus; idque tã exactâ discussione, ut non majorem de propria anima daturi sint rationẽ.

Itaque Sacerdos, qui regis animes, seriò considera hanc veritatem, & cum d. Augustino pondera angustias & pericula, quibus in judicio anima tua cruciabitur; si enim unusquisque strictam adeò rationẽ de propria anima dare tenebitur, quid tecum

cum

cum fiet, qui de tam multis examinaberis: Si pro se unusquisque in die iudicii vix poterit rationẽ reddere, quid de Sacerdotibus futurũ, à quibus sunt omnium animæ requirendæ, nec solùm de Episcopis loquitur, sed de omnibꝰ Sacerdotibꝰ & Ecclesiasticis: *Non solùm Episcopos, sed etiam Presbyteros & ministros Ecclesiæ*; & ipsis proponit considerandum maximum, in quo versantur, periculum pereundi in tremendo iudicio: *In gravi periculo esse cognoscitis.*

Si itaque cupitis æternam evitare damnationem, monitũ Apostoli observate: *Attendite vobis, & universo gregi.*

Perpende ulteriùs, quòd à Deo interrogabuntur, an maturè correxerint, & castigaverint vitia, ut extirparentur: An procuraverint pro

viri-

viribus peccata impedire: An zelaverint pro salute, & emolumento gregis sibi commissi, & an eundem divini verbi pabulo diligenter nutriverint. Quod si hæc facere omiserunt, quidquid animabus illatum est damni, quidquid scandali emersit, totum ipsis imputabitur, quasi ipsi hæc fecissent. Omnium, quæ perierunt per negligentiam ipsorũ; animarum requiret Deus rationẽ; & sic iudicati condemnabuntur velut si infideles fuissent: *Si quis enim suorum, & maximè domesticorũ curã non habet, est infideli deterior*, ait Apostolus. O quot superiores Ecclesiastici, ait sanctus Isidorus, *pro populorum iniquitate damnantur, si eos aut ignorantes non erudiant, aut peccantes non corrigant.*

Nunc cogita, quid erit de illis, qui velut canes muti vident fures,

animas rapientes, & ex timore, vel humano reſpectu tacent. *Canes muti non valentes latrare*, vident lupũ gregi inſidiantẽ, vident tot abuſus, tot vitia, tot peccata, & ipſi dormiunt, *dormientes, & amantes ſomnia*; hinc eſt, quòd *cum omnibus, qui ipſis tacentibus perierunt, ipſi quoque peribunt*; ait d. Proſper. Quid erit de illis, qui collocati ad cuſtodiã vineæ nil minùs curant, quàm animas ſibi commiſſas; ſed profundo ſomno dormiunt, donec *inimicus homo ſuperſeminavit zizania*; procul dubio tales animarum illarũ homicidæ reputabuntur. *Tot occidimus, quot ad mortem ire quotidie tepidi, & tacentes videmus*, ait d. Gregorius.

Magnum debet incutere talibus Eccleſiaſticis timorem id, quod in hiſtoriis Eccleſiaſticis refertur, nimirum quòd Lucifer, & ipſius aſſeclæ

dele-

delegârunt, qui gratias agerent Sacerdotibus Ecclesiarum & animarũ Rectoribus, ex eo, quòd per ipsorũ negligentias quotidie magna turba Christianorum ad infernum descenderet. Hæc satanæ gratiarum actio gravis erit accusatio Sacerdotum in Tribunali Divino, ut in die iudicii ipsorũ à iusto iudice condemnentur.

O mi Deus illumina mentes illorũ, qui curam gerunt animarũ, ut hanc veritatem agnoscant. Tibi autem o Ecclesiastice, parùm est vitam ducere bonam, nisi simul, ut talis sit subditorũ vita, procuraveris. *Quid proderit tibi non puniri tuô, si puniendus es alienô peccatô,* ait d. Prosper.

Examina ergo temetipsum circa omnes negligentias, & omissiones tuas, illásque ad pedes crucifixi fervidis lacrymis defleas; sæpè etiã & atten-

attentè cogites magnũ onus, quod ſuper humeros geſtas, & ſtrictiſſimã rationem à te Deo deſuper reddendam. Hanc praxim ſvadet omnib9 Sacerdotibus; & ſignanter curam animarum habentibus d. Gregorius his verbis: *Sacerdotes, penſemus negotium noſtrum, penſemus pondus, quod ſuſcipimus, faciamus nobiſcum quotidie rationes, quas cum Judice noſtro habebimus.*

MEDITATIO XV.

De confuſione, quam patientur mali Sacerdotes in die iudicii.

CAPUT I.

PRima confuſio, quã patientur Sacerdotes in die iudicii proveniet ex eo, quòd minori ſe præditos virtute, quâm Laici, viſuri ſunt; certum eſt enim, quòd æternus Judex, ut illos magis confundat, exponet

ipſis

ipsis merita, & virtutes Laicorum, quas ipsi, dũ viverent, neglexerunt. Sic enim ait Salvator: *Viri Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione ista, & condemnabunt eam; Regina Austri surget in Judicio, & condemnabit eam*; & quâvis sensus literalis significet Gentiles confusionem procuraturos Judæis; nihilominus sensus moralis denotat, uti advertit Hugo Cardinalis, Laicos & ipsasmet fœminas virtute præstantes, malos Ecclesiasticos & Sacerdotes sũmo rubore & confusione fore affecturos. *Moraliter per Judæos Clerici, per Reginam, & Ninivitas mulieres & Laici designantur.* Quantam itaq; patietur malus Sacerdos confusionem, videns inter electos tot rudes & ignaros, se autem cum tota sua scientia, & doctrina ad sinistram cum reprobis collocatum!

Quan-

Quanta erit confusio Confessarii, & concionatoris videntis tot mulierculas, rusticos & Laicos per ministeriũ suum salvatos, se autem cum reprobis ad æterna incendia condemnatum.

Perpende ulteriùs quantô cruciabuntur pudore illi Sacerdotes impuri, cùm viderint tot Laicos lilia virginitatis illibata servâsse. Quantam patientur confusionem, cùm viderint s. Casimirum cum iactura virginitatis ãpliùs vivere recusâsse. Non minorem sentient confusionẽ Sacerdotes superbi, ambitiosi, & avari, videntes Laicos, qui pro Christo provincias, sceptra, & imperia abdicârunt.

Quanta tandem erit confusio Sacerdotum tepidorum, & in Dei obsequio negligentium, & proximi salutem non curantium, cùm ante se vide-

videbunt Laicos interdum rudes & ignaros, qui Divini amoris igne exarserunt, qui Dei honorẽ zelârunt, & animarum saluti totis viribus incubuerunt, & interdum propterea contumelias, & persecutiones usque ad mortem sustinuerunt.

Procul dubio, ait d. Chrysostomus, maxima & inexplicabilis erit eorum confusio: *Verè magna confusio Sacerdotum, & omnium Clericorũ, quando Laici inveniuntur fideliores, & iustiores, quomodo non sit confusio, esse illos inferiores Laicis, quos etiã esse æquales magna confusio est.*

Sacerdos seriò de te recogita, & antequam in vallem Josaphat pervenias, erubesce & confundere de mala tua conversatione; & ex quo Deus tibi spatium emendationis indulget, & pœnitentiæ, veteres absterge maculas, & meliorem vitã institue.

Per-

Perpende ulteriùs, quòd pro majori confuſione Sacerdotes non ſolùm Laicis virtuoſis, ſed etiam malis & perverſis comparabuntur, ut inde majorem erubeſcentiam & pudorem patiantur, ex eo, quòd ipſi pro Deo non fecerint, & pro æterna ipſorum ſalute id, quod peccatores, & ſceleſti pro dæmone, carne, & mundo operati ſunt.

O quàm magna erit confuſio, dū videbunt filios huius ſæculi prudentiores fuiſſe filiis lucis. Tunc videbunt quantū deſudaverit, quanta ſuſtulerit ambitioſus, ut ad dignitatem, quæ nihil eſt niſi fumus & vanitas, perveniret; Sacerdos autem Regni cæleſtis acquiſitionem turpiſſimè neglexit. Tunc manifeſtabitur, quantum curæ & laboris ſuſtinuerit avarus, ut fallaces divitias acquireret; Sacerdos autē non

cura-

curavit ſibi acquirere perfectionē, ut cæleſtes & æternos theſauros, ipſumq; Deū ſibi lucrifaceret. Tunc patefiet, quàm multùm conſtitit miſero luxurioſo acquiſitio brevis delectationis; omnia enim diſpendia, omnes amaritudines, & curas ſuſtinuit, ut fine ſuo perverſo potiretur. Sacerdos autē ut ad fruitionē Dei & æternæ beatitudinis perveniret, totus negligens, totus incurius fuit. O inexplicabilis confuſio, o inſupportabilis exprobratio, videre ſe à ſceleratioribus mundi ſequacibus ſuperari!

Ab his conſiderationibus hunc tibi cape fructum, ut pro Deo, pro anima, & proximo tuo plùs operari ſatagas, quā iniqui pro mundo, carne & diabolo faciunt. Et cùm ſis Sacerdos filius lucis, ne permittas te à filiis tenebrarum ſuperari; &

ut

ut excites in te contritionẽ, commemora tibi, quã parùm fecisti, ut Deo servires, imò quàm multùm egisti, ut avaritiæ, concupiscentiæ, aliisque vitiis incumberes. Implora ergo â Deo misericordiam, & resipisce, ut in die iudicii ab extrema hac confusione libereris.

CAPUT II.

HIc tibi propono considerandam confusionẽ à malis Sacerdotibus sustinendam, cùm in valle Josaphat fiet iudicium comparativum inter ipsos, & idolorum Sacerdotes fidei lumine carentes.

Perpende, quòd tunc surgent in iudicio Sacerdotes idolorũ Ægypti, de quibus scribit s. Hieronymus, quòd postpositis omnibus negotiis & curis mundanis, semotisq; sæculi rebus, continuò falsis ipsorum Diis assistebant, abiecti & ab omnibus

sibi

sibi sangvine iunctis remoti, à templis suis nunquam recedebant; ita sensuum mortificationi dediti, ut non solùm à carnibus & vino abstinerent, sed interdùm usque ad tertiam diem absque ullo penitùs cibo ieiunarent. Stratum ex palmarũ foliis paratum erat, & pro cervicali frustum durissimi ligni supplebat.

Nunc perpende, quomodo apparebit vita mali Sacerdotis Christiani, prædictorum Sacerdotum vitæ comparata; qualem experietur confusionem ille Sacerdos, qui vitã penè sæcularem duxit, totus in negotiis & mundi curis immersus, assiduus in circulis & comœdiis, Divini cultus, & sui muneris totaliter oblitus?

Quantum ruborem sentiet tunc ille Sacerdos, qui nimiùm suis consangvineis addictus fuit, qui voracitati,

citati, gulæ & deliciis deditus, non nisi recreationes, delicias, & appetitûs illecebras quæsivit, nec de abstinentia, pœnitentia & ieiunio aliquid unquam audire voluit.

Certum est, quòd extrema esset confusio, si Christi Sacerdotes in moralium virtutum exercitio Sacerdotibus diaboli æquales invenirentur, qualis ergo erit pudor non solũ ipsis æquales non esse, sed inferiores? Si non vis tunc confundi, nunc ad pedes crucifixi confundere, & tibi exprobra omnes negligentias, & defectus præteritos, & hos emendare propone; virtutes autem statui tuo conformes amplecti, & exercere seriò promitte.

Perpende ulteriùs, quòd pro confusione Sacerdotũ luxuriæ deditorum, ipsis ostendetur, quanta fecerunt idolorum Sacerdotes, ut puri-

tatē & castitatē illibatā servarent.

Surgent in iudicio Sacerdotes Athenienses, qui ùt refert d. Hieronymus, cùm ad Sacerdotiū promoverentur, amarissimum poculū, ex succo cicutæ, aliarumque herbarum bibebant, ut in ipsis libidinis incendium extingveretur. Qualis ergo pudor Sacerdotum Christianorum, qui ab omni mortificatione, & carnis afflictione abhorruerunt? qualis erubescentia & confusio illorum Sacerdotū, qui cibos delicatos, & generosa pocula adhibuerunt, ut cupiditatem accenderent.

Surgent in iudicio Sacerdotes Romanorum, qui adeò castitatem colebant, ut non solum caprinam carnem non ederent, sed nec nominare auderent, & quia hædera apud ipsos pro luxuriæ symbolo habebatur, illam nec tangere poterant, nec no-

minare. Nunc conſidera, quantô afficientur pudore illi Sacerdotes Chriſtiani, qui tã impudenter verba inhoneſta proferre, & fœdiores ſenſûs actiones admittere non erubuerunt.

Nunc ſi cupis tantã evitare confuſionem, de vitæ emendatione cogita, delicta à te commiſſa deteſtare, pedes Chriſti Salvatoris tui verè contritus amplectere, & clamare non deſinas: *In te Domine ſperavi, non confundar in æternum.*

CAPUT III.

COnſidera, quòd examinatâ in Divino Tribunali cauſâ mali Sacerdotis, & ipſo Sacerdotalis dignitatis indigno invento, imò ſũmè merito, ut æternæ diaboli tyrannidi ſubjiciatur, tunc ſupremus Judex coram univerſo mundo illius Sacerdotis degradationem inſtituet. Hoc

innuit sanctus Joannes Chrysostomus illis terribilibus verbis: *In die iudicii Sacerdos spoliabitur Sacerdotii dignitate, & erit inter infideles;* hoc autẽ fundatur in minis à Deo per Ezechielem factis: *Denudabunt te vestimentis tuis, tollent vasa gloriæ tuæ, & dimittent te nudum, ignominiâ plenum.*

Quòd si hæc degradatio, quæ in hoc mundo fit adeò terribilis & formidabilis est, ut timorem & tremorem circumstantibus incutiat, quid erit de illa, quæ non corã aliquot centenis, aut millenis hominibus; sed coram universo humano genere, coram omnibus Angelis, & dæmonibus à supremo Judice Christo fiet? Perpende, an talem pœnã promeritus fueris, & inde cogita, quòd si tale delictum commisisses, ut degradari, & vivus comburi debe-

res, qualem & quantam non tibi eligeres pœnitentiã, ut hanc pœnã, & confusionem evaderes. Nunc scis forsan te non unum, sed plura perpetrâsse delicta, quibus promeritus es, & degradationem in die Judicii, & ad æterna incendia condemnationem. Quare igitur tibi aliquid violentiæ inferre recusas, ut passiones tuas mortifices, dignam pœnitentiã agas, & tanta confusione temetipsũ non obruas. Hanc veritatem seriò recogita, ut, quæ securitati tuæ sunt necessaria, non intermittas.

Perpende ulteriùs circumstantias huius terribilis degradationis, ut clariùs intuearis confusionem per ipsam à misero Sacerdote sustinendam, inprimis autẽ recogita, quòd omnia delicta & peccata etiam fœdiora ita publicabuntur, ut omnib9 innotescant. Ita Deus minatus est

per Prophetam Nahum: *Oſtendã gentibus nuditatẽ tuam, & regnis ignominiam tuam, & projiciã ſuper te abominationes, & contumeliis te afficiã.*

Quanta ergo erit confuſio Sacerdotis ſummo pudore affecti coram ſuis notis, & corã illis, qui optimã de eo opinionem gerebant. Conſidera, ait B. Dionyſius Carthuſianus, ſi illud turpe peccatũ, quod tu ſcis, cum omnibꝰ ſuis circumſtantiis aliquot amicis tuis propalaretur, quantam inde ſentires confuſionẽ? Qualis ergo erit illa, quam patieris, dũ omnia peccata & delicta tua non coram paucis, ſed coram orbe toto propalabuntur: *Quàm intolerabilis igitur & extrema erit confuſio atque afflictio de univerſis, & ſingulis culpis coram tota univerſitate intellectualium creaturarum accuſari, erubeſcere, & confundi*; ait idem Carthuſianus.

Hæc confusio tantũ incutiet pecca-
tori dolorem, ut in comparatione
illius, leviora futura sint inferni in-
cendia, uti ait d. Basilius: *Plûs tor-
quentur iniqui peccatores pudore in
extremo Judicio, quàm cùm fuerint
igni æterno traditi.*

Si itaque magnã hanc confusionẽ
evitare cupis, vitã in meliùs emen-
des, nec te pudeat nunc deformita-
tes animæ tuæ Confessario patefa-
cere; ita enim faciens ipsas in iudi-
cio divino occultas facies. *Quando
homo detegit, Deus tegit; cùm homo
celat, Deus nudat;* ait d. August.

Mi Deus, qui tam misericorditer
dignatus es ad dignitatem Sacerdo-
talem me exaltare, non permittas,
ut, quod pro gloria mea in me ope-
ratus es, vergat mihi in confusionẽ.
Auxiliare mihi efficaci gratia tua, ut
mandata tua nunquam transgrediar;

Quia tunc non confundar, cum perſpexero in omnibus mandatis tuis.

CAPUT IV.

COnſidera, quòd poſt prædictam turpiſſimam degradationẽ, antequam divinus Judex Sacerdotẽ illũ dæmoniis cruciandum tradet, tanto exardeſcet zelo & furore, ut verba ex ore ipſius, quaſi flamma ignis cõparebunt, uti per Prophetam Iſaiã dicitur: *Ecce Dominus in igne veniet reddere in indignatione furorẽ ſuum, & increpationẽ ſuam in flamma ignis;* & quia iratus Judex extrema reum confuſione obruere volet, verba improperii, ignominiæ, & contumeliæ plena ipſi intonabit, uti minatus eſt per Prophetam Nahum: *Contumeliis te afficiam.*

Conſidera, quòd poſt flammas exprobrationum, immediatè finalis ſententiæ fulmen ſequetur: *Diſcedite à*

te à me maledicti in ignem æternū.

Perpende, qualem faciet impressionem in mente Sacerdotis quodlibet ex his verbis: *Discedite*, procul eas à me tu, qui intimior, & familiaris meus fuisti, nec ampliùs faciē meam speres intueri. *Maledicti*, tu tot benedictionibus cumulatus, Sacerdotali dignitate, & munere exornatus, electus ad aliis benedicendū in nomine meo, nunc maledictione æterna repletus, tua cum dæmoniis in sempiternū erit conversatio. *In ignem æternum*. Tu vocatus ad amœniora pascua in Ecclesiæ meæ agro, tu electus ad quotidianā participationem Corporis & Sangvinis mei; nunc verò ad ignes & cruciatus perpetuos iusto iudicio condemnatus.

O miser Sacerdos, qualis erit confusio tua, cùm similia auditurus es

verba? Quomodo torquebitur cor tuum, dum te dæmoniorum prædã factum confiderabis? Nunc hæc omnia maturè confidera, & tremens cum Job exclama: *Super hoc expavit cor meum, & motum eft de loco fuo; audiet auditionem in terrore vocis eius, & fonum de ore illius procedentem.*

O mi Deus! nunquam, precor, fiat, ut hæc creatura fangvine tuo pretiofiffimo redempta, in manus infernalis hoftis tradatur. Non fiat, ut ego Sacerdos & minifter tuus, à confpectu tuo in flãmas æternas projiciar. Peccavi quidem, peccavi, infernum ideo promerui; fed tempus adhuc eft remiffionis, & indulgentiæ. Nunc non fedes mi Deus in fubfellio iuftitiæ, fed in throno mifericordiæ; confúgio ergo cum fiducia ad tribunal gratiæ, veniam

pofco,

posco, misericordiã imploro. Pedes tuos amplector, nec illos relinquã, nisi benedixeris mihi.

MEDITATIO XVI.

De pœnis, quas in inferno patientur mali Sacerdotes.

CAPUT I.

QUemadmodum Beati sunt quidẽ omnes Dei Comprehensores, non autem omnes eundem gloriæ possident gradũ, sed iuxta cuiuscunque meritorum exigentiam, *stella enim differt à stella in claritate*, ut ait Apostolus 1. ad Corinth. 15. ita in inferno quamvis omnes damnati atrocissimis puniantur suppliciis; attamen non omnes æquali cruciatu mulctantur, sed pro ratione demeritorum infliguntur genera tormentorum, prout habetur in Apocalyp. *Quantum glorificavit se & in deliciis*

fuit, tantum date illi tormentum & luctum.

Hac præsupposita veritate perpende, quòd, qui graviores perpessuri sunt in inferno poenas, erunt mali Sacerdotes. Quod, ut clariùs appareat, sic tecum discurre: Qui Domini sui agnoscit voluntatẽ, eique reluctatur, gravissimis poenis afsici meretur. Cùm ergo Sacerdotes maius, quàm Laici lumen habuerint ad agnoscendam Dei voluntatem, & eidem propriis peccatis contravenire ausi fuerint, hinc est, quòd rigidissimis poenis & cruciatib9 puniri eos debere, omnis æquitas & iustitia deposcit.

Et quidem hoc fiet, ut ait Christus per s. Lucam Evang: *Ille servus, qui cognovit voluntatem Domini sui, & non fecit, vapulabit multis,* nimirum prout explicat Carthusi-

thuſianus: *Pluribus & gravioribꝰ punietur ſuppliciis*. Hanc veritatẽ permiſit Deus manifeſtari s. Macario per animam defuncti idolorum Sacerdotis. Cùm enim hæc anima d. Macario explicâſſet pœnas, quas in inferno patiebatur, & Sanctus, quaſi attonitus dixiſſet: ergo ſuper omnes ibi exiſtentes cruciaris? Reſpondit anima prædicta: falleris, Chriſtiani enim, qui dũ viverent, majori, quã ego lumine fuerant præditi, longè atrociùs quã ego, ibidẽ puniuntur.

O infelices ergo Sacerdotes, ſi illos damnari contingat, nam ipſorũ tormenta, dæmoniorum pœnas ſuperabunt: Ipſimet prout revelavit olim Chriſtus s. Birgittæ in profundiorem inferni locum projicientur: *Præ omnibus diabolis profundiùs ſubmergentur in inferno*, in revelat. cap. 35. Væ ergo tibi o Sacerdos, ſi

pes

pes tuus labitur, & in barathrũ illud præcipitaris. Ibi majora ſupplicia, quàm alii damnati patieris, hoc autem ideò, quia tanto lumine, & cognitione præditus nullo modo de lege, & de tui officii muniis adimplendis fuiſti ſolicitus.

Perpende formidabilẽ d. Hieronymi ſententiam, ubi de pœnis damnatorum Sacerdotũ loquitur, ait enim ſic: *Vulgus indoctum tanquam gith, & cyminum corripietur, Sacerdotes autem magnis ſuppliciis torquebuntur.*

Nunc ergo o Sacerdos conſidera, quantum à Deo lumen accepiſti, ut inter bonum, & malũ diſcerneres, quantam cognitionem de voluntate Domini tui, déque modo illã rectè adimplendi habuiſti. Quòd ſi his non obſtantibus Deũ offendiſti, maxima & ſuper omnẽ humanũ captũ

intenſa

intenſa ſupplicia in inferno te manent. Jtaque totus contremiſce, & cave, ne impoſterum contra Dei voluntatem, & ſacri tui muneris leges aliquid audeas. De præteritis verò defectibus tuis amaram in te excita contritionem, & lacrymis tuis divinam impetrabis miſericordiã, dicens: Mi amabiliſſime Deus, agnoſco infinitam bonitatẽ tuam; ſcio, quòd ſuper omnia mereris amari. Novi maxima mihi à te præſtita beneficia; novi quid pro me feceris, quid pro me ſuſtinueris; ſed pariter agnoſco meã erga te ſummam ingratitudinem, malitiam & perverſitatẽ. Hos autẽ tam graves exceſſus meos deteſtor, & de ipſis à te ſupplico miſericordiam. Promerui infernũ; iuſtus eſſes, ſi me ad illũ damnares, ego autem ſummè iniquus fui, quòd te maximum bonum non amaverim.

Hæc

Hæc recordatio sola torquet cor meum dulcissime mi Jesu, adeòque te oro, & supplico, ut deleas iniquitatem meam, & cor mundum in me crees, quod te amet, diligat, colat, & tandem te perfruatur.

CAPUT II.

COnsidera, quã acerbæ, & crudeles erunt pœnæ Sacerdotibus in inferno dictandæ ob specialem ingratitudinẽ ipsorum erga Deũ, qui illos honoribus, privilegiis, & donis cumulaverat. *Major status fit majoris pœnæ occasio*, ait d. Joannes Chrysostomus; & insuper, *Sacerdos eadem peccans cum populo, multò graviora patietur.*

Quando Deus edixit rationem, quare severiùs in Israëlitas, quã in Gentiles animadvertere volebat, ait se ideò facturum, quia illos maximis affecerat beneficiis. *Vos cognovi ex omni-*

omnibus cognationibus terræ, idcircò visitabo super vos omnes iniquitates vestras. Quæ verba explicans d. Joan. Chrysost. ait: *Ostendit majori illos pœnâ dignos, quòd peccaverint post honores ab ipso acceptos.* Deinde hoc applicat Sacerdotibus, qui, cū peccaverint post acceptum Sacerdotalis ministerii honorem, pœnis inexplicabilibus afficientur.

Proponit idem s. Doctor ulteriùs ponderandum, quòd mali Sacerdotes coram Christo constituti, ut iudicentur, ab ipso honorifico nomine Sanctorum vocabuntur: *Congregate illi sanctos eius, qui ordinant testamentum eius super sacrificia.* Magnum hoc mysterium, sanctos vocare, quos æternis suppliciis parat condemnare. Hoc autem non ex alia ratione, quàm ut commemorans illis honorem, & sanctitatem digni-

tatis,

tatis, ad quam fuerant assumpti, de futuris maximis suppliciis suis sibi persvadeant. *Sanctos appellat, quos est condemnaturus, accusationem augens, honorem adjiciens & majorem significationem supplicii;* ait idem Chrysostomus.

Elevabit ergo manus suas Deus ad puniendos illos, qui exaltati ad statum sanctitatis, illum offendere ausi sunt; hoc enim prædixit Regius vates: *Leva manus tuas in superbiam eorum in finem, quanta malignatus est inimicus in sancto.* Hæc autẽ divinarum manuum elevatio innumerabiles pœnas, & flagella, quibus afficiendi sunt Sacerdotes, significat. Decem plagæ, quibus Deus castigavit Ægyptum, gravissimæ pœnæ fuerunt, & tamen tunc Deus unico usus est digito, prout habetur in Exodo *Digitus Dei est.* Quid ergo

erit, cùm Deus non digitum, sed ãbas manus elevabit ad reprobos Sacerdotes in inferno puniendos?

Consule o Sacerdos rebus tuis, & si tuæ ingratitudinis pœnas æternùm luere non vis, eam nunc detestare, & eandem imposterũ studeas evitare, aliàs inferni supplicia non evitabis.

Perpende ulteriùs cum d. Isidoro, quòd quantum est Sacerdotalis dignitatis pondus, tanta erit gravitas pœnarũ pro Sacerdotibus reprobis. *Tantus ad ipsius pœnam & cruciatũ cumulus accedet, quantus prius in eo honor est collatus.* Si ergo muneris pondus est gravissimũ, consequens est, ut Sacerdotum damnatorũ supplicia absque comparatione acerbiora sint, quàm sæculariũ tormenta.

Descendant igitur Sacerdotes in infernum viventes, ut iuxta d. Ber-

nar-

nardum, illuc *non descendant morientes*, & observent, quòd ignis infernalis longè magis cruciabit Sacerdotes, quàm Laicos. Dæmones quoque crudelissimi infernalis laniena ministri, maximè exercent suã rabiem contra Sacerdotes, quia Dei ministri fuerunt, & ad plurimorum salutem contribuerunt. Character Sacerdotalis in Sacerdotũ animabꝰ impressus erit diabolis calcar ad magis saviendum contra miseros illos sub illorum tyrannide cruciandos in illo igne devorante, & ardoribus sempiternis.

O Sacerdos tam sublimiter à Deo exaltatus, & tamen Deũ offendens, quare non cogitas, quòd ministeriũ hoc tibi majoris damnationis occasio fiet. Omnes honores, & præeminentiæ, quibꝰ in vita potitus es, cruciatus & angores tibi cumulabũnt

æternos: *Quò major eſt authoritas, eò majus eſt eorũ, qui peccârunt, ſupplicium*; ait d. Chryſoſtomus.

CAPUT III.

COnſidera, quòd aſperitas, & intolerabilitas pœnarum, quas in inferno ſuſtinere debebunt reprobi Sacerdotes, vel maximè à verme ſyndereſis, conſcientiã ipſorũ perpetuò rodente, derivabit. Cogitabit, dicétque intra ſe miſer ille Sacerdos, ecce ego in manibus meis cælorum claves tenui, illûmque beatum aditum tot aliis reſeravi, ego autem illis pro me uti neglexi. Ego cæleſtium theſaurorum diſpenſator fui, & tot animas nunc in cælo beatas illis ditavi, ego autem infelix, nudus & miſerabilis ſub dæmoniorum tyrannide detineor. *Ingrediuntur electi, Sacerdotum manibus adiuti, cæleſtem Patriam, & Sacerdo-*

tes ipsi per vitam reprobam in inferni supplicia festinant.

Recordabitur Sacerdos, quã brevis fuerit admissa voluptas, & interea se pœnis æternis addictum videbit. Refricabit sibi cognitionẽ, quã de Deo habuit, lumen, media, & occasiones, quas pro sua operanda salute obtinuit, & cûm hæc omnia neglexerit, nunc in infernali ergastulo absque ulla exitûs spe sepultus iacebit. Si conscientiæ remorsus in hac vita adeò acutus & pungens est, ut aliqui præ ipso mortem sibi delegerint, quantò acerbior & crudelior erit in inferno, ubi nec modus, nec spes illum sedandi dari poterit?

Quandam refrigerii speciem in mundanis afflictionibus experimur, cûm ab iisdem cogitationem nostrã distrahere possumus; sed hac conso-

solatione privabuntur infelices damnati, quia, in ipsis nunquam cessante synderesi, perpetuò infelicitatem statûs sui recolere debebunt.

De te ergo recogita, o Sacerdos, & quandoquidem tua salus æterna à te ipso dependet, ex quo media illã obtinendi tibi non desunt, illis fac utaris, ne æternùm in inferno negligentiam tuam deflere tenearis.

Perpende ulteriùs, quòd maxima dæmoniorum pœna est illa, quam Theologi vocant pœnã damni, quæque consistit in perpetua Dei, & cælestis beatitudinis amissione. Hanc pœnam d. Thomas vocat infinitam in ratione pœnæ, quia privat Bono infinito, nempe Deo. Et alii Sacri Doctores tenent cæteras inferni pœnas in comparatione pœnæ damni, vix pœnas esse.

Hanc autem pœnam nemo intimi-

ùs ſentiet, quàm damnatus Sacerdos propter conſcientiæ remorſũ, à quo indeſinenter cogetur ſuper damnatione ſua amariſſimè ſe reflectere. Agnoſcet miſer & intra ſe dicet: tot vicibus in manibus meis Deũ tenui, & nunc in æternum amiſi. Ad meas voces toties Deus ad me deſcendit, nunc me ſuper omnia abominatur. Ego intimus & familiaris ipſi fui, ego miniſterio ſuo decoratus, ab illo repudior, & omni ſpe illum placandi, & unquam ampliùs videndi deſtituor.

O tormentũ, o cruciatus, o ſupplicium! Vide ergo mi frater Sacerdos, ne hæc pati aliquando debeas. Nunc utere conſcientiæ tuæ remorſu, ut miſericordiã à Deo implores & conſequaris per verã cordis contritionem, & per merita ſangvinis & mortis Jeſu Chriſti Salvatoris noſtri.

CAPUT IV.

PRopono tibi tandem considerandam formidabilem veritatem, nimirum, quòd Sacerdotũ plures sunt, qui damnantur, quàm qui cælestem beatitudinem assequuntur. Hoc tibi intimat maximus ille Ecclesiæ Doctor Divus Joannes Chrysostomus, qui protestatur se id non temerè dicere, cũ ait: *Non temerè dico, sed ut affectus sũ & sentio, non arbitror inter Sacerdotes multos esse, qui salvi fiant, sed multò plures, qui pereunt.*

Considera rationẽ, cui hæc innititur sententia, ut de eius magis convincaris veritate. Prima ergo ratio, quã idẽ sanctus affert, hæc est: *In causa est, quoniam res excelsum requirit animum.*

Magnam ergo perfectionem cùm requirat status Sacerdotalis, dũ Sa-

cerdos ex tepiditate, aut negligentia delinquit, Deus illum derelinquere solet, & gratiis suis privare, prout scribit d. Ambrosius, *Deus negligentes deserere consvevit*, & hoc confirmatur ex cõminatione facta Episcopo Laodiciæ in Apocalyp. cap. 3. *Quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo.* Desertus itaque à Deo miser Sacerdos labitur de peccato in peccatum, donec tandem ad infernum præcipitetur.

O quàm terrere debet nos Sacerdotes id, quod scribit in hanc rem Hugo Cardinalis, nimirum quòd Sacerdotes sunt sicut palmites, qui quousque vitis stipiti nempe Christo uniti sunt, fructum afferunt; cũ autem à Christo separantur, ad nihil valent, nisi ut in ignem mittantur: *Clerici & religiosi, quando Chri-*

sto adhærent, optimi sunt, & optimũ & multum fructum faciunt; quando autem â Christo separati sunt, nutrimentum sunt ignis peccati in præsenti, & in futuro ignis infernalis.

Alia ratio, cui firmiter hæc veritas innititur, est; quia Deus non tã facilè Ecclesiasticorum peccata dimittit, nec tam facilè ipsis gratiam largitur, ut resipiscant; ita enim minatus est per Ezechielem: *Pro eo, quòd Sanctum meum violâsti, in omnibus offensionibus tuis, ego quoque confringam, & non parcet oculus meus, & non miserebor*; vel sicut legit d. Hieronymus iuxta versionem septuag. *abjiciam te, non parcet oculus meus.*

O quàm verum est id, quod scripsit d. Augustinus, [quòd sicuti nihil felicius, nihil honorabilius in

hac vita, quàm Sacerdotem esse, ita nihil est, quod nos faciliùs ad æternam damnationem ducat, si prout decet Sacerdotes, non vivimus; *nihil damnabiliùs, si perfunctoriè agatur.*

Ex consideratione huius veritatis sanctum concipe timorē, ne tu quoque in damnatorum numero reperiaris; & ut hanc infelicitatē evadas, veram & solidam vitæ reformationem instituas; seriò & fervidè Dei famulatum adimpleas, & cogites, quòd agitur de bona aut infelici æternitate.

Perpende ulteriùs, quòd si omnes Sacerdotes æternæ damnationis periculo subiacent, particulariùs id timendū est à Sacerdotibus animarum curam habentibus; si enim de primis, uti dictū est, pauci salvantur,

tur, de ſecundis pauciſſimi æternã damnationem evadunt. Hoc innuit ſanctus Joannes Chryſoſtomus illis verbis: *Miror, an fieri poſſit, ut aliquis ex Rectoribus ſit ſalvus.*

Perpende rationem, quam alibi idem ſanctus adducit, nimirũ, quia Sacerdos curam animarum habens, tenetur non ſolùm de anima propria ſedulam gerere curam; ſed de omnibus ſibi commiſſis animabꝰ ſũmam habere ſolicitudinem, & ſi omnia exequeretur, ut animæ ſuæ exactiſſimè conſulat, unius autem ex oviculis ſuis ſalutẽ negligeret, inter impios & ſceleratos reputabitur. *Sacerdos, ſi vitã ſuã diſpoſuerit, tuam autem non diligenter curaverit, cum impiis in gehennam detrudetur.*

In confirmationem hujus veritatis

facit id, quod refert Cæsarius de quodam Monacho Claravallensi, qui nunquam adduci potuit, ut Episcopatum susciperet. Hic post mortem cuidam Religioso apparuit, & cùm ab hoc interrogaretur, an aliquod damnum passus esset ob recusatam tam sanctam dignitatem, respondit: *Minimè, imò si Episcopatum accepissem, essem æternaliter damnatus.*

Hanc veritatem insuper clariùs confirmat id, quod refert divus Hieronymus de quodam iuvene, qui ex consilio Patrui sui oblatum sibi Episcopatũ recusaverat; & cùm post mortem luce circũdatus ipsi Patruo suo comparuisset, maximas ipsi de consilio dato gratias egit; & tandẽ ait: *Nunc essem de numero damnatorum, si fuissem de numero Episcoporum.*

Nunc conſidera, quâm alienus eſſe debes ab ambiendis & procurandis tibi dignitatibus, & præeminentiis, quibus adiuncta eſt res adeò difficilis, nempe cura animarum. Quòd ſi iam te in ſimili dignitate conſtitutũ vides, aut ad eandem vocaris à Domino, opus quidẽ bonum operari vales; ſed cura, ut id debitè adimpleas; aliàs animam tuam, Dei fruitionem, & æternam beatitudinem amittes.

Ad
M. D. G. B. V. M. S. L. O. C. H. OO. Ss. cultum ac venerationem.

pliciter omne [illegible] ut ad bel-
lum, ad pugnas, ad cædem, ad sangvinem prodas.

℟. Hic est verè Martyr, qui pro Christi nomine sangvinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit, sed ad cælestia regna pervenit.

℣. Justū deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum DEI. Qui minas. Gloria Patri. Qui.

Lectio IX.

NAm qui nō portat crucem suā, & venit post me, non potest meus esse Discipulus. Ita non ad mortem simpliciter paratos esse jubet sed ad mortem etiam violentam: nec ad violentiam so-

Iste liber emptus [illegible] Aº 1755. [illegible] p Bibliotheca [illegible]

ergo nic
vis timo
luctante
nisi cam
eū seque
sunt, ai
passionil

IN
UNIU
In Evan
me veni